

Οδηγός Επιχειρηματικότητας Χρηματοδοτικά Εργαλεία - ΕΣΠΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά
και Επενδυτικά Ταμεία

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Παραγωγική ανασυγκρότηση με ενίσχυση της απασχόλησης

**Αλέξης
Χαρίτσος**

*Αναπληρωτής
Υπουργός Οικονομίας
και Ανάπτυξης*

Η κρίση της ελληνικής οικονομίας είναι, σε μια καίρια όψη της, μια βαθιά κρίση αποεπένδυσης στην πραγματική οικονομία. Πρώτο καθήκον και στόχος μας στο Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης είναι λοιπόν να καλυφθεί το επενδυτικό αυτό κενό, να διασφαλιστούν οι απαραίτητοι, δημόσιοι και ιδιωτικοί, επενδυτικοί πόροι. Καθώς, όμως, αυτή η κρίση δεν είναι μονάχα αποτέλεσμα της δημοσιονομικής κρίσης και των υφεσιακών πολιτικών των τελευταίων χρόνων, αλλά και της υποκείμενης δομής της ελληνικής οικονομίας, δηλαδή ενός αδιέξοδου παραγωγικού μοντέλου, τίθεται επιτακτικά μια επιπλέον ανάγκη: Να κινηθούν οι πόροι σε μια ριζικά διαφορετική κατεύθυνση σε σχέση με το παρελθόν, να αξιοποιηθούν για τον δομικό μετασχηματισμό της ελληνικής οικονομίας.

Για δεκαετίες, οι πολύτιμοι πόροι των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών ταμείων ή των αναπτυξιακών νόμων εξυπηρέτησαν λίγους και ισχυρούς οικονομικούς παράγοντες, πελατειακά δίκτυα, εν γένει την αναπαραγωγή ενός στρεβλού μοντέλου, που δεν στηριζόταν σε στρατηγικά πλεονεκτήματα της χώρας προκειμένου να βελτιώσει τη θέση της στον διεθνή καταμερισμό της εργασίας. Πλέον, για πρώτη φορά, σε ρήξη με την πρακτική του παρελθόντος, όλα τα διαθέσιμα εργαλεία – οι προσκλήσεις του νέου ΕΣΠΑ, τα καθεστώτα του νέου Αναπτυξιακού Νόμου, τα σύγχρονα χρηματοοικονομικά εργαλεία που προωθούμε σε συνεργασία με διεθνείς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς – σχεδιάζονται και υλοποιούνται με τις ίδιες προτεραιότητες, για να υπηρετήσουν συγκεκριμένους αναπτυξιακούς στόχους. Αφενός, ενισχύονται κατά προτεραιότητα κλάδοι όπου η χώρα παρουσιάζει συγκριτικά πλεονεκτήματα, όπως είναι ενδεικτικά η αγροδιατροφή ή οι νέες τεχνολογίες. Αφετέρου, όμως, επιδιώκεται η δημιουργία ολοκληρωμένων αλυσίδων αξίας, η δικτύωση των δραστηριοτήτων από την πρωτογενή παραγωγή μέχρι τη μεταποίηση και μέχρι τη διάθεση ενός προϊόντος στην εσωτερική και εξωτερική αγορά. Συνολικά, η έμφαση δίνεται σε μια δυναμική και καινοτόμο μικρομεσαία επιχειρηματικότητα, σε προϊόντα και υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας, στη δημιουργία σταθερών και ποιοτικών θέσεων εργασίας.

Ο δρόμος για την ανασυγκρότηση της ελληνικής οικονομίας δεν περνά από την απαξίωση της εργασίας, όπως επιχειρήθηκε τα χρόνια της κρίσης. Το στοίχημα για τη χώρα είναι, αντίθετα, να προσφέρει μια προοπτική στους υψηλά καταρτισμένους νέους ανθρώπους της. Κι αυτό μπορεί να γίνει μόνο σε μια οικονομία έντασης γνώσης, που επενδύει στην επιστημονική έρευνα και την τεχνολογική καινοτομία. Στο επιστημονικό δυναμικό της χώρας, καθώς και στη στρατηγική γεωγραφική της θέση, προσβλέπουν άλλωστε οι ξένοι επενδυτές που δείχνουν πια εμπιστοσύνη στις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας. Όσοι αναζητούν την όσο πιο φτηνή και χωρίς δικαιώματα εργασία, τη βρίσκουν οπωσδήποτε αλλού.

Στην άμεση προσέλκυση ξένων ιδιωτικών επενδύσεων συμβάλλουν οι παρεμβάσεις μας για τον εξορθολογισμό του θεσμικού πλαισίου του επιχειρείν. Πρόσφατα ψηφίστηκαν από τη Βουλή οι δύο νόμοι για την απλοποίηση των διαδικασιών σύστασης και αδειοδότησης των επιχειρήσεων και τη μείωση της γραφειοκρατίας. Σύντομα θα κατατεθεί το νομοσχέδιο για την εποπτεία της αγοράς και τις σχετικές διαδικασίες ουσιαστικών ελέγχων.

Οι θεσμικές παρεμβάσεις στοχεύουν προπάντων στη διαμόρφωση ενός οικονομικού περιβάλλοντος που θα ευνοεί και θα ενθαρρύνει τη δημιουργία και ανάπτυξη δυναμικών και κοινωνικά υπεύθυνων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων. Τον ίδιο στόχο υπηρετούν οι προσπάθειές μας να καλύψουμε το χρηματοδοτικό κενό των ελληνικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων, σε συνθήκες αδυναμίας τραπεζικού δανεισμού, με κατάλληλα σχεδιασμένα χρηματοοικονομικά εργαλεία. Πέρα από τις προσκλήσεις επιχειρηματικότητας του νέου ΕΣΠΑ, αξιοποιούμε για το σκοπό αυτό νέα εργαλεία. Ξεχωρίζει η πρωτοποριακή πλατφόρμα του νέου Ταμείου Συμμετοχών (Fund of Funds), που υλοποιούμε σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (EIF). Η πλατφόρμα θα συγκεντρώνει σημαντικά κεφάλαια από διαφορετικές πηγές, δημόσιες και ιδιωτικές, και θα τα κατευθύνει σε νεοφυείς ή υφιστάμενες επιχειρήσεις, ιδιαίτερα στον τομέα των νέων τεχνολογιών και της έρευνας, με την αποδοτική μορφή της συμμετοχής στη μετοχική τους σύνθεση. Ο σχεδιασμός όλων των εργαλείων στοχεύει στη μεγαλύτερη δυνατή μόχλευση των δημόσιων πόρων, ώστε να μεγιστοποιούνται τα συνολικά κεφάλαια που θα κινητοποιηθούν στην πραγματική οικονομία.

Τα στοιχεία για τα τρίτο τρίμηνο του 2016 είναι ενθαρρυντικά για την ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας και ιδιαίτερα για την πορεία των επενδύσεων. Αν και η παραπέρα πορεία συναρτάται με τις πολιτικές εξελίξεις (κλείσιμο Β' αξιολόγησης, μέτρα για το χρέος, ένταξη στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης), όλα δείχνουν ότι το 2017 θα είναι μια χρονιά απελευθέρωσης του αναπτυξιακού δυναμικού της ελληνικής οικονομίας. Οι δικές μας παρεμβάσεις στοχεύουν, από τη μια, στη διασφάλιση των πόρων που θα χρηματοδοτήσουν την ανάπτυξη. Από την άλλη, επιδιώκουμε να θέσουμε τις βάσεις για ένα νέο παραγωγικό πρότυπο. Για μια ανάπτυξη που θα στηρίζεται στα αληθινά πλεονεκτήματα της χώρας, προπάντων στις συσσωρευμένες γνώσεις και δεξιότητες των ανθρώπων της, και που θα έχει ουσιαστικό αντίκρισμα για τη μεγάλη πλειοψηφία της κοινωνίας.

Χροιά Έντονης Επενδυτικής Δραστηριότητας το 2017

Ο νέος αναπτυξιακός νόμος αποτελεί κρίσιμο εργαλείο υλοποίησης του αναπτυξιακού σχεδιασμού της χώρας, με κεντρικούς στόχους την αύξηση των ιδιωτικών επενδύσεων και την αναστροφή της ισχυρής τάσης αποεπένδυσης. Ο νόμος έχει χωρική διάσταση, με έμφαση στη μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων και στην υποβοήθηση της ανταγωνιστικότητας των λιγότερο ευνοημένων περιοχών. Δεν είναι ένα σύνολο αφηρημένων ρυθμίσεων που απευθύνεται αδιαφοροποίητα σε όλους. Είναι νομοθέτημα με συγκεκριμένο προσανατολισμό και στοχεύσεις, το οποίο φιλοδοξεί να απαντήσει σε συγκεκριμένα προβλήματα με οκτώ διαφορετικού χαρακτήρα δράσεις-καθεστώτα ενίσχυσης. Ο νέος Αναπτυξιακός δίνει ένα σαφές στίγμα για τον τρόπο εξόδου από την κρίση και τη σκιαγράφηση ενός κοινωνικά δικαιότερου και βιώσιμου μοντέλου ανάπτυξης με τη διαμόρφωση μιας νέας ταυτότητας (branding) της χώρας διεθνώς.

Ο νέος νόμος δεν εξαντλείται στην ενίσχυση των προϋπαρχουσών τάσεων εντός της ελληνικής οικονομίας. Χρησιμοποιεί επιλεκτικά σειρά εργαλείων για την μεγιστοποίηση της επίδρασης των διατιθέμενων πόρων. Οι ενισχύσεις θα χορηγούνται με ένα ισορροπημένο μείγμα φοροαπαλλαγών, επιχορηγήσεων και επιστρεπτών χρηματοδοτικών εργαλείων μόχλευσης, προκειμένου να ενισχύεται κυρίως η απόδοση και όχι όπως μέχρι σήμερα η πραγματοποίηση δαπανών ανεξαρτήτως τελικού αποτελέσματος. Τίθενται πιαφόν στα ύψη των δικαιούμενων ενισχύσεων, με στόχο την επίτευξη διασποράς των ωφελούμενων, σε αντίθεση με τους προηγούμενους νόμους. Επιπλέον προβλέπεται η παροχή υψηλότερων ενισχύσεων με βάση είτε σειρά κριτηρίων επίδοσης (εξωστρέφεια, απασχόληση, προστιθέμενη αξία κτλ.) είτε την μειονεκτικότητα της περιοχής εγκατάστασης της επένδυσης. Χρησιμοποιούνται νέα χρηματοδοτικά εργαλεία (Funds), με στόχο την επίτευξη μόχλευσης των δημοσίων πιστώσεων και γίνεται απλοποίηση και ψηφιοποίηση όλων των διαδικασιών.

Στην παρούσα φάση έχουν προκηρυχθεί 4 καθεστώτα ενίσχυσης (Ενισχύσεις μηχανολογικού εξοπλισμού, Γενική επιχειρηματικότητα, Νέες ανεξάρτητες ΜΜΕ, Επενδύσεις μείζονος μεγέθους), ενώ τα επόμενα 2 (Επενδύσεις καινοτομικού χαρακτήρα, Συνέργειες και δικτυώσεις) θα προκηρυχθούν στο αμέσως προσεχές διάστημα. Βασική μας όμως μέριμνα στη φάση αυτή αποτελεί η διεκπεραίωση των εκκρεμοτήτων των παλαιότερων αναπτυξιακών νόμων. Για το λόγο αυτό μεταξύ άλλων αυξήσαμε κατακόρυφα το δυναμικό του Μητρώου Ελεγκτών, καθώς και τις αμοιβές τους, και αναθέσαμε στους εξωτερικούς ελεγκτές τη διεξαγωγή των ελέγχων, προκειμένου τα υπηρεσιακά στελέχη να αξιοποιηθούν στη διαδικασία ολοκλήρωσης των επενδυτικών έργων και να αποκτήσουν εν γένει πιο επιτελικό ρόλο.

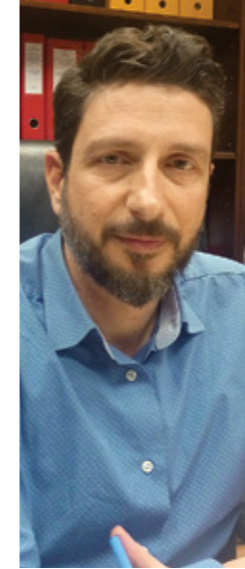
Το 2017 αναμένεται ότι θα αποτελέσει έτος έντονης επενδυτικής δραστηριότητας, καθώς όλες σχεδόν οι κρίσιμες τιμές (μισθοί, τιμές νοικίων, τιμές ακινήτων κτλ.) βρίσκονται σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα και η απελευθέρωση του συμπιεσμένου ελατηρίου της ανάπτυξης μπορεί να οδηγήσει σε θεαματική βελτίωση των οικονομικών δεικτών. Αυτό ήδη μετουσιώνεται σε έντονο ενδιαφέρον για επενδύσεις, όπως προκύπτει από τον αυξημένο αριθμό αιτήσεων υποβολής επενδυτικών σχεδίων στον νέο αναπτυξιακό νόμο. Σύμφωνα με στοιχεία της ΕΕ (European Economic Forecast, Νοέμβριος 2016) αλλά και του ΟΟΣΑ, το 2017 και 2018 αναμένεται να είναι χρονιές επενδυτικής απογείωσης, καθώς αθροιστικά η αύξηση θα ξεπεράσει το 25% και θα προσεγγίσει το 30%.

Αυτό που μοιάζει όμως σήμερα να αποτελεί το μεγαλύτερο εμπόδιο είναι η αδυναμία ευρύτερης ενεργητικής συναίνεσης, ιδίως στην κατάσχεση εθνικής αναπτυξιακής στρατηγικής. Σε μια τόσο ασταθή διεθνή συγκυρία και ενώ η Ελλάδα μοιάζει για πρώτη φορά να εισέρχεται σε φάση σταθεροποίησης και ανασυγκρότησης, το δομικό αυτό χαρακτηριστικό της πολιτικής μας κουλτούρας αποτελεί πλέον οδυνηρή πολυτέλεια. Το βέβαιο είναι ότι και τα πλέον καλοσχεδιασμένα αναπτυξιακά εργαλεία δεν επαρκούν, εάν απουσιάζουν δύο βασικές προϋποθέσεις για πραγματική ισόρροπη ανάπτυξη: η πολιτική σταθερότητα και η ευρύτερη συναίνεση στα θεμελιώδη μιας εθνικής στρατηγικής για την επόμενη μέρα.

Λόνσ Λαμπριανίδης

Καθηγητής,
ΓΓ Στρατηγικών &
Ιδιωτικών
Επενδύσεων,
Υπουργείο Οικονομίας
& Ανάπτυξης

Δημόσιες Επενδύσεις - ΕΣΠΑ και Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής

Παναγιώτης Κορκόλης

Γενικός Γραμματέας
Δημοσίων
Επενδύσεων και ΕΣΠΑ

Η χρηματοδότηση της οικονομίας προέρχεται κυρίως από τρεις πηγές. Τις δημόσιες δαπάνες-επενδύσεις, το τραπεζικό σύστημα και τα ιδιωτικά κεφάλαια-ιδιωτικές επενδύσεις. Ιστορικά, οι τρεις παραπάνω πηγές συμμετείχαν περίπου ισομερώς στη μεγέθυνση της ελληνικής οικονομίας. Ωστόσο η πρωτοφανής οικονομική συρρίκνωση των τελευταίων χρόνων οδήγησε σε σημαντική μείωση της ικανότητάς τους να επιτελέσουν το ρόλο τους, ιδίως με όρους βιώσιμης και δίκαιης ανάπτυξης.

Ειδικότερα, το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων - ΠΔΕ (ΕΣΠΑ και εθνικοί πόροι) μειώθηκε κατά € 3.2 δις, ή 33.2% του ΑΕΠ, φτάνοντας τα € 6.4 δις το 2015. Έκτοτε ενισχύεται, αλλά η μέχρι τότε συρρίκνωσή του ήταν μεγαλύτερη από τη μείωση της πρωτογενούς δαπάνης της γενικής κυβέρνησης κατά την ίδια περίοδο (25.5%). Η εν λόγω συρρίκνωση προέρχεται κυρίως από το κομμάτι των (εθνικών) ιδίων πόρων του ΠΔΕ, που σε κανονικές συνθήκες δρουν συμπληρωματικά με τους πόρους του ΕΣΠΑ. Από την άλλη μεριά, το ελληνικό τραπεζικό σύστημα περιόρισε τις χρηματοδοτήσεις προς τις επιχειρήσεις δημιουργώντας σοβαρά προβλήματα, τα οποία, σε συνδυασμό με την κρίση, έπληξαν ως προς τη βιωσιμότητά τους το μεγαλύτερο ποσοστό των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων της χώρας. Τον παραπάνω κατήφορο φυσιολογικά ακολούθησαν οι ιδιωτικές επενδύσεις οποιασδήποτε μορφής.

Επομένως, κάθε προσπάθεια ανάκαμψης της οικονομίας πρέπει να εξασφαλίσει την ενεργοποίηση και των τριών παραπάνω πηγών χρηματοδότησης. Το Υπουργείο Οικονομίας, ενεργοποιεί τους πόρους του ΕΣΠΑ με τέτοιο τρόπο ώστε κάθε ευρώ συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης να κινητοποιεί ιδιωτικούς πόρους ή/και πόρους του τραπεζικού συστήματος (εγχώριου ή διεθνούς, π.χ. της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων). Ένας από τους καλύτερους τρόπους να πετύχουμε τέτοιου τύπου μόχλευση είναι η χρήση των σύγχρονων μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής. Δημιουργήσαμε λοιπόν ήδη τρία ταμεία: Το καινοτόμο Υπερταμείο Συνεπενδύσεων (Equity Fund of Funds), το Ταμείο Επιχειρηματικότητας II και το Εξοικονομώ II, ενώ σχεδιάζονται άλλα δύο ταμεία υποδομών – ενεργειακής εξοικονόμησης και μικροπιστώσεων.

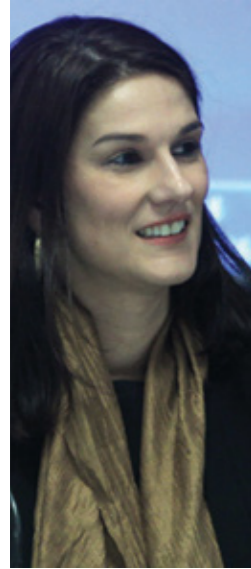
Παρέχεται έτσι ένα ολοκληρωμένο πλέγμα προϊόντων (επιχορηγήσεις, κεφάλαια συμμετοχών – σποράς, δάνεια με σημαντικά χαμηλότερο επιτόκιο ή/και με λιγότερες εγγυήσεις) που απευθύνονται σε νέους επιστήμονες, ερευνητές, δυναμικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις, κοινωνικές επιχειρήσεις, νοικοκυριά, αλλά και δημόσιους οργανισμούς.

Τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που υλοποιούνται διασφαλίζουν τη μέγιστη απόδοση των πόρων του ΕΣΠΑ με όρους ποιοτικούς όσο και ποσοτικούς, καθώς:

- Κατευθύνονται σε αυτούς που πραγματικά έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη, στους πολλούς αλλά και στους ικανούς.
- Εστιάζουν στην καινοτομία, την εξωστρέφεια και τις συνέργειες κάθε είδους προκειμένου να συμβάλουν στην αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου της χώρας.
- Στοχεύουν στη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας και στην ανάσχεση της φυγής νέων επιστημόνων από τη χώρα.
- Μοχλεύουν στο μέγιστο δυνατό βαθμό τους δημόσιους πόρους, κινητοποιώντας ιδιωτικούς πόρους, πόρους του τραπεζικού συστήματος και πόρους της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων/Πακέτου Γιούνκερ και άλλων διεθνών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων όπως της EBRD. Ειδικά για τα τρία χρηματοοικονομικά εργαλεία που έχουν ήδη υλοποιηθεί, πόροι 1 δις. του ΕΣΠΑ 2014-2020 αναμένεται να κινητοποιήσουν κατ'ελάχιστο 1 δις. επιπλέον πόρους.
- Εξασφαλίζουν συνέχεια στη δημόσια χρηματοδοτική ικανότητα καθώς οι ενισχύσεις μέσω χρηματοοικονομικών εργαλείων είναι επιστρεπτές ενισχύσεις, επομένως τα χρήματα που επιστρέφονται από τους επενδυτές επανεπενδύονται σε αντίστοιχες δράσεις.

Με βάση τις παραπάνω προτεραιότητες, πρέπει να συνεχιστεί με εντατικό ρυθμό η προσπάθεια για αξιοποίηση των πόρων του ΕΣΠΑ το επόμενο διάστημα. Στόχος δεν είναι μόνο η απορρόφηση, αλλά κυρίως η ικανοποίηση των πλέον επιτακτικών αναγκών, η αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου και εντέλει η αποκομιδή της μέγιστης προστιθέμενης αξίας από το σημαντικότερο χρηματοδοτικό εργαλείο που διαθέτει η χώρα.

Ατμομηχανή της νέας ανάπτυξης η νεοφυής και καινοτόμος επιχειρηματικότητα

**Ευγενία
Φωτονιάτα**

Ειδική Γραμματέας
Διαχείρισης Τομεακών
Επιχειρησιακών
Προγραμμάτων του
Ευρωπαϊκού Ταμείου
Περιφερειακής
Ανάπτυξης και Ταμείου
Συνοχής

Μέχρι σήμερα η στρατηγική και οι πολιτικές του ΕΣΠΑ επικεντρώνονταν αποκλειστικά στην επιλογή και την ενίσχυση κλάδων της οικονομίας. Η προσέγγιση αυτή παραβλέπει ότι μια αναπτυξιακή παρέμβαση στην οικονομία δεν απαιτεί απλώς τον εύστοχο προσανατολισμό σε παραγωγικούς τομείς, αλλά προϋποθέτει και την ανάδειξη των παραγωγικών εκείνων δυνάμεων που θα καταφέρουν να την υποστηρίξουν. Τα ισχνά αποτελέσματα των αναπτυξιακών πολιτικών του πρόσφατου παρελθόντος καταδεικνύουν εδώ μία βασική αδυναμία, αναφορικά με το “ποιους ενισχύουμε”. Στο πλαίσιο του νέου ΕΣΠΑ, οι υφιστάμενες παραγωγικές δυνάμεις, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις της χώρας, αποτελούν ένα από τα βασικά υποκείμενα ενίσχυσης.

Στο πλαίσιο αυτό, μια κεντρική στόχευση της πολιτικής μας είναι η ανάδειξη των νέων παραγωγικών υποκειμένων που μπορούν να υποστηρίξουν το παραγωγικό μοντέλο που προωθούμε, το οποίο δίνει έμφαση στην εξωστρέφεια και στην παραγωγή σύνθετων προϊόντων και υπηρεσιών με υψηλή προστιθέμενη αξία. Ατμομηχανή του νέου μοντέλου αποτελεί η νεοφυής και καινοτόμος επιχειρηματικότητα. Είναι η επιχειρηματικότητα που αφορά τους τομείς έντασης γνώσης και αξιοποιεί το υψηλής ποιότητας και εξειδίκευσης ανθρώπινο δυναμικό που διαθέτει η χώρα.

Στην προσέγγιση αυτή, δεν επιδιώκουμε απλώς να ορίσουμε και να αναδείξουμε παραγωγικούς τομείς, αλλά αναδεικνύουμε και υποστηρίζουμε νέα παραγωγικά υποκείμενα, με γνώμονα δύο βασικά κριτήρια: α) τη δυνατότητά τους να ανταποκριθούν στις προκλήσεις της σύγχρονης οικονομίας και β) τα ενδογενή χαρακτηριστικά τους που θα επιτρέψουν τη σύνθεση σχημάτων συνεργατικής επιχειρηματικότητας και θα απελευθερώσουν ανενεργό πλουτοπαραγωγικό δυναμικό.

Επιδιώκουμε το στόχο μας με διττό τρόπο:

Αφενός, ενισχύουμε και ενθαρρύνουμε τα συνεργατικά σχήματα οριζόντιας και κυρίως κάθετης συνεργασίας. Δεδομένου ότι η παραγωγή σύνθετων προϊόντων και υπηρεσιών δεν μπορεί να υποστηριχθεί από επιχειρηματικότητα με όρους αυταπασχόλησης, αλλά απαιτεί υψηλής εξειδίκευσης συμπράξεις, μοριοδοτούμε όλα τα σχήματα συνεργασίας, σε όλους τους δυνατούς συνδυασμούς: συνεργασίες μεταξύ ίδιων ή συμπληρωματικών ειδικοτήτων και εξειδικεύσεων, συνεργασίες μεταξύ ανέργων και υφιστάμενων επιχειρήσεων, συνεργασίες μεταξύ νέων και παλιών επιχειρήσεων.

Αφετέρου, ενσωματώνουμε το νέο, σύγχρονο οικοσύστημα στήριξης της νεοφυούς επιχειρηματικότητας. Έχοντας αξιολογήσει τον σημαντικό ρόλο των δομών στήριξης της νεοφυούς επιχειρηματικότητας, επιχειρούμε να τον αναδείξουμε σε κεντρικό υποστηρικτικό μηχανισμό καινοτόμων επενδυτικών σχεδίων τόσο σε επίπεδο μακρο-κλίμακας και στρατηγικής όσο και σε επίπεδο μικρο-κλίμακας και νέων επιχειρηματιών. Στο πλαίσιο αυτό, ως πρώτο βήμα προχωρήσαμε στην καταγραφή και ενεργοποίηση του ηλεκτρονικού μητρώου δομών στήριξης της ενεργού επιχειρηματικότητας, που αποτυπώνει το χάρτη των δομών με ποσοτικούς και ποιοτικούς όρους. Σε δεύτερο χρόνο θα ακολουθήσουν παρεμβάσεις για την ανάπτυξη και ενίσχυση των δομών αυτών στην κατεύθυνση αναβάθμισης των παρεχόμενων υπηρεσιών προς νέους επιχειρηματίες.

Στο προσεχές μέλλον, η νέου τύπου αυτή επιχειρηματικότητα θα αποτελέσει ένα από τα βασικά κλειδιά για την ανάκαμψη της χώρας, με πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα στην οικονομία, αλλά και στην κοινωνία.

Πού μπορώ να βρω χρηματοδότηση για την επιχείρησή μου;

Ποιοί ενισχύονται;

- Μεγάλες επιχειρήσεις
- Μικρές, πολύ μικρές & μεσαίες επιχειρήσεις
- Υφιστάμενες & Νέες επιχειρήσεις
- Συνεργατικά σχήματα

Πώς ενισχύεται;

- Χρηματοδότηση (επιχορήγηση)
- Επιστρεπτές ενισχύσεις (Δάνεια)
- Κεφάλαια συνεπένδυσης
- Φορολογική απαλλαγή
- Επιδότηση επιτοκίου
- Εγγυοδοσία

Τι ενισχύεται;

- Κτιριακές υποδομές
- Προμήθεια επαγγελματικού εξοπλισμού
- Μετεγκατάσταση επιχειρήσεων
- Προώθηση εξαγωγών
- Λειτουργικές δαπάνες
- Κεφάλαιο κίνησης
- Οργανωτικά συστήματα

Εργαλεία Χρηματοδότησης

- ΕΣΠΑ
- Νέος Αναπτυξιακός Νόμος
- Απευθείας χρηματοδότηση από Ε.Ε.

Απλοποίηση - Διαφάνεια - Ρευστότητα

Το θέμα της απόλυτης διαφάνειας και της ανοικτής πρόσβασης όλων στα προγράμματα ΕΣΠΑ, η ελαχιστοποίηση της γραφειοκρατίας και η μεγιστοποίηση της αξιοκρατίας στις διαδικασίες υποβολής προτάσεων και αξιολόγησης επενδυτικών σχεδίων, είναι εξίσου σημαντικό με το σταθερό οικονομικό περιβάλλον και το νέο αναπτυξιακό όραμα στη νέα στρατηγική που χαράσσει η κυβέρνηση και το Υπουργείο Οικονομίας.

- Σε αντίθεση με τις παθογένειες του παρελθόντος, δημιουργούμε ένα ΕΣΠΑ ανοικτό στην κοινωνία, ένα ΕΣΠΑ που χαρακτηρίζεται από διαφάνεια, που θα αφήσει πίσω του κοινωνικό και οικονομικό αποτύπωμα.
  - Σχεδιάζουμε ακούγοντας την κοινωνία και εμπλέκοντας στη διαδικασία αυτή το σύνολο των παραγωγικών δυνάμεων. Πριν την έκδοση των προσκλήσεων υπήρξε συστηματική διαβούλευση με την κοινωνία και τους ενδιαφερόμενους φορείς για την ενημέρωση όσο το δυνατόν περισσότερων δυνητικών δικαιούχων των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ.
- Πέρα από τις αλλαγές στο περιεχόμενο και τη λογική εκπόνησης των νέων προσκλήσεων, εξίσου σημαντικές είναι οι καινοτομίες που εισάγουμε στις ίδιες τις διαδικασίες και τη λειτουργία του συστήματος ΕΣΠΑ.

1. Διαφάνεια στη φάση υποβολής και αξιολόγησης

Σε αυτή την κατεύθυνση, εισήχθησαν αλλαγές στη φάση υποβολής επενδυτικών προτάσεων, αλλά και στη φάση αξιολόγησης των επενδυτικών σχεδίων με σκοπό την απόλυτη διαφάνεια, τη μείωση της γραφειοκρατίας, του κόστους και του χρόνου αξιολόγησης, ενώ δίνεται έμφαση στην κατά το δυνατόν αντικειμενικότερη αξιολόγηση της ποιότητας του επενδυτικού σχεδίου.

2. Μείωση του χρόνου και του κόστους υποβολής πρότασης από τους επενδυτές

Η πρόταση υποβάλλεται ηλεκτρονικά μόνον (www.ependyseis.gr) και δεν κατατίθεται φυσικός φάκελος με τεκμηρίωση (δικαιολογητικά) κατά τη φάση της υποβολής. Τα δικαιολογητικά υποβάλλονται μετά την αξιολόγηση και τη βαθμολογική κατάταξη και μόνον για τις δυνητικά εντασσόμενα επενδυτικά σχέδια. Αυτό μειώνει κατά πολύ το χρόνο και το κόστος προετοιμασίας και υποβολής μιας πρότασης.

3. Μείωση του χρόνου και του κόστους αξιολόγησης των υποβαλλόμενων προτάσεων

Η αξιολόγηση όλων των επενδυτικών σχεδίων βασίζεται στην ηλεκτρονικά υποβαλλόμενη πρόταση. Δεν γίνεται έλεγχος πληρότητας των δικαιολογητικών για όλα τα υποβαλλόμενα σχέδια πριν την αξιολόγηση. Τώρα τα δικαιολογητικά θα υποβάλλονται και θα ελέγχονται μόνο για τις δυνητικά εντασσόμενες, σε αντίθεση με το παρελθόν, όπου γινόταν πριν την αξιολόγηση ο έλεγχος πληρότητας των δικαιολογητικών για το σύνολο των υποβαλλόμενων επενδυτικών σχεδίων.

4. Ουσιαστική αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων με όσο το δυνατόν πιο αντικειμενικά κριτήρια

Αξιολογούνται όλες οι υποβαλλόμενες προτάσεις επί της ουσίας. Εισάγονται νέα κριτήρια, ώστε η αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου να είναι ουσιαστική βασισμένη σε κριτήρια, όσο το δυνατόν πιο αντικειμενικά. Για παράδειγμα η καινοτομία αξιολογείται με βάση τεκμήρια αξιολόγησης αυτής από εξειδικευμένους φορείς (ύπαρξη πατέντας, βραβεία καινοτομίας, έγκριση ιδέας από θερμοκοιτίδες, φορείς εκκόλαψης, κ.).

5. Μεγαλύτερη διαφάνεια κατά την αξιολόγηση

Η αξιολόγηση βασίζεται στην ηλεκτρονικά υποβαλλόμενη πρόταση. Κάθε πρόταση αξιολογείται από δυο τουλάχιστον αξιολογητές και η επιλογή τους γίνεται ηλεκτρονικά κατά τυχαίο τρόπο από το Μητρώο Αξιολογητών. Για πρώτη φορά αξιολογητές που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο για μια Περιφέρεια αποκλείονται από την κλήρωση για την αξιολόγηση των προτάσεων που αφορούν στη συγκεκριμένη Περιφέρεια.

Οι αξιολογητές δεν έχουν πρόσβαση στα στοιχεία των επενδυτών, αλλά ούτε και στον ηλεκτρονικό κωδικό της πρότασης, πράγμα που γίνεται για πρώτη φορά. Πρόσβαση στα στοιχεία των επενδυτών δεν έχει ούτε η Γνωμοδοτική Επιτροπή.

6. Ένταξη μετά τη βαθμολογική κατάταξη και τον έλεγχο της τεκμηρίωσης

Η ένταξη για πρώτη φορά θα γίνει μετά την ταυτοποίηση των ηλεκτρονικά υποβληθέντων στοιχείων. Στο παρελθόν οι προτάσεις εντάχθηκαν με βάση τη βαθμολογική κατάταξη και πριν τον έλεγχο και την ταυτοποίηση των στοιχείων. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να ακολουθήσουν απεντάξεις προτάσεων.

7. Escrow account

Το Υπουργείο έχει προχωρήσει σε συνεργασία με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων στη σύσταση του Ανοικτού Καταπιστευτικού Λογαριασμού (escrow account). Ο λογαριασμός αυτός είναι ένας μηχανισμός, με τον οποίο οι προκαταβολές θα τεθούν στη διάθεση των επενδυτών χωρίς την προσκόμιση εγγυητικών.

Τι είναι ο Ανοικτός Καταπιστευτικός Λογαριασμός - Escrow Account

Ο Ανοικτός Καταπιστευτικός Λογαριασμός είναι ένας μηχανισμός που εξασφαλίζει στους δικαιούχους προγραμμάτων ΕΣΠΑ πρόσβαση σε ποσό ίσο με την προκαταβολή που δικαιούνται, χωρίς να απαιτείται η υποβολή εγγυητικής επιστολής.

Η σύσταση του Ανοικτού Καταπιστευτικού Λογαριασμού στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων σχεδιάστηκε με σκοπό την ενίσχυση της ρευστότητας της αγοράς και τη διευκόλυνση των Δικαιούχων. Οι όροι, οι προϋποθέσεις και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη σύσταση του Λογαριασμού στο Ταμείο ορίστηκαν με την υπ' αριθμό 62550/2016 Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού (ΦΕΚ Β 1738).

Η χρήση του Escrow Account από τους Δικαιούχους κρατικών ενισχύσεων δεν είναι υποχρεωτική. Ο κάθε Δικαιούχος δύναται είτε να αξιοποιήσει τον Ανοικτό Καταπιστευτικό Λογαριασμό, είτε να ακολουθήσει την παραδοσιακή διαδικασία λήψης της προκαταβολής ή και καταβολής της επιχορήγησης.

Άνοιγμα Λογαριασμού και Εκταμίευση της Χρηματοδότησης σε 3 Βήματα

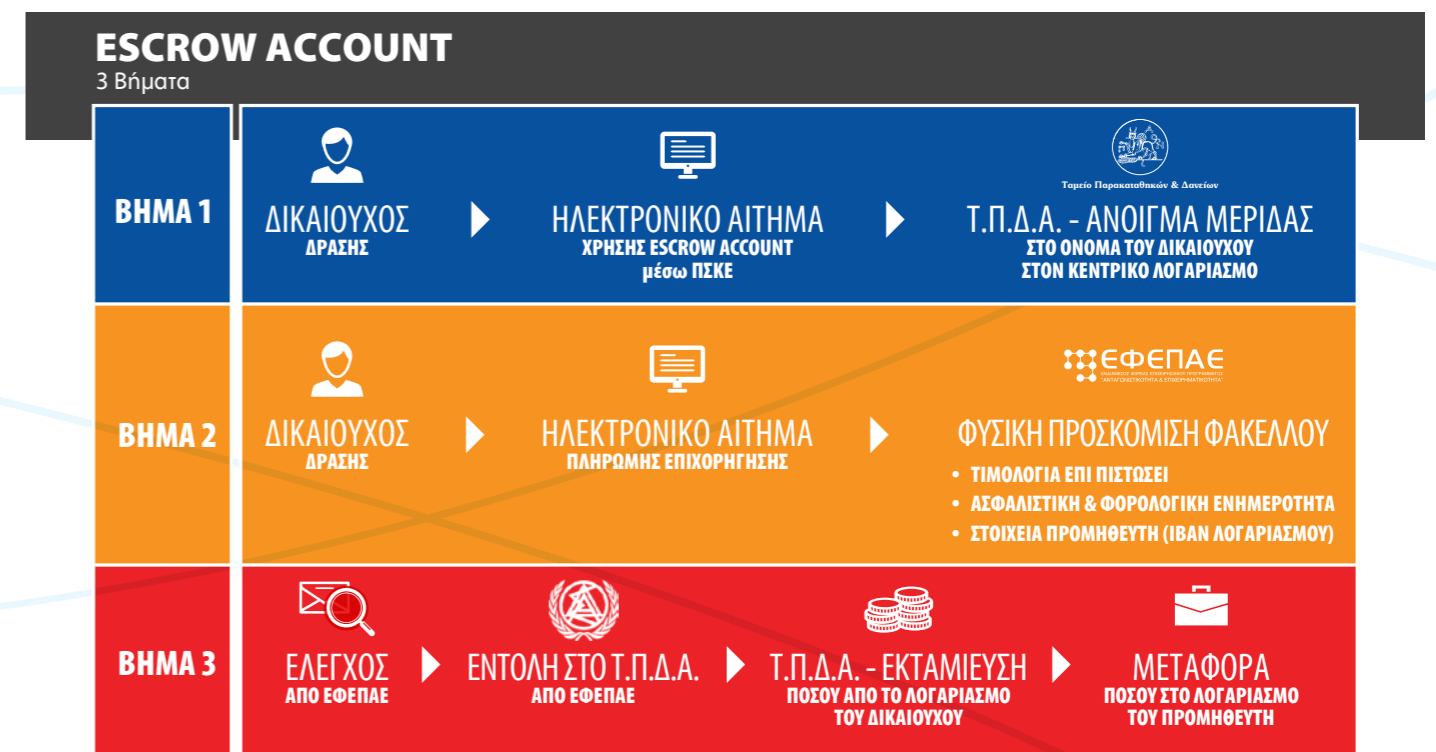
1. Με την υπογραφή της εγκριτικής απόφασης υπαγωγής ενός Δικαιούχου σε χρηματοδοτικό πρόγραμμα, ενεργοποιούνται και οι διαδικασίες χρήσης του Escrow Account. Ειδικότερα, μετά από αίτημα του επενδυτή/Δικαιούχου, στο οποίο θα δηλώνει τη βούλησή του για χρήση του escrow και τη δήλωση προσχώρησης στη σύμβαση, δημιουργείται στον Escrow Account, που αφορά τη δράση στην οποία έχει ενταχθεί, υπο-λογαριασμός/μερίδα στο όνομά του.

2. Για την αποδέσμευση της χρηματοδότησης, ο Δικαιούχος, αφού πρώτα έχει ολοκληρώσει ένα μέρος του επενδυτικού σχεδίου (καθορίζεται από τον εκάστοτε Οδηγό Εφαρμογής του χρηματοδοτικού προγράμματος), θα πρέπει να υποβάλλει στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) αίτημα επαλήθευσης - καταβολής των δαπανών του, συνοψίζοντας τα μερικώς εξοφλημένα τιμολόγια και τυχόν ποσοστό ιδιωτικής συμμετοχής. Το μη εξοφλημένο ποσό των τιμολογίων θα καταβληθεί στη συνέχεια από τον Ανοικτό Καταπιστευτικό Λογαριασμό.

Όσον αφορά τις Δράσεις στις οποίες το ύψος της επιδότησης ανέρχεται στο 100% (Νεοφυής Επιχειρηματικότητα - Ενίσχυση της Αυτοαπασχόλησης Πτυχιούχων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης), τα τιμολόγια θα είναι μερικώς εξοφλημένα ως προς τη μη επιλέξιμη δαπάνη (π.χ. ΦΠΑ). Σε κάθε περίπτωση, ο Δικαιούχος θα πρέπει να έχει ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα.

3. Μετά από έλεγχο των προσκομισθέντων δικαιολογητικών από τον Ενδιάμεσο Φορέα Διαχείρισης - ΕΦΕΠΑΕ, δίνεται εντολή στο Ταμείο να αποδεσμεύσει - εκταμιεύσει από τον λογαριασμό του Δικαιούχου συγκεκριμένο ποσό υπέρ κάθε παρόχου - προμηθευτή του Δικαιούχου για λογαριασμό του και μέχρι το ανώτατο ύψος της δημόσιας δαπάνης. Τα χρήματα, δηλαδή, δεν πιστώνονται στον Δικαιούχο, αλλά απ' ευθείας στους προμηθευτές του.

Στη συνέχεια, η εντολή αποστέλλεται σε ηλεκτρονική μορφή ψηφιακά υπογεγραμμένη από τον ΕΦΕΠΑΕ στο Ταμείο, που εκτελεί τις πληρωμές, καταβάλλοντας άμεσα τα σχετικά ποσά στους λογαριασμούς, που τηρούν οι πάροχοι - προμηθευτές του Δικαιούχου σε πιστωτικά ιδρύματα.

Στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης – 9 θεματικοί τομείς (RIS)

Στόχος είναι η ενίσχυση στρατηγικών τομέων της οικονομίας και όχι μόνο συγκεκριμένων κλάδων. Πρόκειται για τομείς που, κατά προτεραιότητα διαφαίνεται ότι μπορούν να συγκεντρώσουν αξιόλογο επενδυτικό ενδιαφέρον, είναι εξωστρεφείς και έχουν προοπτικές ανάπτυξης αξιοποιώντας τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της χώρας.

Οι στρατηγικοί τομείς που ενισχύονται πρωτίστως, όπως αυτοί προσδιορίζονται από τη στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης (RIS) του ΕΣΠΑ 2014 – 2020, είναι:

- Αγροδιατροφή - Βιομηχανία Τροφίμων
- Ενέργεια
- Εφοδιαστική Αλυσίδα
- Πολιτιστικές & Δημιουργικές Βιομηχανίες
- Περιβάλλον
- Τουρισμός
- Τεχνολογίες Πληροφορικής & Επικοινωνιών
- Υλικά - Κατασκευές
- Υγεία - Φάρμακα

Υπάρχουν όμως και δράσεις ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας πέρα από τους παραπάνω τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας, σε κλάδους που αν και πιο παραδοσιακοί διατηρούν τη δυναμική τους, σε κλάδους που παρά την κάμψη τους έχουν σοβαρές προοπτικές διατήρησης θέσεων εργασίας και παραγωγικού δυναμικού και βέβαια σε κλάδους που τώρα αναπτύσσονται αλλά διατηρούν υψηλές προσδοκίες ανάπτυξης.

4 Δράσεις επιχειρηματικότητας (Α' & Β' κύκλος)

Οι πρώτες δράσεις ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας που ενεργοποιήθηκαν τον Φεβρουάριο 2016 στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Επιχειρηματικότητα, Ανταγωνιστικότητα και Καινοτομία 2014-2020» (ΕΠΑνΕΚ) εντάσσονται στο συνολικότερο σχεδιασμό του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και δίνουν το στίγμα της νέας προσέγγισης.

Ειδικότερα οι δράσεις που προκηρύχθηκαν και για τις οποίες προβλέπεται και δεύτερος κύκλος είναι:

Ενίσχυση της Αυτοαπασχόλησης Πτυχιούχων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Α' Κύκλος: Η δράση «Ενίσχυση της αυτοαπασχόλησης πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης», η οποία αποτελεί μια εκ των παρεμβάσεων για την ανάσχεση της τάσης φυγής στο εξωτερικό των νέων επιστημόνων, συγκέντρωσε το μεγαλύτερο ενδιαφέρον. Υποβλήθηκαν συνολικά 16.193 αιτήσεις νέων επιστημόνων σε μεμονωμένα ή συνεργατικά επιχειρηματικά σχήματα. Παρά τον εξαιρετικά μεγάλο αριθμό επενδυτικών σχεδίων που υποβλήθηκαν η αξιολόγηση τους ολοκληρώθηκε σε ιδιαίτερα σύντομο χρονικό διάστημα και με περιορισμένο κόστος, ως αποτέλεσμα των απλουστεύσεων που εισήχθησαν στη διαδικασία υποβολής και των αλλαγών στον τρόπο αξιολόγησης των επενδυτικών σχεδίων.

Το προηγούμενο διάστημα δημοσιεύτηκε η προσωρινή λίστα 2.444 εγκεκριμένων επενδυτικών σχεδίων, συνολικού προϋπολογισμού 62.033 εκατ. ευρώ, τα οποία θα ενισχυθούν σε ποσοστό 100%. Επισημαίνεται ότι ο αρχικά διαθέσιμος προϋπολογισμός για την δράση ήταν 25 εκατ €, οποίος αυξήθηκε τελικά στα 62 εκατ € ως άμεση αντίδραση του Υπουργείου στην μεγάλη ζήτηση που καταγράφηκε.

Σήμερα είναι στη φάση που ελέγχονται τα δικαιολογητικά που κατέθεσαν οι δικαιούχοι, ώστε να πραγματοποιηθούν οι εντάξεις και να προχωρήσει η εκταμίευση των πρώτων χρηματοδοτικών ενισχύσεων εντός του 2016.

Β' Κύκλος: Μέσα στο πρώτο τρίμηνο του 2017 θα ανακοινωθεί ο Β' Κύκλος της δράσης με συνολικά διαθέσιμο προϋπολογισμό 70 εκατ € δημόσια δαπάνη. Στην νέα πρόσκληση της δράσης θα ενσωματωθεί μεγάλο μέρος των παρατηρήσεων / σχολίων που καταγράφηκαν, προκειμένου ο σχεδιασμός να ανταποκρίνεται σε όσο γίνεται μεγαλύτερο βαθμό στις πραγματικές ανάγκες των νέων επιχειρηματιών. Ειδικότερα, α) θα διευρυνθεί η επιλέξιμη ομάδα ωφελούμενων ώστε να προστεθεί και η κατηγορία της μισθωτής και εποχιακής απασχόλησης, β) στην κατηγορία των εισοδηματικών κριτηρίων θα προστεθεί και το τεκμαρτό εισόδημα για αποφυγή στρεβλώσεων και γ) θα οριστούν τρεις ημερομηνίες υποβολής επενδυτικών σχεδίων.

Νεοφυής Επιχειρηματικότητα

Α' Κύκλος: Στο πλαίσιο της δράσης «Νεοφυής Επιχειρηματικότητα», υποβλήθηκαν 5.626 προτάσεις σε τομείς με καινοτόμα δυναμική όπως ο τομέας των νέων τεχνολογιών και της πληροφορικής καθώς και στους τομείς της αγροδιατροφής και της υγείας. Η στόχευση του Υπουργείου μέσω της δράσης ήταν σαφής και επικεντρώνεται στην ενίσχυση των επιχειρήσεων για την παραγωγή σύνθετων προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής έντασης γνώσης. Το μέσο για την επίτευξη του στόχου είναι η ενίσχυση και ενθάρρυνση συνεργατικών σχημάτων οριζόντιας και κυρίως κάθετης συνεργασίας. Στη λογική αυτή, μοριοδοτήθηκαν σχήματα συνεργασίας που αναπτύχθηκαν με όλους τους δυνατούς συνδυασμούς - συνεργασία μεταξύ ανέργων και υφιστάμενων επιχειρήσεων, συνεργασίες μεταξύ νέων και παλιών αυτοαπασχολούμενων, συνεργασία μεταξύ ιδίων και συμπληρωματικών ειδικοτήτων.

Παράλληλα και προκειμένου η δράση να εντάξει στον σχεδιασμό της το σύγχρονο οικοσύστημα στήριξης της επιχειρηματικότητας ενσωμάτωσε ως κατηγορία επιλέξιμης δαπάνης το «voucher θερμοκοιτίδων». Αυτό μεταφράζεται σε επιδότηση σε ποσοστό 100% για δαπάνες φιλοξενίας και παροχής εξειδικευμένων υπηρεσιών από το σύνολο των δομών στήριξης της νεοφυούς επιχειρηματικότητας. Κύριος στόχος είναι η ένταξη των δομών αυτών στις επιλογές των νέων επιχειρηματιών ως μέσα αξιολόγησης και ωρίμανσης της ιδέας τους αλλά και ως μέσα στήριξής τους στα πρώτα τους βήματα. Μέσα στον Ιανουάριο του 2017 αναμένεται να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και να προχωρήσει η ένταξη των θετικά αξιολογημένων επενδυτικών σχεδίων.

Β' Κύκλος: Μέσα στο πρώτο τρίμηνο του 2017 θα ανακοινωθεί ο Β' Κύκλος της δράσης με διαθέσιμο προϋπολογισμό (δημόσια δαπάνη) 70 εκατ €. Στο πλαίσιο εμπλουτισμού της πρόσκλησης με σχόλια που καταγράφηκαν στον Α' Κύκλο η δράση αναμένεται να διατηρήσει το ποσοστό ενίσχυσης 100% για την κατηγορία των ωφελούμενων και τις προϋποθέσεις που έθετε ο Α' κύκλος και παράλληλα να δώσει την δυνατότητα για χρηματοδότηση 50% για την ίδρυση νέας επιχείρησης σε διευρυσμένη κατηγορία ωφελούμενων (π.χ μισθωτοί, υφιστάμενες επιχειρήσεις) σε ένα πλαίσιο λιγότερων δεσμευτικών προϋποθέσεων (π.χ για το ποσοστό ενίσχυσης 50% δεν θα υπάρχει η απαίτηση για κατάργηση του υφιστάμενου ΚΑΔ).

«Αναβάθμιση πολύ μικρών & μικρών υφιστάμενων επιχειρήσεων με την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους στις νέες αγορές»

Α΄ Κύκλος: Στο πλαίσιο της δράσης «Αναβάθμιση πολύ μικρών & μικρών υφιστάμενων επιχειρήσεων» (50% χρηματοδότηση) υποβλήθηκαν 9.577 προτάσεις με συνολικό προϋπολογισμό που αγγίζει το 1 δισ. ευρώ. Η δράση στόχευε στην ενίσχυση των υγιών, βιώσιμων με εξαγωγική δυναμική επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στους οκτώ (8) στρατηγικούς τομείς της οικονομίας. Στο πλαίσιο της δράσης επιχειρήθηκε η αντιμετώπιση στρεβλώσεων που καταγράφονταν σε αντίστοιχες δράσεις ενίσχυσης του παρελθόντος. Η βασικότερη στρέβλωση αφορούσε στην τελική αδυναμία από την πλευρά του επιχειρηματία να υλοποιήσει το επενδυτικό σχέδιο που υποβάλλει και εγκρίθηκε προς χρηματοδότηση, δεδομένου ότι απαιτούνταν και ίδια συμμετοχή. Προκειμένου να επιτευχθεί εξορθολογισμός του ενισχυόμενου ύψους επένδυσης με απώτερο στόχο την αύξηση του ποσοστού υλοποίησης των εγκρινόμενων επενδυτικών σχεδίων, εισήχθησαν τεχνικού τύπου προϋποθέσεις και δικλείδες ασφαλείας που λειτουργούν ουσιαστικά προς όφελος των επιχειρήσεων. Στο πρώτο τρίμηνο του 2017 αναμένεται να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα της αξιολόγησης του Α΄ Κύκλου και να ακολουθήσει η διαδικασία ένταξης των θετικά αξιολογημένων επενδυτικών σχεδίων.

Β΄ Κύκλος: Ο Β΄ Κύκλος της δράσης θα υλοποιηθεί με διαθέσιμο προϋπολογισμό (δημόσια δαπάνη) 140 εκατ. € και θα ανακοινωθεί μέσα στο πρώτο τρίμηνο του 2017. Η πρόσκληση θα δίνει την δυνατότητα στις επιχειρήσεις να γνωρίζουν από την ημερομηνία δημοσιοποίησης της πρόσκλησης, τις τέσσερις ημερομηνίες μέσα στο 2017 κατά τις οποίες θα ανοίξει το σύστημα υποβολών, ώστε να έχουν όλο τον απαραίτητο χρόνο για την προετοιμασία και υποβολή ολοκληρωμένων επενδυτικών σχεδίων.

Α΄ κύκλος 322 εκατ. ευρώ

Β΄ κύκλος 168 εκατ. ευρώ

Δημιουργία Μητρώου Δομών Ενεργού Στήριξης της Νεοφυούς Επιχειρηματικότητας

Ένταξη του «οικοσυστήματος» στο σχεδιασμό

Η δημιουργία Μητρώου Δομών Ενεργού Στήριξης της Νεοφυούς Επιχειρηματικότητας εντάσσεται στο συνολικό στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης για την ενίσχυση της δυναμικής νεοφυούς επιχειρηματικότητας αξιοποιώντας κάθε «μηχανισμό» που μπορεί να συμβάλει ώστε η οικονομία να επιστρέψει σε τροχιά ανάπτυξης.

Ειδικότερα αφορά στον άξονα «Οικοσύστημα Στήριξης και Ανάπτυξης της Επιχειρηματικότητας», με σκοπό:

- Την ανάδειξη του ρόλου που παίζουν ή μπορούν να παίξουν σύγχρονες δομές στήριξης της νέας και καινοτομικής επιχειρηματικότητας, όπως είναι οι θερμοκοιτίδες, στην ανάδειξη και παραγωγική αξιοποίηση βιώσιμων επιχειρηματικών ιδεών.
- Την ένταξη των θερμοκοιτίδων στις επιλογές των νέων επιχειρηματιών ως μέσο αξιολόγησης και ωρίμανσης της ιδέας τους, αλλά και ως μέσο στήριξης τους στα πρώτα τους βήματα.
- Την ανάπτυξη των θερμοκοιτίδων με βιώσιμο τρόπο και την καθιέρωσή τους ως μηχανισμούς «επιχειρηματικής ανακάλυψης» που θα αξιολογούν στο πλαίσιο του ρόλου τους επενδυτικά σχέδια και θα αναδεικνύουν εκείνα που έχουν προοπτικές και αξίζουν χρηματοδοτική στήριξη.
- Την χάραξη δίαυλου επικοινωνίας με τις δομές ώστε να βοηθήσει στο σχεδιασμό «χρηματοδοτικών εργαλείων» που θα καλύπτουν κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις ανάγκες των νέων καινοτόμων επιχειρήσεων.
- Την αξιοποίηση των δομών ως πολλαπλασιαστές πληροφόρησης των νέων επιχειρήσεων για τις ευκαιρίες χρηματοδότησης της επιχειρηματικότητας.

Τι έχει υλοποιηθεί έως τώρα

1. Προκειμένου οι νέοι δυνητικοί επιχειρηματίες να εντάξουν το οικοσύστημα στις επιχειρηματικές τους επιλογές, σχεδιάστηκε και υλοποιείται στο πλαίσιο της δράσης «Ενίσχυση Νεοφυούς Επιχειρηματικότητας» (που δημοσιεύτηκε στις 11.2.2016) «voucher θερμοκοιτίδων». Αυτό μεταφράζεται σε επιδότηση σε ποσοστό 100% για δαπάνες φιλοξενίας και «αγοράς» εξειδικευμένων υπηρεσιών από τις δομές στήριξης της νεοφυούς επιχειρηματικότητας.

2. Το δεύτερο βήμα είναι η δημιουργία του Μητρώου Δομών Ενεργού Στήριξης της Νεοφυούς επιχειρηματικότητας. Στην Ελλάδα δραστηριοποιείται σήμερα σημαντικός αριθμός δομών ή/και προγραμμάτων στήριξης της επιχειρηματικότητας με διάφορες μορφές, όπως Θερμοκοιτίδες - Τεχνολογικά πάρκα - Εκκολαπτήρια - Incubators, Χώροι Συνεργασίας - Coworking Spaces, Προγράμματα Επιτάχυνσης - Accelerators κ.λπ. με θεματική ή μη εξειδίκευση. Σκοπός του μητρώου, είναι η καταγραφή του οικοσυστήματος αυτού, ώστε να μπορεί να αξιοποιηθεί από νέους επιχειρηματίες. Στο μητρώο θα καταγραφούν αναλυτικά στοιχεία που αφορούν στην ταυτότητα, τις υποδομές, τις υπηρεσίες και το δυναμικό δομών και προγραμμάτων υποστήριξης επιχειρηματικότητας, τις διαδικασίες επιλογής και το χρόνο στήριξης των επιχειρηματικών σχημάτων, την τιμολογιακή πολιτική των δομών, τις επιχειρήσεις που έχουν ήδη δημιουργηθεί, τα επιχειρηματικά σχήματα που φιλοξενούνται σε αυτές και κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία.

Προς τούτο στις 24.3.2016 αναρτήθηκαν προς διαβούλευση στην ιστοσελίδα www.antagonistikotita.gr τα έντυπα καταγραφής της πληροφορίας που αφορά στις εν λόγω δομές. Η διαδικασία διαβούλευσης διήρκεσε μέχρι και την 31.3.2016. Τα σχόλια και οι παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν στην ηλεκτρονική διεύθυνση incubatorindex@mou.gr ελήφθησαν υπόψη στην ανάπτυξη της on-line βάσης δεδομένων, η οποία είναι πλέον διαθέσιμη στις ιστοσελίδες www.antagonistikotita.gr για την απογραφή των δομών στήριξης επιχειρηματικότητας.

Το μητρώο, κατ' αρχήν άτυπο, θα μπορεί να επικαιροποιείται με ευθύνη των δομών συνεχώς, ώστε η παρεχόμενη πληροφορία να είναι ακριβής και να αποτυπώνεται η τρέχουσα κατάσταση της δομής. Απαραίτητη προϋπόθεση, σε αυτή τη φάση, για τη διατήρηση της δομής/προγράμματος στο Μητρώο είναι η εσωτερική αξιολόγησή της από τους χρήστες/ φιλοξενούμενους σε αυτήν.

Άμεσες Ενέργειες που ακολουθούν

Η θεσμοθέτηση του Μητρώου των Ενεργών Δομών Στήριξης της νεοφυούς επιχειρηματικότητας, εφόσον κριθεί σκόπιμο προαπαιτεί:

- τη δημιουργία τυπολογίας των δομών με συγκεκριμένες προδιαγραφές υποδομών και υπηρεσιών.
- την καθιέρωση ενός συστήματος εξωτερικής αξιολόγησης και πιστοποίησης των δομών.
- τον καθορισμό του φορέα που θα έχει την ευθύνη τήρησης του Μητρώου.

Πρόγραμμα Ενίσχυσης της Ίδρυσης και λειτουργίας Μικρομεσαίων Τουριστικών Επιχειρήσεων

Περιγραφή

Η δράση αφορά στην ενίσχυση της υλοποίησης επενδυτικού σχεδίου για τη δημιουργία νέας ΜΜΕ τουριστικής επιχείρησης και στην υποστήριξη της λειτουργίας της για διάστημα έως 6 μηνών από την έναρξη. Επιλέξιμα θα είναι επίσης τα επενδυτικά σχέδια που αφορούν στην ολοκλήρωση καταλυμάτων, των οποίων η κατασκευή έχει αρχίσει και βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο, χωρίς όμως να έχουν ολοκληρωθεί και να λειτουργούν, λόγω δυσκολιών οφειλόμενων στην οικονομική κρίση.

Έμφαση θα δοθεί στη δημιουργία μονάδων που προσφέρουν προϊόντα και υπηρεσίες υψηλής ποιότητας και συμβάλουν ταυτόχρονα στη διαφοροποίηση του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος της χώρας.

Δυνητικοί δικαιούχοι

Νέες πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες τουριστικές επιχειρήσεις σε προσδιορισμένους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ) σε επίπεδο πρόσκλησης.

Επιχειρήσεις καταλυμάτων με τα ίδια χαρακτηριστικά, που έχουν αρχίσει την υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων χωρίς να έχει αυτή ολοκληρωθεί και να λειτουργεί η νέα επιχείρηση, λόγω δυσκολιών οφειλόμενων στην οικονομική κρίση.

Προϋπολογισμός

Ο ενδεικτικός προϋπολογισμός της δράσης ανέρχεται σε 120.000.000 € (δημόσια δαπάνη). Ο συνολικός προϋπολογισμός της δράσης ανέρχεται σε 266,6 εκατ. €.

Επιλέξιμος συνολικός προϋπολογισμός των επενδυτικών σχεδίων: 80.000 € - 400.000 €, που θα εξειδικεύεται σε επίπεδο πρόσκλησης για υποβολή προτάσεων, σε συμπληρωματικότητα με το Ν. 4399/2016 για την ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων.

Ένταση ενίσχυσης: 40%, σε περίπτωση που στο επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνεται η δαπάνη μισθολογικού κόστους, θα ανέρχεται σε 50%.

Ημερομηνία έκδοσης της πρόσκλησης: **α' τρίμηνο 2017**

Ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας υφιστάμενων και νεοϊδρυόμενων Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων (Κοιν.Σ.Επ.)

Περιγραφή

Η Δράση «Ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας υφιστάμενων και νεοϊδρυόμενων Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων (Κοιν.Σ.Επ.)» αφορά στην υλοποίηση βιώσιμων επιχειρηματικών σχεδίων από Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις που θα σχεδιαστούν με γνώμονα τον κοινωνικό αντίκτυπό τους.

Τα επιχειρηματικά σχέδια δύνανται να αφορούν σε:

- απόκτηση απαραίτητου εξοπλισμού ή/και τη λήψη απαραίτητων υπηρεσιών για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου
- στοχευμένη ενίσχυση αναγκών διασφάλισης ποιότητας παρεχόμενων υπηρεσιών ή προϊόντων
- κάλυψη μέρους του μισθολογικού κόστους για τη δημιουργία Νέων Θέσεων Εργασίας (συμπεριλαμβανομένης της μισθοδοσίας των μελών της ΚΟΙΝΣΕΠ).

Δυνητικοί δικαιούχοι

Οι δυνητικοί δικαιούχοι της Δράσης είναι υφιστάμενες και νεοϊδρυόμενες Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.). Προκειμένου να είναι επιλέξιμοι για ενίσχυση, οι δυνητικοί δικαιούχοι πρέπει να:

- να λειτουργούν νομίμως με τη μορφή Κοινωνικής Συνεταιριστικής Επιχείρησης Ένταξης, όπως αυτή ορίζεται στην παράγραφο 2α του άρθρου 2 του Ν. 4019/2011 εντός της Ελληνικής Επικράτειας
- να διατηρούν την ιδιότητα του μέλους του Μητρώου Κοινωνικής Οικονομίας καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος.

Συγκεκριμένα προβλέπεται η επιχορήγηση των τριών τύπων ΚΟΙΝΣΕΠ που θα έχουν –κατά τη στιγμή της υποβολής πρότασης επιχορήγησης - οριστική βεβαίωση εγγραφής στο Μητρώο Κοινωνικής Οικονομίας.

Προϋπολογισμός

Ο ενδεικτικός προϋπολογισμός της δράσης ανέρχεται σε 25.000.000€ (δημόσια δαπάνη). Ο συνολικός προϋπολογισμός της δράσης ανέρχεται σε 31,2 εκατ. €.

Εκτιμώμενη ημερομηνία έκδοσης της πρόσκλησης: **α' τρίμηνο 2017**

Αναβάθμιση εταιρειών franchising

Περιγραφή

Η πρόταση αφορά στην αναβάθμιση υφιστάμενων μικρομεσαίων επιχειρήσεων με οποιαδήποτε νομική μορφή που είναι ενταγμένες σε δίκτυα franchise.

Η στήριξη των επιχειρήσεων που είναι ήδη ενταγμένες σε δίκτυα θα επιφέρει σημαντικά και πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα στην ελληνική οικονομία καθώς το franchising εμφανίζει ιδιαίτερη δυναμική σε διεθνές και εθνικό επίπεδο. Οι ρυθμοί αύξησης για το 2016 προβλέπεται να ξεπερνούν τους αντίστοιχους για όλους τους άλλους κλάδους της οικονομίας συνολικά, σε διεθνές επίπεδο. Στην Ελλάδα το 2015 δραστηριοποιούνταν 479 αλυσίδες franchising με 17.098 εγκαταστάσεις/καταστήματα και περισσότερους από 100.000 εργαζόμενους σε διαφορετικούς οικονομικούς κλάδους με έμφαση στο εμπόριο τροφίμων και την παροχή υπηρεσιών οργανωμένης εστίασης.

Η αναβάθμιση των επιχειρήσεων για την ενίσχυση των ικανοτήτων τους σχετικά με τη βελτίωση της ποιότητας των προσφερόμενων προϊόντων και υπηρεσιών ή τη δημιουργία νέων προϊόντων/υπηρεσιών θα υποστηριχθεί με τη χρηματοδότηση και υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων που στοχεύουν στην αύξηση της αποτελεσματικότητας των λειτουργικών δραστηριοτήτων, τη μείωση του κόστους και την αναβάθμιση των υποδομών τους.

Τα επενδυτικά σχέδια των επιχειρήσεων έχουν συνολικό προϋπολογισμό 30.000 - 200.000 ευρώ και περιλαμβάνουν

- Αναβάθμιση υποδομών (κτίρια, εγκαταστάσεις, περιβάλλον χώρος)
- Μηχανήματα και εξοπλισμό
- Επενδύσεις για εξοικονόμηση ενέργειας και περιβαλλοντική αναβάθμιση
- Ανάπτυξη & Πιστοποίηση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας & περιβαλλοντικής διαχείρισης
- Αυτοματοποίηση λειτουργικών δραστηριοτήτων μέσω της αύξησης χρήσης των ΤΠΕ (Λογισμικό, υπηρεσίες λογισμικού και υποδομές ΤΠΕ)
- Μισθολογικό κόστος εργαζόμενων (υφιστάμενο ή/και νέο προσωπικό) με χρήση ρήτρας ευελιξίας
- Μεταφορικά μέσα.

Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες δικαιωμάτων χρήσης brand name.

Η υλοποίηση της πρότασης για την αναβάθμιση των υφιστάμενων μικρομεσαίων επιχειρήσεων με οποιαδήποτε νομική μορφή που είναι ενταγμένες σε δίκτυα franchise συμβάλλει στη γενικότερη στρατηγική και τους επιμέρους στόχους του ΕΠΑΝΕΚ, ενώ αναμένεται να επιφέρει άμεσα και πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα στους περισσότερους από τους 9 τομείς προτεραιότητας (Αγροδιατροφή – Βιομηχανία Τροφίμων, Εφοδιαστική αλυσίδα, Ενέργεια, Περιβάλλον, Τουρισμός, ΤΠΕ).

Δυνητικοί δικαιούχοι

Δικαιούχοι των Πράξεων θα είναι οι επιχειρήσεις franchising που δραστηριοποιούνται κατά προτεραιότητα στους 9 τομείς προτεραιότητας του ΕΠΑΝΕΚ για την υλοποίηση των επενδυτικών σχεδίων.

Προϋπολογισμός

Ο ενδεικτικός προϋπολογισμός της δράσης ανέρχεται σε 25.000.000€ (δημόσια δαπάνη). Ο συνολικός προϋπολογισμός των ενισχυόμενων επενδυτικών σχεδίων εκτιμάται ότι ανέρχεται σε 55,5 εκατ. €. Η χρηματοδότηση των επενδυτικών σχεδίων καλύπτει το 40% των επιλέξιμων δαπανών και προσαυξάνεται κατά 10%, φτάνοντας στο 50% στην περίπτωση πρόσληψης νέου προσωπικού.

Εκτιμώμενη ημερομηνία έκδοσης της πρόσκλησης: **α' τρίμηνο 2017.**

Διάρκεια υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων: **18 μήνες/24 μήνες.**

Αναβάθμιση υφιστάμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων του τομέα υπηρεσιών (λιανικό εμπόριο, εστίαση, ιδιωτική εκπαίδευση)

Περιγραφή

Η δράση αφορά στην αναβάθμιση υφιστάμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων του τομέα του λιανικού εμπορίου και των υπηρεσιών (λιανικό εμπόριο, εστίαση, ιδιωτική εκπαίδευση) γύρω από τις τέσσερις κατηγορίες παρεμβάσεων:

1. Παρεμβάσεις για εξοικονόμηση ενέργειας
2. Παρεμβάσεις για ενσωμάτωση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών στην παρεχόμενη υπηρεσία
3. Παρεμβάσεις για την ενίσχυση της υγιεινής και ασφάλειας των χώρων
4. Παρεμβάσεις για ενίσχυση της εφοδιαστικής αλυσίδας.

Στο πλαίσιο αυτό, επιλέξιμες δράσεις του Προγράμματος στο πλαίσιο της εξοικονόμησης ενέργειας θα περιλαμβάνουν:

- εργασίες διαμόρφωσης των ενδεδειγμένων χώρων της επιχείρησης για την βελτιστοποίηση της διαχείρισης της ενέργειας και του περιβαλλοντικού αποτυπώματος
- ανανέωση εξοπλισμού με νέο, βελτιωμένης ενεργειακής απόδοσης
- πιστοποίηση επιχειρήσεων με σύγχρονα εξειδικευμένα πρότυπα με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών, όπως το πρότυπο ΕΛΟΤ 1452- Σύστημα διαχείρισης της ποιότητας εμπορικών καταστημάτων.

Επιλέξιμες δράσεις του Προγράμματος στον τομέα των ΤΠΕ θα περιλαμβάνουν:

- ανάπτυξη ηλεκτρονικών συστημάτων προβολής προϊόντων και υπηρεσιών στο διαδίκτυο (web sites)
- ανάπτυξη ηλεκτρονικών καταστημάτων (e-shops)
- ανάπτυξη επιχειρηματικών πυλών για πρόσβαση από κινητές συσκευές (mobile portals)
- ανάπτυξη επιχειρηματικών εφαρμογών για πρόσβαση από κινητές συσκευές (mobile apps)
- ανανέωση παιδαγωγικού υλικού (διαδραστικοί πίνακες, projectors)
- Ψηφιακός εξοπλισμός για την υποβοήθηση της υπηρεσίας (π.χ ηλεκτρονική παραγγελιοληψία κ.α)
- αξιοποίηση υποδομών cloud για την διαχείριση εφαρμογών και δεδομένων
- αξιοποίηση υποδομών application service providers (ASPs) για την υιοθέτηση πρακτικών ηλεκτρονικού εμπορίου με χαμηλό κόστος
- συμμετοχή σε υφιστάμενες πλατφόρμες ηλεκτρονικών αγορών, ψηφιακών εκθέσεων κ.λπ.
- ολοκλήρωση των νέων συστημάτων με τυχόν υφιστάμενες εφαρμογές της επιχείρησης (λογιστικό σύστημα, σύστημα διαχείρισης επιχειρησιακών πόρων κ.λπ.).

Επιλέξιμες δράσεις του Προγράμματος στο πλαίσιο της υγιεινής και ασφάλειας των χώρων θα περιλαμβάνουν:

- Ανανέωση του εξοπλισμού εκείνου που συνδέεται με την ασφάλεια του χώρου και την ασφάλεια της παροχής της υπηρεσίας

Επιλέξιμες δράσεις του Προγράμματος στο πλαίσιο της εφοδιαστικής αλυσίδας θα περιλαμβάνουν:

- Διαμόρφωση Δικτύου Διανομής: αριθμός, θέση και δίκτυο αποστολών των προμηθευτών, των εγκαταστάσεων παραγωγής, των κέντρων διανομής, των αποθηκών, των αποβάθρων και των πελατών.
- Στρατηγική Διανομής: δίνει απάντηση σε ερωτήματα που αφορούν 1) τον έλεγχο λειτουργιών (κεντρικός, επιμερισμένος ή αποκεντρωμένος), 2) τα συστήματα διανομής, π.χ., άμεση αποστολή, cross docking, άμεση παράδοση στο κατάστημα (DSD), 3) τα μέσα μεταφοράς, π.χ. φορτηγό, LTL, σιδηρόδρομος, TOFC ή COFC, θαλάσσιες μεταφορές, αερομεταφορές, 4) τη στρατηγική αναπλήρωσης (π.χ. στρατηγική pull, rush ή συνδυασμός) και 5) τον έλεγχο των μεταφορών (π.χ. ιδιωτικός μεταφορέας ή 3PL).
- Πληροφορίες: Η ολοκλήρωση των διαδικασιών μέσω της αλυσίδας εφοδιασμού ώστε να μοιραστούν πολύτιμες πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των δεικτών της ζήτησης, τις προβλέψεις, την απογραφή, τις μεταφορές, τις πιθανές συνεργασίες, κλπ.
- Διαχείριση Αποθεμάτων: Ποσότητα και τόπος των αποθεμάτων, συμπεριλαμβανομένων των πρώτων υλών, το έργο κατά την διαδικασία (WIP) και τα τελικά προϊόντα.
- Ροή μετρητών (Cash-Flow): τακτοποίηση των όρων πληρωμής και των μεθοδολογιών για την ανταλλαγή κεφαλαίων μεταξύ οντοτήτων στο πλαίσιο της αλυσίδας εφοδιασμού.

Δυνητικοί δικαιούχοι

Πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις στους κλάδους: Λιανικό Εμπόριο, Εστίαση, Ιδιωτική Εκπαίδευση (παιδικό σταθμοί, νηπιαγωγεία).

Προϋπολογισμός

Ο ενδεικτικός προϋπολογισμός της δράσης ανέρχεται σε 50.000.000 € (δημόσια δαπάνη). Ο συνολικός προϋπολογισμός των ενισχυόμενων επενδυτικών σχεδίων εκτιμάται ότι ανέρχεται σε 111,1 εκατ. €.

Η χρηματοδότηση των επενδυτικών σχεδίων καλύπτει το 40% των επιλέξιμων δαπανών και προσαυξάνεται κατά 10%, φτάνοντας στο 50% στην περίπτωση πρόσληψης νέου προσωπικού.

Εκτιμώμενη ημερομηνία έκδοσης της πρόσκλησης: **α' τρίμηνο 2017.**

Διάρκεια επενδυτικών σχεδίων: **18 μήνες/24 μήνες.**

Στοχευμένη ενίσχυση του εκσυγχρονισμού των υποδομών και του εξοπλισμού θεατρικών και Κινηματογραφικών Αιθουσών και Αιθουσών Εικαστικών Τεχνών για την αναβάθμιση του επιπέδου των παρεχόμενων υπηρεσιών

Περιγραφή

Η δράση αφορά στην ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων που στοχεύουν στην αναβάθμιση Θεατρικών Αιθουσών, Κινηματογραφικών Αιθουσών (με λειτουργία πριν το 1990) και Αιθουσών Τέχνης.

Με τη δημιουργία του κατάλληλου υπόβαθρου σε επίπεδο υποδομών, οι επιχειρήσεις θα αποκτήσουν την αναγκαία βάση, ώστε, στη συνέχεια, να δώσουν έμφαση στη δικτύωση, την ενίσχυση των συνεργασιών και την εξωστρέφεια.

Μέσω της υλοποίησης της προτεινόμενης δράσης αναμένεται να αναβαθμιστεί σημαντικά το επίπεδο των προσφερόμενων υπηρεσιών, να δημιουργηθούν καλύτερες συνθήκες φιλοξενίας φεστιβάλ και παράλληλων εκδηλώσεων, γεγονός που θα οδηγήσει στον πολλαπλασιασμό των διοργανώσεων αυτών και στην προσέλκυση μεγαλύτερου αριθμού επισκεπτών.

Δυνητικοί δικαιούχοι

Πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις με αντίστοιχη δραστηριότητα.

Προϋπολογισμός

Ο ενδεικτικός προϋπολογισμός της δράσης ανέρχεται σε 20.000.000€ (δημόσια δαπάνη). Ο συνολικός προϋπολογισμός της δράσης ανέρχεται σε 40 εκατ. €.

Επιλέξιμος συνολικός προϋπολογισμός των επενδυτικών σχεδίων : 20.000 € - 400.000 €. Ένταση ενίσχυσης: 50%

Ημερομηνία έκδοσης της πρόσκλησης: **α' εξάμηνο 2017**

Ενίσχυση νέων και υφιστάμενων Συνεργατικών Σχηματισμών ΜΜΕ για την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους στις νέες αγορές

Η δράση αφορά στην ενίσχυση νέων και υφιστάμενων Συνεργατικών Σχηματισμών (ΣΣ) που δραστηριοποιούνται στους 9 τομείς προτεραιότητας του ΕΠΑνΕΚ (αγροδιατροφή/βιομηχανία τροφίμων, ενέργεια, περιβάλλον, τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνίας (ΤΠΕ), Logistics, υγεία, υλικά-κατασκευές, πολιτιστικές βιομηχανίες, τουρισμός) σε όλες τις Περιφέρειες.

Προϋποθέσεις επιλεξιμότητας ενός Συνεργατικού Σχηματισμού (ΣΣ)

1. Μέλη του ΣΣ είναι:

- ΜΜΕ της ημεδαπής και της αλλοδαπής με ΚΑΔ μεταποίησης, εμπορίας και υπηρεσιών, μη αποκλεισμένων των μεγάλων επιχειρήσεων
- φορείς υποστήριξης καινοτομίας (πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα)
- φορείς υποστήριξης επιχειρήσεων (θερμοκοιτίδες, τεχνολογικά πάρκα, φορείς διαχείρισης επιχειρηματικών πάρκων κ.α.)
- Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα,
- άλλοι οικονομικοί παράγοντες, εφόσον τεκμηριώνεται η προστιθέμενη αξία της συμμετοχής τους στο ΣΣ.

2. Απαιτείται η δημιουργία από τα μέλη του ΣΣ διακριτής νομικής οντότητας που θα αναλάβει τη διαχείριση του Συνεργατικού Σχηματισμού και θα λειτουργεί ως «Φορέας Κινητοποίησης» (ΦΚ).

3. Ο ΦΚ είναι ΜΜΕ οποιασδήποτε νομικής μορφής, στο μετοχικό/εταιρικό κεφάλαιο της οποίας δυνητικά μπορούν να συμμετέχουν όλα τα νομικά πρόσωπα-μέλη του ΣΣ.

4. Όλοι οι εταίροι/μέτοχοι του ΣΣ είναι μεταξύ τους ανεξάρτητοι, συμμετέχουν στο εταιρικό/μετοχικό κεφάλαιο ισόποσα, με ποσοστό μικρότερο ίσο του 20%.

5. Οι επιχειρήσεις μέλη του ΣΣ συνδέονται μεταξύ τους μέσω συνεργασιών στο πλαίσιο αλυσίδων αξίας (σχέση πελάτη-προμηθευτή) /και κοινών δραστηριοτήτων.

6. Δεν είναι απαραίτητη η γεωγραφική συγκέντρωση των επιχειρήσεων του ΣΣ.

7. Συμμετέχουν κατ' ελάχιστο 5 ΜΜΕ ως μέλη. Οι εν λόγω επιχειρήσεις θα πρέπει να ικανοποιούν μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- συμμετέχουν στο μετοχικό/εταιρικό κεφάλαιο του ΣΣ
- συνδέονται με άλλα μέλη του ΣΣ με συμβάσεις υπεργολαβίας κάθετα κατά μήκος της αλυσίδας αξίας

Ποιά έργα θα ενισχυθούν;

Επιλέξιμα προς χρηματοδότηση είναι έργα, τα οποία περιλαμβάνουν δράσεις για:

i. τη δημιουργία και την ανάπτυξη του ΦΚ του ΣΣ, όπως (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά)

- η δημιουργία ή βελτίωση της υποδομής του ΦΚ (κτιριακών, εξοπλισμού, ΤΠΕ, κ.α.)
- η χρηματοδότηση ενεργειών (εκπόνηση μελετών, διοργάνωση ημερίδων και ενεργειών επιμόρφωσης, συμμετοχή σε εκθέσεις, υλοποίηση ιστοσελίδας ΦΚ και υλοποίηση λοιπών ενεργειών προώθησης του ΣΣ, κ.α.) με σκοπό
  - την οριοθέτηση του ΣΣ, την κατανόηση και διαχείριση του εξωτερικού περιβάλλοντος του ΣΣ - πελατών, προμηθευτών, τη στοχοθέτηση, τη διαχείριση διαδικασιών και αξιολόγηση της δράσης του ΣΣ
  - την αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στο ΣΣ
  - τη βελτίωση της επικοινωνίας μεταξύ των μελών του ΣΣ
  - τη δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης μεταξύ των μελών του ΣΣ
  - την εδραίωση κοινής καινοτομικής και επιχειρηματικής κουλτούρας μεταξύ των μελών του ΣΣ
  - τη διαμόρφωση μόνιμων πεδίων αλληλεπίδρασης (τυπικών και άτυπων συνεργασιών)
  - την ενίσχυση των διασυνδέσεων μεταξύ των μελών του ΣΣ και με διεθνείς οργανισμούς, με σκοπό την ανάπτυξη νέων αγορών κ.α.
  - την ενίσχυση της εξωστρέφειας του ΣΣ.

ii. την ανάπτυξη των ΜΜΕ του ΣΣ, όπως (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά)

- η δημιουργία κοινών υποδομών- κτιριακών και εξοπλισμού παραγωγής, τυποποίησης, ΕΤΑΚ, logistics, θερμοκοιτίδας από το ΦΚ κ.α.
- η ανάπτυξη και λειτουργία κοινών υπηρεσιών όπως προμηθειών, marketing, πωλήσεων, διαχείρισης εφοδιαστικής αλυσίδας, διαχείρισης συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων από το ΦΚ κ.α.
- η ενίσχυση δράσεων ενδυνάμωσης ανθρώπινου δυναμικού για την ανάπτυξη του ΣΣ από το ΦΚ (δράσεις κατάρτισης, κ.α.).
- η ενίσχυση δράσεων διεύρυνσης των αγορών και της εξωστρέφειας των μελών του ΣΣ από το ΦΚ (συμμετοχή σε εκθέσεις, κ.α.).
- η από κοινού ανάπτυξη νέων κοινών ή συμπληρωματικών προϊόντων, μεθόδων επεξεργασίας, καινοτομικών ή μη, κατά μήκος της αλυσίδας αξίας στο πλαίσιο συνεργατικών έργων μεταξύ των μελών του ΣΣ ή μελών του ΣΣ και του ΦΚ.

Τα σχέδια δράσης που θα υποβληθούν για χρηματοδότηση θα περιλαμβάνουν υποχρεωτικά έργα τύπου ii και προαιρετικά έργα τύπου i.

Προϋπολογισμός

- Η δημόσια δαπάνη ανέρχεται σε 22,5 εκατ. ευρώ και συγχρηματοδοτείται από το Ελληνικό Δημόσιο και από την Ευρωπαϊκή Ένωση και ειδικότερα από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ).
- Για λόγους μεγαλύτερης συμπληρωματικότητας η χρηματοδότηση γίνεται με χρήση της ρήτρας ευελιξίας (άρθρο 98 ΚΑΝ ΕΕ 1303/2014 και άρθρο 2 παρ. 3 της ΥΑΕΚΕΔ) για τη χρηματοδότηση παρεμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο ενισχύσεων του ΕΚΤ.

Το ποσοστό χρηματοδότησης ανέρχεται σε 50%.

- Ο συνολικός π/υ ενός σχεδίου δράσης δεν μπορεί να υπολείπεται των 100.000 ευρώ και να υπερβαίνει τα 2.500.000 ευρώ.
- Η δράση χρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ με χρήση της ρήτρας ευελιξίας για τη χρηματοδότηση παρεμβάσεων τύπου ΕΚΤ.
- Στους ΣΣ εγκρίνεται «εν δυνάμει» επιχορηγούμενος π/υ ίσος με το τριπλάσιο του εγκεκριμένου π/υ των «συνεργατικών έργων», όπως αυτά ορίζονται ανωτέρω, του υποβληθέντος αρχικά σχεδίου δράσης. Σε κάθε περίπτωση ο συνολικά επιχορηγούμενος π/υ, συμπεριλαμβανομένου του «εν δυνάμει» π/υ εν μπορεί να υπερβαίνει το μέγιστο επιλέξιμο π/υ (2.500.000 ευρώ) για τα επενδυτικά σχέδια της δράσης. Οι εν λόγω ΣΣ θα κληθούν να υποβάλλουν νέες δράσεις σε προκαθορισμένα διαστήματα για την αξιοποίηση του «εν δυνάμει» εγκεκριμένου προϋπολογισμού.

Εκτιμώμενη ημερομηνία δημοσιοποίησης της πρόσκλησης για διαβούλευση: **α' τρίμηνο 2017.**

Ενίσχυση της περιβαλλοντικής βιομηχανίας

Περιγραφή

Η δράση αφορά στη χρηματοδότηση επιχειρηματικών σχεδίων νέων ή υφιστάμενων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων για την επιχειρηματική αξιοποίηση υγρών, στερεών και αερίων αποβλήτων και απορριμμάτων τρίτων, με την παραγωγή και διάθεση πρώτων υλών και ενδιάμεσων ή τελικών προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας.

Η δράση πρακτικά αφορά στην δημιουργία περιβαλλοντικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που αναμένεται να συμβάλλουν ουσιαστικά στην κάλυψη σημαντικών εθνικών κενών της παραγωγικής αλυσίδας. Με την εφαρμογή της δράσης θα επιτευχθεί η δημιουργία προστιθέμενης αξίας και εθνικού πλούτου δια μέσου της επιχειρηματικής αξιοποίησης του τομέα «περιβάλλον» ο οποίος αφενός αποτελεί έναν από τους 9 εθνικούς στρατηγικούς τομείς προτεραιότητας του ΕΠΑΝΕΚ, αλλά παράλληλα συμβάλλει στην δημιουργία αλυσίδων αξίας και με άλλους τομείς προτεραιότητας επιτυγχάνοντας με αυτόν τον τρόπο την ολοκληρωμένη και ανταγωνιστική στήριξη του συνόλου των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται και στους 9 στρατηγικούς τομείς προτεραιότητας.

Προϋπολογισμός

Ο ενδεικτικός προϋπολογισμός της δράσης ανέρχεται σε 15.000.000€ (δημόσια δαπάνη). Ο συνολικός προϋπολογισμός της δράσης ανέρχεται σε 30 εκατ. €.

Επιλέξιμος προϋπολογισμός επενδυτικών σχεδίων: 250.000 - 2.500.000€.

Τα ποσοστά ενίσχυσης κυμαίνονται από 35% μέχρι και 70%, ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης και την περιφέρεια που γίνεται η επένδυση.

Διάρκεια επενδυτικών σχεδίων: **36 μήνες**

Εκτιμώμενη ημερομηνία έκδοσης της πρόσκλησης: **α' τρίμηνο 2017**

Αναβάθμιση Μεσαίων Επιχειρήσεων για την ανάπτυξη των Ικανοτήτων τους στις νέες αγορές

Περιγραφή

Η δράση αφορά στη χρηματοδότηση επιχειρηματικών σχεδίων μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεων και αποτελεί ολοκληρωμένη παρέμβαση που αποσκοπεί στον μετασχηματισμό της μεταποιητικής παραγωγικής βάσης της ελληνικής οικονομίας προς νέες ή διαφοροποιημένες γραμμές παραγωγής, προϊόντα και μεταποιητικές υπηρεσίες. Επίσης στοχεύει στην ενίσχυση της εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας, ως βασικής επιλογής για την παραγωγική αναβάθμιση της χώρας προς αγαθά και υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας, με ποιότητα, περιβαλλοντική ευαισθησία, ενσωμάτωση γνώσης και καινοτομίας.

Η δράση απευθύνεται σε υφιστάμενες μικρομεσαίες επιχειρήσεις με προσωπικό από 50-250 άτομα (υπολογιζόμενα σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας [ΕΜΕ]) και αναμένεται να ενισχύσει τις προσπάθειες των επιχειρήσεων για:

- Μεταποιητική διαφοροποίηση – παραγωγικός μετασχηματισμός με έντονα καινοτομικό και οικολογικό χαρακτήρα και εξωστρεφή προσανατολισμό
- Ψηφιακή Βιομηχανία για την ανάπτυξη και στήριξη ψηφιοποιημένων και ευέλικτων γραμμών παραγωγής, σχεδιασμού και διάθεσης προϊόντων και υπηρεσιών
- Ενεργειακή αποτελεσματικότητα.

Δυνητικοί δικαιούχοι

Υφιστάμενες ή υπό-σύσταση επιχειρήσεις σε επιλέξιμους ΚΑΔ των στρατηγικών τομέων προτεραιότητας, κυρίως σε μεταποιητικές δραστηριότητες αλλά και σε άλλες σχετικές δραστηριότητες, όπως ο τομέας της εφοδιαστικής αλυσίδας.

Προϋπολογισμός

Ο ενδεικτικός προϋπολογισμός της δράσης ανέρχεται σε 40.000.000 € (δημόσια δαπάνη). Ο συνολικός προϋπολογισμός της δράσης ανέρχεται σε 100 εκ. €.

Ο επιλέξιμος προϋπολογισμός επενδυτικών σχεδίων κυμαίνεται από 250.000 - 3.000.000 €. Τα ποσοστά χρηματοδότησης καθορίζονται από το Χάρτη Περιφερειακών ενισχύσεων και διαφοροποιούνται ανάλογα με την Περιφέρεια, το είδος της επενδυτικής δαπάνης, τα χρόνια λειτουργίας της επιχείρησης κ.α.

Διάρκεια επενδυτικών σχεδίων: 36 μήνες

Εκτιμώμενη ημερομηνία έκδοσης της πρόσκλησης: α' τρίμηνο 2017

Αξιοποίηση Επιχειρηματικής Εμπειρίας – Επιχειρηματική Επανεκκίνηση

Περιγραφή

Η δράση «Αξιοποίηση Επιχειρηματικής Εμπειρίας – Επιχειρηματική Επανεκκίνηση» αφορά στην ίδρυση νέων επιχειρήσεων από ανέργους ηλικίας άνω των 45 ετών. Ειδικότερα η δράση παρέχει ένα πλαίσιο νέων επιχειρηματικών ευκαιριών σε άνεργους που στο παρελθόν είχαν αναπτύξει επιχειρηματική δραστηριότητα ή διαθέτουν σημαντική επαγγελματική εμπειρία για να το πράξουν προκειμένου να συμβάλει στην επανένταξή τους στην αγορά εργασίας αξιοποιώντας το γνωστικό κεφάλαιο που τα άτομα αυτά κατέχουν.

Βασικοί στόχοι της δράσης

- Η χρηματοδότηση σύγχρονων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων με σαφείς προσανατολισμούς, που αναδύονται και εναρμονίζονται από τις προτεραιότητες και τους στρατηγικούς στόχους του ΕΠΑνΕΚ αλλά και από γενικότερες ευρωπαϊκές /ή και διεθνείς εξελίξεις για την ομάδα στόχος «άνεργοι άνω των 45 ετών με πρότερη επιχειρηματική/επαγγελματική εμπειρία».
- Η αναθέρμανση της επιχειρηματικής δραστηριότητας αξιοποιώντας την επιχειρηματική ικανότητα και δεινότητα εμπειρων επιχειρηματικών στελεχών από την βιομηχανική παραγωγή και μεταποίηση ή άλλους συναφείς με αυτά κλάδους.
- Η μείωση της ανεργίας στις κρίσιμες ηλικίες προ-συνταξιοδότησης (45 ετών και άνω), οι οποίες όμως έχουν ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα συσσωρευμένης εργασιακής εμπειρίας και τεχνογνωσίας

Δυνητικοί δικαιούχοι

Οι δυνητικοί δικαιούχοι της Δράσης είναι άνεργοι εγγεγραμμένοι στα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ κατά την υποβολή της αίτησης και κατά την ημερομηνία έναρξης της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας, οι οποίοι θα ιδρύσουν επιχείρηση (ή θα αποτελούν βασικό μέτοχο επιχείρησης) και δεν θα αποκτήσουν σχέση μισθωτής εργασίας καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου και οι οποίοι:

- στο παρελθόν συμμετείχαν σε επιχειρήσεις είτε με την ιδιότητα του ελεύθερου επαγγελματία, είτε ως ιδρυτικά μέλη επιχειρήσεων ή
- διαθέτουν σωρευτικά τουλάχιστον 5ετή αποδεδειγμένη επαγγελματική εμπειρία σε σχέση με το αντικείμενο του επιχειρηματικού σχεδίου που επιδιώκουν να υλοποιήσουν

Προϋπολογισμός

Ο ενδεικτικός προϋπολογισμός της δράσης ανέρχεται σε 35.000.000 € (δημόσια δαπάνη). Ο συνολικός προϋπολογισμός των ενισχυόμενων επενδυτικών σχεδίων εκτιμάται ότι ανέρχεται σε 54.000.000 €.

Το προτεινόμενο συνολικό ύψος επιχειρηματικών σχεδίων ανά πρόταση θα κυμαίνεται από 15.000€ έως 60.000€. Ποσοστό ενίσχυσης κατά μέσο όρο 65%.

Εκτιμώμενη ημερομηνία έκδοσης της πρόσκλησης: δ' τρίμηνο 2017

Εξωστρέφεια - Διεθνοποίηση ΜΜΕ

Περιγραφή

Η δράση «Εξωστρέφεια - Διεθνοποίηση ΜΜΕ» αποτελεί εξειδικευμένη δράση, με χαρακτήρα οριζόντιας προσέγγισης ως προς το στόχο (εξωστρέφεια) αλλά έντονα προσανατολισμένη στην οικονομική υποστήριξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων, τόσο μεταποιητικών όσο και άλλων κλάδων με προτεραιότητα στους οκτώ από τους εννέα (πλην τουρισμού) στρατηγικούς τομείς της χώρας, που επιθυμούν τη βελτίωση της εξωστρέφειας τους και την ισχυροποίηση της ανταγωνιστικότητας τους στην παγκόσμια αγορά.

Η δράση θα συμβάλλει αποτελεσματικά τόσο στη διασφάλιση της βιωσιμότητας των επιχειρηματικών προσπαθειών που αναπτύσσονται μέσα στο πλαίσιο των συνθηκών της παγκόσμιας οικονομικής ύφεσης, όσο και στη διεύρυνση της επιχειρηματικής δράσης αυτών στις νέες ή στις αναδυόμενες αγορές.

Παράλληλα, αναδεικνύει την έννοια της συνέργειας και της συνεργασίας των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων είτε σε εθνικό είτε σε διεθνές επίπεδο, ενώ ενθαρρύνει τα υλοποιούμενα έργα των επιχειρήσεων προς επιλεγμένες κατευθύνσεις είτε σε επίπεδο ομοειδών επιχειρήσεων είτε σε επίπεδο αλυσίδων αξίας.

Δυνητικοί δικαιούχοι

Υφιστάμενες ΜμΕ με τουλάχιστον δύο ολοκληρωμένες διαχειριστικές χρήσεις, συνεταιρισμοί, συνεργατικά σχήματα.

Προϋπολογισμός

Ο ενδεικτικός προϋπολογισμός της δράσης ανέρχεται σε 50.000.000 € (δημόσια δαπάνη) και θα διατεθεί σε κύκλους. Ο συνολικός προϋπολογισμός των ενισχυόμενων επενδυτικών σχεδίων εκτιμάται ότι ανέρχεται σε 100.000.000 €.

Ο Επιλέξιμος Προϋπολογισμός επενδυτικών σχεδίων κυμαίνεται από 30.000 € έως και 250.000€. Τα όρια των προϋπολογισμών θα εξαρτώνται από το μέγεθος της επιχείρησης. Αναμένεται μέσος όρος προϋπολογισμού στο σύνολο των επιχειρήσεων 80.000 €
Ποσοστό ενίσχυσης: 50% (κατά μέσο όρο)

Εκτιμώμενη ημερομηνία έκδοσης της πρόσκλησης

Υποβολή προτάσεων α' κύκλου: α' τρίμηνο 2017.

Διάρκεια επενδυτικών σχεδίων: 24 μήνες

Δημιουργία πληροφοριακού συστήματος & διαδικτυακής πύλης εξωστρέφειας - Αναβάθμιση Υπηρεσιών Helpdesk Εξωστρέφειας

Περιγραφή

Η δράση αυτή εντάσσεται στο Σχέδιο δράσης για την προώθηση των Εξαγωγών, το οποίο εγκρίθηκε από την Διυπουργική Επιτροπή Εξωστρέφειας. Στοχεύει στην ενίσχυση της γνώσης & πληροφόρησης, που από τη σκοπιά του δημοσίου τομέα, αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο για τον σχεδιασμό μιας επιτυχημένης, ενεργού, εξαγωγικής πολιτικής. Επιπρόσθετα, από τη σκοπιά του ιδιωτικού τομέα, η άσκηση επιτυχούς εξαγωγικής πολιτικής από τις επιχειρήσεις προϋποθέτει την πρόσβαση σε πληροφόρηση που θα επιτρέψει στην επιχείρηση να πραγματοποιήσει ανάλυση περιβάλλοντος (SWOT), τόσο για την καλύτερη κατανόηση των εξαγωγικών δυνατοτήτων της στις δυνητικές αγορές, όσο και για τη διαμόρφωση της κατάλληλης στρατηγικής εισόδου της σε αυτές.

Με έμφαση στη συλλογή, αξιοποίηση και διάχυση της πληροφορίας που απαιτείται τόσο σε επίπεδο πολιτείας όσο και επιχείρησης για τη χάραξη και υλοποίηση επιτυχούς εξαγωγικής πολιτικής, σχεδιάζονται οι ακόλουθες (υπο)δράσεις προτεραιότητας:

1. Δημιουργία πληροφοριακού συστήματος & διαδικτυακής πύλης εξωστρέφειας

Αποτελεί βασικό συστατικό στοιχείο του Σχεδίου δράσης για την προώθηση των Εξαγωγών, καθώς στόχος είναι να αποτελέσει βασικό εργαλείο για τη λήψη αποφάσεων σε επίπεδο πολιτείας και επιχείρησης. Περιλαμβάνει την καταγραφή κάθε απαραίτητης για την εξαγωγική πολιτική πληροφορίας, την αναζήτηση και συλλογή της από εναλλακτικές πηγές και την καταχώρηση και συγκέντρωσή της σε ένα πληροφοριακό σύστημα που θα απολήγει σε μία δυναμική, διαδικτυακή πύλη ενημέρωσης.

Πρόκειται για ένα πληροφοριακό σύστημα που:

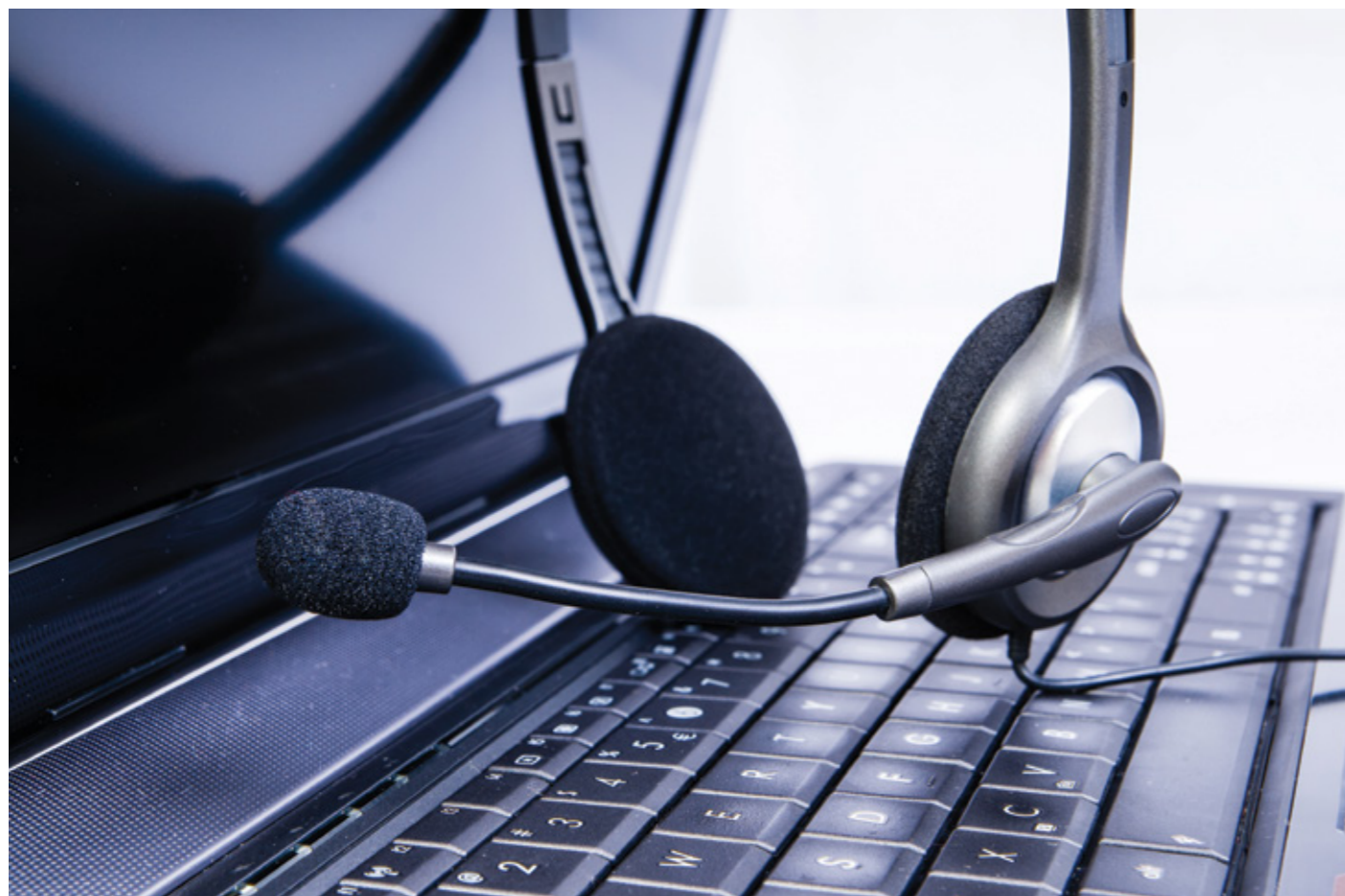
- θα αποτελεί «κέντρο γνώσης» το οποίο θα περιλαμβάνει βάσεις δεδομένων που θα παρέχουν πληροφορίες για κάθε πτυχή που έμμεσα ή άμεσα επηρεάζει τη λήψη αποφάσεων στο πλαίσιο της εξαγωγικής πολιτικής,
- θα κάνει χρήση εργαλείων επιχειρησιακής ευφυΐας (Business Intelligence) για τη διαχείριση, παρουσίαση και ανάλυση των δεδομένων με στόχο τη διευκόλυνση της έγκαιρης, έγκυρης και αποτελεσματικής λήψης αποφάσεων,
- θα αποτελεί πύλη ενημέρωσης για τον υπάρχοντα και δυνητικό εξαγωγέα με τρόπο διαδραστικό και με δυνατότητα χρήσης πολυμέσων, για θέματα όπως εξαγωγικές διαδικασίες, προετοιμασία συμμετοχής σε διεθνείς εκθέσεις, επιχειρηματικές αποστολές κ.λπ., εκπαιδευτικό υλικό κ.λπ.

Ειδικότερα, θα βασίζεται σε δύο πυλώνες:

A. Αποτύπωση εσωτερικού περιβάλλοντος: Αφορά την ανάπτυξη ενός πληροφοριακού συστήματος από τον Οργανισμό Enterprise Greece που θα αποσκοπεί στην πλήρη και αναλυτική καταγραφή του παραγωγικού εξαγωγικού και εν δυνάμει εξαγωγικού δυναμικού της χώρας, μέσω προκαθορισμένου μεθοδολογικού πλαισίου. Εκτός από την καταγραφή θα παρουσιάζεται η δυναμική και οι προοπτικές των κλάδων και των προϊόντων/υπηρεσιών. Επιπλέον, θα συμπεριληφθούν στατιστικά στοιχεία για τις ελληνικές εξαγωγές σε βάθος χρόνου με ανάλυσή τους ανά κατηγορία, κλάδο, προϊόν, χώρα και γεωγραφική περιφέρεια προορισμού. Τέλος, έμφαση θα δοθεί στην καταγραφή και παρουσίαση των υφιστάμενων εργαλείων της πολιτείας για την ενίσχυση της εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας μέσω επιχορηγήσεων και εισπρακτών ενισχύσεων από τα διαρθρωτικά ταμεία της ΕΕ, αλλά και μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων από άλλους φορείς.

B. Αποτύπωση διεθνούς περιβάλλοντος: Αφορά στην αναβάθμιση της υπάρχουσας διαδικτυακής πύλης Agora του Υπουργείου Εξωτερικών και τον εμπλουτισμό της με περισσότερες δυνατότητες / εφαρμογές (σύμφωνα με ολοκληρωμένη πρόταση που θα καταθέσει προς χρηματοδότηση το εν λόγω Υπουργείο).

Ουσιαστικό στοιχείο του έργου θα αποτελέσει η εξασφάλιση της διαλειτουργικότητας/διασύνδεσης των δυο παραπάνω πυλώνων, όπως και η δυνατότητα προβολής τους σε ενιαίο περιβάλλον, υπό τη μορφή διαδικτυακής πύλης ενημέρωσης.

2. Υπηρεσία Helpdesk Εξωστρέφειας

Αφορά στη δημιουργία μιας δομής, εντός του Enterprise Greece, για την περαιτέρω αξιοποίηση των διατιθέμενων πληροφοριών μέσω της ανωτέρω Διαδικτυακής Πύλης, αλλά και την υποστήριξη των εξαγωγικών και των εν δυνάμει εξαγωγικών επιχειρήσεων μέσω εναλλακτικών καναλιών (τηλέφωνο, email, κ.λπ.). Το Helpdesk θα στελεχωθεί με έμπειρο προσωπικό και θα έχει σταθερή συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς, μέσω καθορισμένων σημείων επαφής. Η υπηρεσία θα μεριμνά για τη διαχείριση των αιτημάτων των ενδιαφερομένων, από την υποβολή ενός αιτήματος, την ανταπόκριση της υπηρεσίας, αλλά και την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών (μέσω του CRMS που θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο του Υποέργου 1).

Η πληροφορία που θα συλλέγεται και θα αξιοποιείται για τον εμπλουτισμό του περιεχομένου της διαδικτυακής πύλης, αλλά και για την περαιτέρω επεξεργασία για την ανατροφοδότηση της λειτουργίας της υπηρεσίας και της διαδικασίας λήψης τεκμηριωμένων αποφάσεων στον τομέα της πολιτικής εξαγωγών. Παράλληλα, η ανατροφοδότηση του συστήματος θα συμβάλλει στην αξιολόγηση όσον αφορά την επάρκεια, την ανάδειξη πεδίων που δεν καλύπτονται, τη χρησιμότητα και την εξυπηρέτηση των ενδιαφερομένων, με στόχο την λήψη διορθωτικών μέτρων για τη βελτιστοποίηση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Δυνητικοί δικαιούχοι

Υπουργείο Εξωτερικών, Enterprise Greece

Προϋπολογισμός

Ο ενδεικτικός προϋπολογισμός της δράσης ανέρχεται σε 1.400.000 € (δημόσια δαπάνη).

Πρόσκληση προς δικαιούχους και ένταξη πράξης: **α' τρίμηνο 2017.**

Ανάπτυξη, Προώθηση και Αξιοποίηση της Ενιαίας Ταυτότητας-Σήματος Ποιότητας Προϊόντων και Υπηρεσιών του Αγροδιατροφικού Τομέα

Περιγραφή

Η στρατηγική της χώρας κατά την προγραμματική περίοδο 2014 -2020, στον τομέα της αγροδιατροφής, επικεντρώνεται στη μετατροπή των διαρθρωτικών αδυναμιών του τομέα σε ισχυρά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα, ακολουθώντας μια στρατηγική διαφοροποίησης, με βάση την ανώτερη ποιότητα και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των προϊόντων.

Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται και η πολιτική της παραγωγής πρώτων υλών υψηλής ποιότητας για τη μεταποιητική βιομηχανία (και σε διεθνές επίπεδο), αξιοποιώντας τα ιδιαίτερα κλιματολογικά και εδαφικά χαρακτηριστικά της χώρας.

Παράλληλα, βασικό στόχο αποτελεί η ενίσχυση του εξαγωγικού προσανατολισμού των προϊόντων του αγροδιατροφικού τομέα και των υπηρεσιών που σχετίζονται με τη χρήση / αξιοποίηση αυτών (π.χ. εστίαση, εμπόριο), η δημιουργία των προϋποθέσεων ενίσχυσης της αναγνωρισιμότητας των ελληνικών προϊόντων στην παγκόσμια αγορά, καθώς και αποτελεσματικής ένταξης τους σε διεθνή δίκτυα παραγωγής και εμπορίας προϊόντων και υπηρεσιών.

Προς το σκοπό αυτό, το προτεινόμενο έργο περιλαμβάνει τις ακόλουθες συνιστώσες:

1. Διαμόρφωση Στρατηγικής για την ανάπτυξη ενιαίας ταυτότητας / σήματος ποιότητας για τα προϊόντα του αγροδιατροφικού τομέα και τις συναφείς υπηρεσίες που χρησιμοποιούν / αξιοποιούν τα προϊόντα αυτά,
2. Ανάπτυξη Συστήματος Πιστοποίησης της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων του αγροδιατροφικού τομέα, προσαρμοσμένο σε διεθνείς πρακτικές,
3. Ανάπτυξη Συστήματος Πιστοποίησης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών που χρησιμοποιούν / αξιοποιούν πιστοποιημένα προϊόντα του αγροδιατροφικού τομέα, προσαρμοσμένο σε διεθνείς πρακτικές,
4. Σχεδιασμό και εφαρμογή δράσεων προώθησης – προβολής της αναγνωρισιμότητας της ενιαίας ταυτότητας / σήματος προϊόντων / υπηρεσιών του αγροδιατροφικού τομέα στις ελληνικές επιχειρήσεις,
5. Προώθηση και προβολή προϊόντων του αγροδιατροφικού τομέα σε επιλεγμένες διεθνείς αγορές, μέσω της ανάδειξης και παγίωσης της ενιαίας ταυτότητας / σήματος των προϊόντων / υπηρεσιών του.

Το φυσικό αντικείμενο του έργου περιλαμβάνει τις ακόλουθες δράσεις:

Δράση 1: Στρατηγική μελέτη ανάπτυξης ενιαίας ταυτότητας / σήματος ποιότητας για τα προϊόντα του αγροδιατροφικού τομέα και τις υπηρεσίες που σχετίζονται άμεσα με αυτά.

Δράση 2: Ανάπτυξη Σχήματος Πιστοποίησης ποιότητας ελληνικών προϊόντων του αγροδιατροφικού τομέα.

Δράση 3: Ανάπτυξη Σχήματος πιστοποίησης ποιότητας υπηρεσιών του αγροδιατροφικού τομέα

Δράση 4: Δράσεις προώθησης – προβολής της ενιαίας ταυτότητας/σήματος ποιότητας του αγροδιατροφικού τομέα στις επιχειρήσεις του τομέα

Δράση 5: Σχεδιασμός και υλοποίηση Δράσεων προβολής της ενιαίας ταυτότητας προϊόντων / υπηρεσιών του αγροδιατροφικού τομέα, στο ευρύ καταναλωτικό κοινό

Δράση 6: Υλοποίηση Δράσεων προβολής και προώθησης της ενιαίας ταυτότητας υπηρεσιών του αγροδιατροφικού τομέα

Δράση 7: Ανάπτυξη ενεργειών προώθησης της ενιαίας ταυτότητας του αγροδιατροφικού τομέα στις διεθνείς αγορές

Το έργο έχει διάρκεια 48 μήνες.

Προϋπολογισμός

Ο ενδεικτικός προϋπολογισμός της δράσης ανέρχεται σε 34.490.000 € (δημόσια δαπάνη).

Δικαιούχος

Υλοποίηση: Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων & Εξωτερικού Εμπορίου ΑΕ (Enterprise Greece)

Εκτιμώμενη ημερομηνία έκδοσης της πρόσκλησης: **Β' τρίμηνο 2017**

Δράσεις για την προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην Έρευνα και Καινοτομία «Ερευνώ – Δημιουργώ – Καινοτομώ»

Βασικός στόχος της ενιαίας δράσης «Ερευνώ – Δημιουργώ – Καινοτομώ» είναι η σύνδεση της έρευνας και της καινοτομίας με την επιχειρηματικότητα και η μετάβαση στην ποιοτική καινοτομία επιχειρηματικότητα, την αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της παραγωγικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων προς διεθνείς αγορές.

Στόχοι

Οικονομική ανάπτυξη βασισμένη στη γνώση και τη βιώσιμη εξειδίκευση

- Ενσωμάτωση της νέας γνώσης και της καινοτομίας στα υπάρχοντα αλλά και σε νέα προϊόντα, υπηρεσίες, παραγωγικά συστήματα και αλυσίδες αξίας
- Σύνδεση της ακαδημαϊκής έρευνας με τις ανάγκες της αγοράς και την οικονομία.

Στο πλαίσιο της δράσης δύνανται να ενισχυθούν επιχειρήσεις, οι οποίες έχουν παραγωγική δραστηριότητα στους 8 τομείς προτεραιότητας του ΕΠΑνεΚ, όπου ανιχνεύεται δυναμικό επιχειρηματικότητας και ερευνητικές αριστείες σύμφωνα με την εθνική στρατηγική έρευνας και καινοτομίας για έξυπνη εξειδίκευση (στρατηγική RIS3), σε εθνικό καθώς και σε περιφερειακό επίπεδο.

Οι προτάσεις που υποβάλλονται προς χρηματοδότηση στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης θα πρέπει να προωθούν την έρευνα, την τεχνολογική ανάπτυξη και την καινοτομία (ΕΤΑΚ), και να εντάσσονται σε μία από τις ακόλουθες τρεις (3) κατηγορίες παρεμβάσεων (Πράξεων):

- Ι. Έρευνα και Ανάπτυξη από Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις με π/υ ΔΔ 56 εκατ. ευρώ
- ΙΙ. Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς με π/υ ΔΔ 200 εκατ. ευρώ
- ΙΙΙ. Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων με π/υ ΔΔ 24 εκατ. ευρώ.

Δυνητικοί δικαιούχοι

- μεμονωμένες επιχειρήσεις ανεξαρτήτως μεγέθους
- ομάδες επιχειρήσεων ανεξαρτήτως μεγέθους
- συμπράξεις επιχειρήσεων με ερευνητικούς οργανισμούς και άλλους φορείς

Για την υλοποίηση των σχεδίων τους, οι δυνητικοί Δικαιούχοι μπορούν να δημιουργήσουν το κατάλληλο για την περίπτωση τους μίγμα ενεργειών από τις ακόλουθες κατηγορίες:

- κλασικές δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης (π.χ. Βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη, μελέτες σκοπιμότητας)
- δράσεις προώθησης της καινοτομίας (π.χ. απόκτηση/ επικύρωση/ προστασία διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, απόσπαση προσωπικού από οργανισμούς έρευνας και διάδοσης γνώσεων)
- υποστηρικτικές ενέργειες (π.χ. συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις, συμβουλευτικές υπηρεσίες).

Ποσοστό επιχορήγησης

Το ποσοστό της επιχορήγησης (ένταση της ενίσχυσης) προσδιορίζεται ανάλογα με το είδος της επιλέξιμης δραστηριότητας, το μέγεθος της επιχείρησης, το ενισχυόμενο έργο κλπ.

Προϋπολογισμός

Ο ενδεικτικός προϋπολογισμός της δράσης ανέρχεται σε € 280 εκατ. ΔΔ (συνολικός π/υ € 368 εκατ.) και θα διατεθεί με 3 κύκλους αξιολόγησης € 126 εκατ., € 84 εκατ. και € 70 εκατ. αντίστοιχα. Υπάρχει δυνατότητα μεταφοράς μη απορροφούμενων κονδυλίων από Κύκλο σε Κύκλο και μεταξύ των Πράξεων, ώστε να επιτευχθεί η μέγιστη δυνατή διάθεση.

Ο ανώτερος συνολικός προϋπολογισμός κάθε υποβαλλόμενης πρότασης διαμορφώνεται για καθεμιά από τις τρεις παρεμβάσεις ως εξής:

- Έρευνα και Ανάπτυξη από Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις:
  - 200.000 ευρώ (μία επιχείρηση)
  - 350.000 ευρώ (δύο επιχειρήσεις)
  - 450.000 ευρώ (τρεις επιχειρήσεις)
  - 500.000 ευρώ (περισσότερες των τριών επιχειρήσεων)
- Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς: 1.000.000 ευρώ
- Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων: 2.000.000 ευρώ

Η δράση έχει προδημοσιευτεί (<https://www.espa.gr/el/Pages/ProclamationsFS.aspx?item=3146>).

Εκτιμώμενη ημερομηνία έκδοσης της πρόσκλησης του Α' κύκλου: **α' τρίμηνο 2017**

Καινοτομικές συνεργατικές συστάδες επιχειρήσεων στους τομείς της RIS3 (Innovation Clusters)

Περιγραφή

Η δράση έχει στόχο να ενισχύσει ολοκληρωμένα προγράμματα δημιουργίας και υποστήριξης καινοτομικών συνεργατικών συστάδων επιχειρήσεων και ερευνητικών φορέων.

Στόχος των καινοτομικών συστάδων είναι η ανάπτυξη και αξιοποίηση καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας, με διεθνή αναγνώριση και υψηλό βαθμό ανταγωνιστικότητας. Οι επιχειρήσεις των συστάδων μπορεί να χρησιμοποιούν καινοτόμες τεχνολογίες, καινοτόμες παραγωγικές διαδικασίες (process level), λειτουργική, οργανωτική καινοτομία (system level), κλπ.

Στο πλαίσιο της δράσης, αρχικά θα εντοπισθούν δίκτυα επιχειρήσεων και ερευνητικών φορέων, υπό την εκπροσώπηση και τον συντονισμό ενός φορέα αρωγού. Τα εν λόγω δίκτυα θα πρέπει να διαθέτουν όλα τα απαραίτητα στοιχεία αλλά και τις δυνατότητες μετεξέλιξης σε καινοτομικές συστάδες επιχειρήσεων στους θεματικούς τομείς της RIS3 στους οποίους διαφαίνεται ανταγωνιστικό πλεονέκτημα για τη χώρα, με πεδία εξειδίκευσης εκείνα που προκύπτουν μέσω των διαδικασιών της επιχειρηματικής ανακάλυψης της Εθνικής Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης.

Η δράση θα αναπτυχθεί σε δυο στάδια:

Κατά το 1^ο στάδιο υποβάλλονται από τον φορέα αρωγού επιχειρησιακά σχέδια (business plan), στα οποία συμμετέχουν δίκτυα επιχειρήσεων και ερευνητικών φορέων, στους παραπάνω τομείς της Εθνικής Στρατηγικής. Μετά από αξιολόγηση οι προτάσεις που θα προκριθούν, εντάσσονται για χρηματοδότηση σε ότι αφορά την υλοποίηση της πιλοτικής φάσης λειτουργίας του φορέα αρωγού προκειμένου να υποστηρίξει την ανάπτυξη της συστάδας. Ο αριθμός των προτάσεων προς έγκριση θα εξαρτάται από το ύψος των διαθέσιμων κονδυλίων, σε σχέση και με τους προϋπολογισμούς των επιχειρησιακών σχεδίων που θα κατατεθούν.

Κατά το 2^ο στάδιο και μετά από αξιολόγηση, σε όλες εκείνες τις καινοτομικές συστάδες επιχειρήσεων, που θα έχουν ολοκληρώσει με επιτυχία την υλοποίηση του 1ου Σταδίου θα δοθεί δυνατότητα χρηματοδότησης περαιτέρω δράσεων των συστάδων επιχειρήσεων, δυναμικά και σε συνεργασία με ερευνητικούς φορείς, για τη δημιουργία νέων προϊόντων και εφαρμογών, με έντονο το στοιχείο της καινοτομίας και ανταγωνιστικότητας.

Δυνητικοί δικαιούχοι

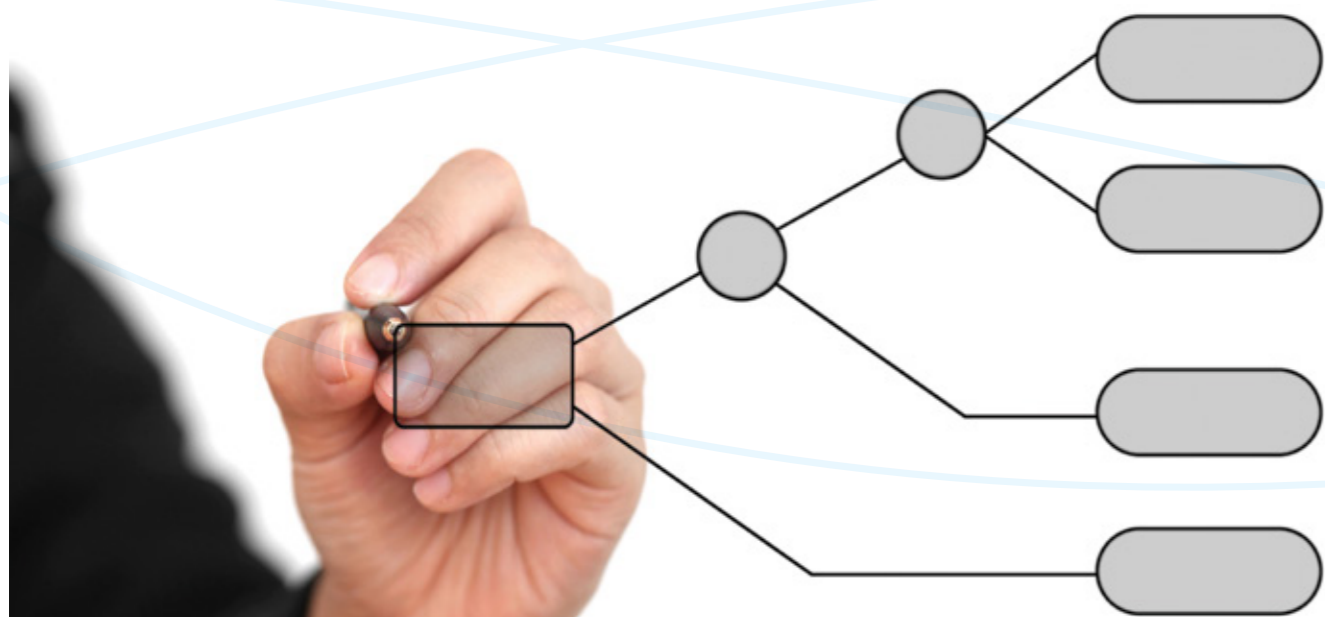
Επιχειρήσεις έντασης γνώσης, υπό σύσταση νεοφυείς και υφιστάμενες προς υποστήριξη.

Προϋπολογισμός

Ο ενδεικτικός προϋπολογισμός της δράσης ανέρχεται σε 24.000.000 € (δημόσια δαπάνη). Ο συνολικός προϋπολογισμός της δράσης ανέρχεται σε 31,6 εκατ. €.

Εκτιμώμενη ημερομηνία έκδοσης της πρόσκλησης: **Β' τρίμηνο 2017**

Χρόνος υλοποίησης προγραμμάτων **24-30 μήνες.**

Seal of Excellence

Περιγραφή

Η δράση αφορά στη χρηματοδότηση προτάσεων που πέρασαν το κατώφλι βαθμολογίας του SME Instrument της Ε.Ε. (Horizon 2020), δηλαδή έλαβαν τη «Σφραγίδα Αριστείας» (seal of excellence) ως ιδιαίτερα καινοτόμες αλλά δε χρηματοδοτήθηκαν. Απευθύνεται μόνο σε υφιστάμενες μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες εμφανίζουν εξαιρετικά καινοτομική δραστηριότητα και είναι βιώσιμες και κερδοσκοπικού χαρακτήρα με έντονα χαρακτηριστικά διεθνοποίησης.

Τα χρηματοδοτούμενα έργα καινοτομίας αναμένεται να οδηγήσουν σε υψηλής προστιθέμενης αξίας προϊόντα, υπηρεσίες και διαδικασίες με σημαντικές πιθανότητες επιτυχίας στη διεθνή αγορά, αφού στόχος του SME Instrument είναι η εμπορική αξιοποίησή τους. Σημειώνεται πως δεν χρηματοδοτείται βασική έρευνα. Τα προτεινόμενα έργα πρέπει να διακρίνονται από υψηλό επίπεδο τεχνολογικής ωριμότητας (TRL μεταξύ 6 και 9).

Προκειμένου να μην μείνουν αναξιοποίητες οι προαναφερθείσες προτάσεις, η ΕΕ ανέλαβε την πρωτοβουλία Seal of Excellence, χορηγώντας πιστοποιητικά αριστείας στις ΜμΕ, οι προτάσεις των οποίων αξιολογήθηκαν θετικά, και παρακινώντας τα κράτη-μέλη να χρηματοδοτήσουν τις επιχειρήσεις που έχουν λάβει πιστοποιητικό αριστείας από πόρους των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ).

Η δράση περιλαμβάνει τρεις διακριτές και ανεξάρτητες φάσεις με δυνατότητα υποβολής προτάσεων και χρηματοδότησης μόνο στην πρώτη και δεύτερη φάση. Η τρίτη φάση αφορά, κυρίως, σε υπηρεσίες υποστήριξης των ΜμΕ, όπως, ενδεικτικά, υπηρεσίες προώθησης του τελικού προϊόντος στη διεθνή αγορά και διευκόλυνση της πρόσβασης σε δημόσια και ιδιωτικά κεφάλαια.

Στην 1^η Φάση υποβάλλεται επιχειρηματικό σχέδιο 10 σελίδων που τεκμηριώνει τον αξιοσημείωτο καινοτομικό χαρακτήρα της ιδέας, την τεχνολογική, πρακτική και οικονομική βιωσιμότητα της υλοποίησής της. Η Φάση 1 είναι προαιρετική.

- Ποσό χρηματοδότησης/πρόταση: 50.000 Ευρώ

- Ενδεικτικός χρόνος υλοποίησης: 6 μήνες

Στην 2^η Φάση υποβάλλεται το Επιχειρηματικό Πλάνο και αίτηση ενίσχυσης για δράσεις που αφορούν τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη των καινοτόμων προϊόντων / υπηρεσιών στο επίπεδο που απαιτείται για τη διάθεσή τους στην αγορά. Δίδεται έμφαση στην ανάπτυξη, προτυποποίηση, έλεγχο, πιλοτική εφαρμογή καινοτόμων διαδικασιών, προϊόντων και υπηρεσιών, τον σχεδιασμό προϊόντων/υπηρεσιών, το σχεδιασμό και την ανάπτυξη - κλιμάκωση της ιδέας (τμήματα αγοράς, διαδικασίες κλπ.)

- Ποσό χρηματοδότησης/πρόταση: 500.000 – 2.500.000 Ευρώ

- Ενδεικτικός χρόνος υλοποίησης: 12-24 μήνες

Η υποβολή των προτάσεων στην δράση SME Instrument του Ορίζοντα 2020 είναι συνεχής αλλά με συγκεκριμένες ενδιάμεσες ημερομηνίες υποβολής ανά έτος. Έως τώρα έχουν υποβληθεί πολύ αξιόλογες προτάσεις από ΜμΕ όλων των Κρατών-Μελών (ΚΜ) οι οποίες αν και αξιολογήθηκαν θετικά με βαθμολογία μεγαλύτερη του κατωφλίου (το κατώφλι για την Φάση 1 είναι 13 και για την Φάση 2 το 12), τελικά δεν χρηματοδοτήθηκαν λόγω εξάντλησης των κονδυλίων της Ε.Ε.

Προϋπόθεση για την χρηματοδότηση των προτάσεων είναι η συνάφεια με την Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης.

Δυνητικοί δικαιούχοι

- Οι επιχειρήσεις που έχουν ήδη λάβει το Seal of Excellence της ΕΕ

- Συμβατές με την Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης - RIS3

Προϋπολογισμός

Ο ενδεικτικός προϋπολογισμός της δράσης ανέρχεται σε 50.000.000 € (δημόσια δαπάνη). Ο συνολικός προϋπολογισμός της δράσης ανέρχεται σε 65,8 εκατ. €.

Εκτιμώμενη ημερομηνία έκδοσης της πρόσκλησης: **α' εξάμηνο 2017**

Χρόνος υλοποίησης προγραμμάτων: **6 - 24 μήνες.**

Ενίσχυση Νεοφυών Επιχειρήσεων για την αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων και καινοτομικών ιδεών” (Τεχνοβλαστοί Start up- Spin-off / Spin-out)

Περιγραφή

Αντικείμενο της δράσης είναι η ενίσχυση της ίδρυσης και ανάπτυξης νεοφυών επιχειρήσεων έντασης γνώσης από ΑΕΙ, ΤΕΙ, Ερευνητικά Κέντρα, Επιχειρήσεις, ερευνητές των ανωτέρω φορέων, καθώς και από ανεξάρτητους ιδιώτες ερευνητές με ανάγκη υποστήριξης για την εμπορική αξιοποίηση/εμπορευματοποίηση ώριμων ερευνητικών αποτελεσμάτων και καινοτόμων ιδεών.

Η δράση έχει ως στόχο την υποστήριξη της δημιουργίας, καθώς και την εξέλιξη νέων, καινοτόμων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων μέσα από την αξιοποίηση υφιστάμενων ή νέων διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας με δυνατότητες εμπορικής εκμετάλλευσης, την εφαρμογή καινοτόμων επενδυτικών σχεδίων και την αξιοποίηση της γνώσης που παράγεται από ερευνητές, επιστήμονες και από νέες δυναμικές επιχειρήσεις με καινοτόμες δραστηριότητες. Η δράση αυτή αναμένεται να συμβάλει στην παραγωγή νέων

καινοτόμων και εξελιγμένων (βελτιωμένων) προϊόντων και υπηρεσιών, υψηλής προστιθέμενης αξίας, με σκοπό τη δημιουργία ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος της χώρας στους επιλεγέντες τομείς, καθώς και τη διείσδυση σε νέες αγορές.

Θεματικά, η δράση θα εστιάσει στις ερευνητικές και τεχνολογικές προτεραιότητες σε συγκεκριμένους Θεματικούς Τομείς και ειδικότερα στις επιστημονικές υπο-περιοχές που έχουν προκύψει από τη διαδικασία επιχειρηματικής ανακάλυψης που συντονίζουν οι συμβουλευτικές ομάδες των αντίστοιχων Πλατφορμών Καινοτομίας της ΓΓΕΤ.

Μέσω της δράσης θα ενισχυθούν δραστηριότητες, όπως οι παρακάτω (ενδεικτικά):

- κόστος ίδρυσης και αρχικής λειτουργίας της επιχείρησης
- μελέτες επιχειρηματικών σχεδίων και διερεύνησης της αγοράς, με έμφαση στην τεκμηρίωση της οικονομικής βιωσιμότητας και την αναζήτηση κεφαλαιακής υποστήριξης
- έρευνα κι ανάπτυξη πρωτότυπου προϊόντος, μελέτες τεχνικής σκοπιμότητας
- υποστήριξη σε θέματα συμβάσεων μεταφοράς τεχνολογίας, αδειών εκμετάλλευσης ευρεσιτεχνιών, καθώς και ερευνητικών και τεχνολογικών αποτελεσμάτων
- ενέργειες διασύνδεσης με δυνητικούς συνεργάτες και πελάτες στην Ελλάδα και (κυρίως) στο εξωτερικό, ενέργειες προβολής/διάχυσης προϊόντων, συμμετοχή σε εθνικά και διεθνή συνέδρια και εκθέσεις
- κόστος και νομική υποστήριξη δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, όπως επίσης και κατάρτιση φακέλου-υποβολή-επικύρωση-προστασία-συνδρομές διατήρησης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.

Δυνητικοί δικαιούχοι

Επιχειρήσεις έντασης γνώσης, υπό σύσταση νεοφυείς και υφιστάμενες προς υποστήριξη.

Προϋπολογισμός

Ο ενδεικτικός προϋπολογισμός της δράσης ανέρχεται σε 35.000.000 € (δημόσια δαπάνη). Ο συνολικός προϋπολογισμός της δράσης ανέρχεται σε 46 εκατ. €.

Εκτιμώμενη ημερομηνία έκδοσης της πρόσκλησης: **α' τρίμηνο 2017**

Χρόνος υλοποίησης προγραμμάτων: **24-30 μήνες.**

Δημιουργία θερμοκοιτίδων για την ενίσχυση start-up στις ΤΠΕ στον τομέα παροχής υπηρεσιών και διαδικασιών στη Δημόσια Διοίκηση

Περιγραφή

Η παρούσα δράση αποτελεί μια πιλοτική δράση στο πλαίσιο ανάπτυξης και λειτουργίας θερμοκοιτίδων από μικτά σχήματα που θα συμμετέχουν φορείς πολιτικής και ακαδημαϊκά – ερευνητικά σχήματα.

Σε πρώτη φάση θα δημιουργηθούν θερμοκοιτίδες που θα ενισχύσουν επιχειρήσεις στον τομέα των Τεχνολογιών Πληροφορικής & Επικοινωνιών (ΤΠΕ) που παράγουν προϊόντα και υπηρεσίες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τη Δημόσια Διοίκηση.

Στόχος είναι η δημιουργία μιας κρίσιμης μάζας νέων επιχειρήσεων οι οποίες θα κληθούν να σχεδιάσουν και να παράξουν εξειδικευμένα και ολοκληρωμένα προϊόντα τα οποία δύναται να καλύπτουν ανάγκες της Δημόσιας Διοίκησης με απώτερο στόχο την απόκτηση μεριδίου στη ευρωπαϊκή και διεθνή αγορά.

Στο πλαίσιο της δράσης θα αξιοποιηθούν ανενεργά δημόσια κτίρια τα οποία θα διαμορφωθούν ώστε να φιλοξενήσουν τις νέες χρήσεις.

Ενδεικτικές επιλέξιμες παρεμβάσεις - δαπάνες:

- Ανακατασκευή κτιρίου και διαμόρφωση εσωτερικών χώρων.
- Δαπάνες προμήθειας εξοπλισμού και μέσων.
- Εξειδικευμένη τεχνική & επιστημονική υποστήριξη (συμβουλευτική, mentoring) στις εγκατεστημένες επιχειρήσεις της θερμοκοιτίδας.
- Κόστος κατάθεσης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και άλλων δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας.
- Συμμετοχή σε ευρωπαϊκές/διεθνείς εκθέσεις.

Προϋπολογισμός

Ο συνολικός προϋπολογισμός της πράξης ανέρχεται στο ποσό των 5.000.000 € (σε δημόσια δαπάνη).

Εκτιμώμενη ημερομηνία έκδοσης της πρόσκλησης: **α' τρίμηνο 2017**

Δημιουργία και πιλοτική λειτουργία του κόμβου δημιουργικότητας (Acropol palace Creative Hub)

Περιγραφή

Η δράση αποτελεί πρωτοβουλία του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού (ΥΠ.ΠΟ.Α.) και αφορά στην οργάνωση και τριετή λειτουργία ενός «Κόμβου Δημιουργικότητας» εθνικής εμβέλειας στο ανακαινισμένο κτήριο του Acropole Palace στο κέντρο της Αθήνας.

Στόχος της δράσης είναι η κάλυψη αναγκών και διαπιστωμένων ελλείψεων στον τομέα των Πολιτιστικών και Δημιουργικών Βιομηχανιών (ΠΔΒ) στην Ελλάδα και η ισχυροποίηση και περαιτέρω ανάπτυξη των επιχειρήσεων και των απασχολούμενων στον εν λόγω τομέα. Ο κόμβος θα υποστηρίξει ειδικότερα τις Εικαστικές και Παραστατικές Τέχνες, τις Εφαρμοσμένες Τέχνες και τις Νέες Τεχνολογίες Πολιτιστικού Περιεχομένου, ως βασικούς πυλώνες της Δημιουργικής Οικονομίας. Οι εποπτευόμενοι φορείς του ΥΠ.ΠΟ.Α. θα είναι δορυφόροι του Κόμβου.

Με την πλήρη λειτουργία του «Κόμβου Δημιουργικότητας» θα προσφέρονται:

1. Δωρεάν ενημέρωση στις επιχειρήσεις για χρηματοδοτικά προγράμματα και λοιπές δυνατότητες χρηματοδότησης, ανάλογα με το πεδίο δραστηριοποίησής τους, τις εκθέσεις και εκδηλώσεις που διοργανώνονται σε άλλους χώρους του Κόμβου και για κατάλληλους χώρους για τις δοκιμές ή/και τη φιλοξενία ενός project τους. Επίσης στοχευμένες δράσεις πληροφόρησης και δημοσιότητας.

2. Εκθεσιακοί χώροι και χώροι παρουσιάσεων που θα φιλοξενούν σχετικές εκδηλώσεις, θα διοργανώνονται θεματικές εκθέσεις και παρουσιάσεις νέων προϊόντων και υπηρεσιών από νέους κυρίως δημιουργούς. Επίσης, θα διοργανώνονται διαλέξεις και masterclasses με συμμετοχή ελλήνων και ξένων ειδικών για την παρουσίαση της εμπειρίας τους και καλών πρακτικών.

3. Λειτουργία προ-θερμοκοιτίδας, με ειδικά διαμορφωμένους χώρους για τη φιλοξενία ομάδων καλλιτεχνών και δημιουργών του τομέα των ΠΔΒ σε 3-μηνους κύκλους για την υλοποίηση ενός συγκεκριμένου πολιτιστικού έργου που θα έχει προκριθεί από ανοικτή διαδικασία πρόσκλησης. Επιπρόσθετα θα διενεργούνται ανοικτοί διαγωνισμοί καινοτομίας για την υποστήριξη της

υλοποίησης πρωτότυπων τεχνολογικών έργων και εφαρμογών πολιτιστικού ενδιαφέροντος του ΥΠ.ΠΟ.Α.

Απώτερος στόχος αυτής της εξειδικευμένης δομής είναι η δημιουργία συνθηκών συνεργασίας μεταξύ επαγγελματιών διαφορετικών ειδικοτήτων και η υποστήριξη κατά τη σύσταση και αρχική λειτουργία νέων επιχειρήσεων, οι οποίες εντάσσονται στο πεδίο της δημιουργικής οικονομίας και παράγουν καινοτόμες υπηρεσίες και προϊόντα, βασισμένα σε πολιτιστικό περιεχόμενο.

Δικαιούχοι

Αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού

Προϋπολογισμός

Ο συνολικός προϋπολογισμός της πράξης ανέρχεται στο ποσό των 3,7 εκατ. € (σε δημόσια δαπάνη).

Εκτιμώμενη ημερομηνία έκδοσης της πρόσκλησης: **α' εξάμηνο 2017**

Competence Centers - Κέντρα Ικανοτήτων σε τομείς προτεραιότητας της RIS3

Περιγραφή

Μέσω της δράσης θα προαχθεί η ανάπτυξη δικτύων κέντρων ικανότητας (Competence Centers) σε θεματικά πεδία των τομέων της Εθνικής Στρατηγικής Ευφυούς Εξειδίκευσης, από τις ανάγκες που αναδεικνύονται μέσω της διαδικασίας της επιχειρηματικής ανακάλυψης.

Τα Κέντρα Ικανότητας θα έχουν άμεση σχέση με την προώθηση της έρευνας, της ανάπτυξης και της μεταφοράς τεχνογνωσίας, λαμβάνοντας υπόψη το υφιστάμενο οικονομικό, πολιτικό και επιστημονικό περιβάλλον. Ένας τομέας δραστηριότητας θα είναι η διαχείριση της καινοτομίας, η οποία ενισχύει την ικανότητα των επιχειρήσεων και ιδιαίτερα των μικρομεσαίων να ανταγωνιστούν σε διεθνές επίπεδο, μέσα από την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων, διαδικασιών και υπηρεσιών.

Η εν λόγω δράση αφορά σε Δίκτυα Εργαστηρίων, για την υποστήριξη αναγκών των επιχειρήσεων, υπηρεσιών του δημοσίου, ΕΚΚΟ, τοπικής αυτοδιοίκησης κ.α.

Τα εργαστήρια αυτά μπορεί να ανήκουν σε Ερευνητικούς ή Τεχνολογικούς φορείς και δύναται να παρέχουν επιστημονικές και τεχνικές υπηρεσίες με όρους αγοράς.

Στη δράση θα υποβάλλονται ολοκληρωμένες προτάσεις από συμπράξεις κέντρων ικανοτήτων.

Οι προτάσεις θα αφορούν:

- παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών ΕΤΑΚ, όπως εργαστηριακές αναλύσεις, πειράματα, δοκιμές, πειραματικές διατάξεις, τεχνολογικές συμβουλές, αξιολόγηση τεχνολογιών και τεχνολογικών λύσεων κ.λπ.
- ενίσχυση των υποδομών και προετοιμασία για την παροχή των υπηρεσιών, όπως εξοπλισμός, βελτίωση και εκσυγχρονισμό υποδομών, συνδρομές σε βάσεις δεδομένων, αναλώσιμα εργαστηριακών δοκιμών, εκπαίδευση προσωπικού, πιστοποίηση, παροχή υπηρεσιών
- επιδεικτικά / πιλοτικά έργα
- προγράμματα εκπαίδευσης και επιμόρφωσης
- δράσεις δικτύωσης και αλληλοσυμπλήρωσης υποδομών και υπηρεσιών
- παροχή υποστηρικτικών λύσεων, όπως κατευθυντήριες γραμμές, ενημερωτικό υλικό, περιοδικά, δημιουργία εξειδικευμένων εργαλείων για επιχειρήσεις για ελέγχους online, με στόχο την γρήγορη εξεύρεση λύσεων σε σημερινά αλλά και μελλοντικά προβλήματα τους.
- βοήθεια στη διοργάνωση διαγωνισμών καινοτομίας και υποστηρικτικών προγραμμάτων.

Τα εν λόγω δίκτυα θα πρέπει να έχουν εγκεκριμένο σχέδιο δράσης (business plan). Η δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών με όρους αγοράς αναμένεται να ενισχύσει τη βιωσιμότητά τους.

Δυνητικοί δικαιούχοι

- Ερευνητικοί φορείς (όπως ορίζονται στο Ν4310/2014 και την τροποποίηση του με το Ν4386/2016),
- Εταιρείες Τεχνολογικής Ανάπτυξης (Υπουργείων)
- Τεχνολογικά Πάρκα
- Γραφεία Διαμεσολάβησης.

Προϋπολογισμός

Ο ενδεικτικός προϋπολογισμός της δράσης ανέρχεται σε 30.000.000 € (δημόσια δαπάνη).

Εκτιμώμενη ημερομηνία έκδοσης της πρόσκλησης: **β' τρίμηνο 2017**

Προδημοσίευση Ειδικής Δράσης Ανοικτής Καινοτομίας στον Πολιτισμό «Πολιτισμός, Πολιτιστική κληρονομιά, Επιστήμη και Τεχνολογία»

Στόχοι

- η ανάπτυξη πρωτότυπων ερευνητικών διατάξεων, νέων τεχνολογιών ή άλλων καινοτόμων εφαρμογών και διαδικασιών με πυλώνες παρέμβασης τη διάγνωση, συντήρηση, τεκμηρίωση και ανάδειξη μνημείων, έργων τέχνης, αντικειμένων και άλλων ιστορικών στοιχείων πολιτισμού
- η πιλοτική ανάπτυξη και λειτουργία προσβάσιμων στο κοινό επιδεικτικών εγκαταστάσεων σε χώρους, όπως μουσεία, μνημεία, ανοικτές ανασκαφές, εργαστήρια διάγνωσης και συντήρησης τα οποία χρησιμοποιούν καινοτόμες τεχνικές.
- η ενίσχυση καινοτόμων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του Πολιτισμού, του Τουρισμού και των Πολιτιστικών Δημιουργικών Βιομηχανιών για την παραγωγή νέων προϊόντων ή υπηρεσιών.

Ειδικότεροι στόχοι

- Η πρόωθηση της έρευνας, τεχνολογίας και καινοτομίας και των εφαρμογών τους στους τομείς του πολιτισμού και της πολιτιστικής κληρονομιάς,
- Η αναβάθμιση της ανταγωνιστικότητας επιχειρήσεων που αξιοποιούν ως βασικά στοιχεία στρατηγικού & αναπτυξιακού σχεδιασμού τους ερευνητικά αποτελέσματα, καινοτόμες τεχνολογίες ή διαδικασίες που αφορούν στον πολιτισμό και στην πολιτιστική κληρονομιά,
- Η ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων ή υπηρεσιών με υψηλή προστιθέμενη αξία, η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων και η διεύρυσή τους σε νέες αγορές, μέσω της συμμετοχής σε επιδεικτικά έργα,
- Η ενίσχυση της συμμετοχής των επιχειρήσεων στην ανάληψη E&T δραστηριοτήτων και η αποτελεσματικότερη διασύνδεση του ερευνητικού & ακαδημαϊκού συστήματος της χώρας με τον τομέα «πολιτισμός – τουρισμός – πολιτιστικές & δημιουργικές βιομηχανίες».

Περιγραφή

Η δράση θα υλοποιηθεί με δύο διακριτές, αλλά αλληλοσυμπληρούμενες παρεμβάσεις:

- Παρέμβαση Α - Συνεργατικά σχήματα για την ανοικτή καινοτομία στον πολιτισμό
- Παρέμβαση Β - Καινοτόμες επιχειρήσεις για τον πολιτισμό και την πολιτιστική κληρονομιά

Η Παρέμβαση Α θα υλοποιηθεί από συνεργατικά σχήματα, στα οποία θα συμμετέχουν τουλάχιστον ένας φορέας Πολιτισμού, ένας ερευνητικός φορέας (Ερευνητικό Κέντρο ή/και Ακαδημαϊκό Ίδρυμα ή/και Τεχνολογικός φορέας) και μία επιχείρηση και θα αφορά στα πεδία παρέμβασης της διάγνωσης, συντήρησης, τεκμηρίωσης και ανάδειξης του πολιτιστικού αποθέματος. Διευκρινίζεται ότι είναι δυνατή η συνεργασία με φορείς του εξωτερικού, στο πλαίσιο της ενίσχυσης διεθνούς εμβέλειας παρεμβάσεων, με κάλυψη μόνο του κόστους δικτύωσης. Η δράση αυτή θα ενισχύσει επίσης πρωτοβουλίες διάχυσης και ανάδειξης καινοτόμων τεχνολογιών που συνδέουν διαχρονικά τον Ελληνικό πολιτισμό.

Η Παρέμβαση Β απευθύνεται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται ή επαναπροσδιορίζουν το αντικείμενό τους στους τομείς του Πολιτισμού, του Τουρισμού και των Πολιτιστικών Δημιουργικών Βιομηχανιών για την ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογιών ή τη δημιουργία επιχειρήσεων με καινοτόμο προσανατολισμό στους παραπάνω πυλώνες παρέμβασης (διάγνωσης, συντήρησης, τεκμηρίωσης και ανάδειξης του πολιτιστικού αποθέματος).

Δικαιούχοι της Δράσης

Επιλέξιμοι δικαιούχοι για υποβολή πρότασης είναι φορείς Πολιτισμού, ερευνητικοί φορείς και επιχειρήσεις με εγκατάσταση εντός της ελληνικής επικράτειας.

Προϋπολογισμός

Η συνολική δημόσια δαπάνη της επικείμενης προκήρυξης ανέρχεται σε 13 εκατ. € και ο συνολικός προϋπολογισμός της εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε 14 εκατ. €.

Η δράση συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) στο πλαίσιο του ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΕΠΑνΕΚ)» του ΕΣΠΑ 2014-2020.

Στο πλαίσιο της δράσης ενισχύονται πράξεις με ανώτατο επιλέξιμο προϋπολογισμό (Δημόσια δαπάνη):

Για την Παρέμβαση Α: έως 1.000.000 € ανά έργο

Για την Παρέμβαση Β: έως 150.000 € ανά επιχείρηση

Το ύψος της επιχορήγησης για τις επιχειρήσεις, ανάλογα με το μέγεθός τους (μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση) κυμαίνεται για την βιομηχανική έρευνα από 65%-80%, ενώ για την πειραματική ανάπτυξη από 40%-60%. Οι ερευνητικοί φορείς χρηματοδοτούνται με το 100% του κόστους του έργου.

Στην αναλυτική πρόσκληση που θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας (www.gsrt.gr) θα διευκρινίζονται οι προϋποθέσεις, οι δικαιούχοι και οι λεπτομέρειες συμμετοχής, καθώς και ο τρόπος υποβολής προτάσεων και χρηματοδότησης αυτών.

Εκτιμώμενη ημερομηνία έκδοσης της πρόσκλησης: α' τρίμηνο 2017

Βιομηχανικά και Προηγμένα Λειτουργικά Υλικά

Η δράση αφορά στην υποστήριξη έργων έρευνας και καινοτομίας που εκτελούνται στην Ελλάδα από συμπράξεις ερευνητικών φορέων και δυναμικών εγχώριων επιχειρήσεων και αφορούν σε συγκεκριμένες ερευνητικές και τεχνολογικές προτεραιότητες του ευρύτερου τομέα των υλικών, όπως προέκυψαν κατά τη διαδικασία της επιχειρηματικής ανακάλυψης της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης. Οι εν λόγω προτεραιότητες θα συμβάλλουν σημαντικά στην οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική αναβάθμιση της ποιότητας της ζωής και εξειδικεύονται περαιτέρω για τα βιομηχανικά υλικά και τα προηγμένα λειτουργικά υλικά.

Στόχος της δράσης είναι να δημιουργηθεί η απαραίτητη γνωσιακή βάση με σκοπό την προώθηση της καινοτομίας, την αύξηση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου και την τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

Ειδικότεροι στόχοι

- την επικέντρωση των προσπαθειών και των πόρων σε εστιασμένες E&T προτεραιότητες, σημαντικές για την οικονομία και την κοινωνία, με σκοπό την μεγιστοποίηση της ωφέλειας για την ελληνική οικονομία, σύμφωνα με τις προτεραιότητες της Εθνικής Στρατηγικής ETAK για την έξυπνη εξειδίκευση
- την ανάπτυξη νέων ή βελτιωμένων προϊόντων ή υπηρεσιών ή μεθόδων παραγωγής με υψηλή προστιθέμενη αξία με σκοπό την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας/παραγωγικότητας των επιχειρήσεων του κλάδου και την διείσδυση τους σε νέες αγορές
- την ενίσχυση και αναβάθμιση του στελεχειακού/ ερευνητικού δυναμικού των επιχειρήσεων με τη συμμετοχή του σε δραστηριότητες ETAK, που βρίσκουν άμεση εφαρμογή στην παραγωγική διαδικασία των επιχειρήσεων
- την ενίσχυση της συμμετοχής των επιχειρήσεων στην ανάληψη E&T δραστηριοτήτων και η αποτελεσματικότερη διασύνδεση του ερευνητικού συστήματος της χώρας με τους παραγωγικούς τομείς της οικονομίας
- την ενίσχυση συνεργασιών επιχειρήσεων -ερευνητικών φορέων και δικτύωση των μερών της αλυσίδας αξίας των υλικών, τεχνολογιών και εφαρμογών για αποφυγή κατακερματισμού των πόρων.

Δυνητικοί δικαιούχοι

Επιλέξιμοι δικαιούχοι για υποβολή πρότασης είναι συμπράξεις ερευνητικών φορέων και επιχειρήσεων κάθε μεγέθους με εγκατάσταση εντός της ελληνικής επικράτειας.

Επιλέξιμες δαπάνες

Ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης:

- Δαπάνες προσωπικού,
- Δαπάνες οργάνων και εξοπλισμού,
- Δαπάνες για έρευνα επί συμβάσει,
- Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες.

Ενισχύσεις καινοτομίας για ΜμΕ:

- Δαπάνες για την απόκτηση, την επικύρωση και την προστασία των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.

Χρηματοδοτικό σχήμα

Το ύψος της επιχορήγησης για τις επιχειρήσεις, ανάλογα με το μέγεθός τους (μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση), κυμαίνεται για την βιομηχανική έρευνα από 65%-80%, ενώ για την πειραματική ανάπτυξη από 40%-60%. Οι ερευνητικοί φορείς χρηματοδοτούνται με το 100% του κόστους του έργου.

Προϋπολογισμός

Η συνολική δημόσια δαπάνη της δράσης ανέρχεται σε 14 εκατ. € και ο συνολικός προϋπολογισμός της εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε 20 εκατ. €.

Στο πλαίσιο της δράσης ενισχύονται έργα με κατώτατο επιλέξιμο συνολικό προϋπολογισμό 200.000€ και ανώτατο 500.000€ με διάρκεια υλοποίησης από δέκα οκτώ (18) έως είκοσι τέσσερις (24) μήνες. Το ελάχιστο ποσοστό π/υ των επιχειρήσεων επί του συνολικού π/υ της πράξης ανέρχεται σε 30% και 50% για έργα σε προτεραιότητες του υποτομέα «Προηγμένα Λειτουργικά Υλικά» και «Βιομηχανικά Υλικά» αντίστοιχα.

Η δράση έχει προδημοσιευτεί.

Εκτιμώμενη ημερομηνία έκδοσης της πρόσκλησης: **α' τρίμηνο 2017**

Πρόγραμμα Εξοικονόμηση κατ' Οίκον II

Το νέο πρόγραμμα «**Εξοικονομώ κατ' οίκον**» θα διαθέσει – με τη μορφή επιχορηγήσεων και επιστρεπτών ενισχύσεων μέσα από το Ταμείο «Εξοικονομώ κατ' οίκον» καθώς και με τη μορφή της συγχρηματοδότησης – κοντά στα 300 εκατ. € από το ΕΣΠΑ και θα κινητοποιηθούν συνολικά, με τη μόχλευση που θα επιτευχθεί, περισσότερα από 400 εκατ. € για την πραγματική οικονομία. Οι ωφελοόμενοι αναμένεται να προσεγγίσουν τις 40.000 κατοικίες.

Σκοπός της σύστασης του Ταμείου Χαρτοφυλακίου είναι η στήριξη παρεμβάσεων που στοχεύουν στην ενεργειακή απόδοση και αναβάθμιση κατοικιών, στη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, στην έξυπνη διαχείριση της ενέργειας κλπ ώστε να μειωθεί η κατανάλωση της πρωτογενούς ενέργειας

Κατά την πορεία υλοποίησης της πράξης, και λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες χρηματοδότησης των ενεργειακών παρεμβάσεων στον οικιακό τομέα και το στόχο επίτευξης της μέγιστης δυνατής μόχλευσης των αρχικά διαθέσιμων πόρων, στο Ταμείο Χαρτοφυλακίου μπορούν να επενδυθούν πόροι από άλλες εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης (ιδιωτικές, ευρωπαϊκές, εθνικές κ.α.).

Η προκήρυξη του προγράμματος, αναμένεται στο α' τρίμηνο του 2017. Η διαδικασία της αίτησης θα γίνεται μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας. Με αυτό τον τρόπο διασφαλίζεται και η παρακολούθηση της πορείας των αιτήσεων από όλους τους εμπλεκόμενους συμπεριλαμβανομένων των πολιτών.

Τα βασικά στοιχεία του προγράμματος που το διαφοροποιούν σημαντικά από την προηγούμενη εφαρμογή του είναι:

- Υπάρχουν περισσότερες εισοδηματικές κατηγορίες επιδότησης. Αν και το οικογενειακό και ατομικό εισόδημα παραμένει το βασικό κριτήριο για την κατάταξη σε συγκεκριμένες κατηγορίες επιδότησης, προστίθεται η παράμετρος των προστατευόμενων μελών, δηλαδή όσο περισσότερα είναι τα προστατευόμενα μέλη τόσο μεγαλύτερο θα είναι το ποσοστό επιχορήγησης με μέγιστο το 70%.
- Υψηλότεροι στόχοι εξοικονόμησης ενέργειας μέσω πιο ολοκληρωμένων παρεμβάσεων.
- Ο μέγιστος επιλέξιμος προϋπολογισμός ανά κατοικία είναι 25.000 ευρώ
- Δεν είναι υποχρεωτική η δανειοδότηση από τράπεζες. Με αυτόν τον τρόπο οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να χρησιμοποιήσουν μόνο ίδια κεφάλαια σε συνδυασμό με την επιχορήγηση προκειμένου να συμπληρώσουν τον προϋπολογισμό των επιλέξιμων δαπανών
- Θα γίνει επικαιροποίηση των τρεχουσών τιμών για τα είδη που επιχορηγούνται (για το κέλυφος και τις ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις), ώστε να αντανακλούν καλύτερα την αγορά και να αποφεύγονται φαινόμενα υπερτιμολογήσεων Τα επιλέξιμα προϊόντα καθώς και οι αντίστοιχες τιμές αυτών θα επικαιροποιηθούν και θα αναλυθούν περαιτέρω, ώστε να
- Θα υπάρχει δυνατότητα για πρόσληψη ενεργειακού συμβούλου για την προετοιμασία της αίτησης, ενώ η εξοικονόμηση ενέργειας και η διασφάλιση της υλοποίησης των επεμβάσεων θα πιστοποιείται από ενεργειακή επιθεώρηση πριν και μετά τις παρεμβάσεις
- Θα υπάρχει δυνατότητα για μόνο μία αίτηση ανά ενδιαφερόμενο, με εξαίρεση την περίπτωση αίτησης από το σύνολο των ιδιοκτητών πολυκατοικίας.

Η νέα πρόταση υλοποίησης λαμβάνει υπόψη και κοινωνικοοικονομικά κριτήρια. Ο συνδυασμός επιχορήγησης και επιστρεπτών ενισχύσεων κατά μέσο όρο κυμαίνεται στο 50:50.

Χαρακτηριστικά - Καινοτομικές ρυθμίσεις Αναπτυξιακού Νόμου

Ο Αναπτυξιακός Νόμος 4399/2016 αποτελεί ένα σημαντικό αναπτυξιακό εργαλείο στην εθνική προσπάθεια ανασύστασης του υγιούς επιχειρηματικού ιστού της χώρας και προσέλκυσης περισσότερων Ελλήνων και ξένων ιδιωτών επενδυτών. Ο νόμος αποτελεί εξαιρετικά σημαντική τομή σε σχέση με τους αντίστοιχους νόμους του παρελθόντος, τόσο ως προς τη λογική που τον διέπει όσο και ως προς τα προσδοκώμενα αποτελέσματα αναστροφής της ισχυρής τάσης αποεπένδυσης.

Με το νόμο επιδιώκεται η καθιέρωση ενός βιώσιμου και κοινωνικά δίκαιου μοντέλου ανάπτυξης με τη δημιουργία καινοτομικών, εξωστρεφών, δυναμικών-βιώσιμων επιχειρήσεων, με την ενίσχυση της απασχόλησης, με έμφαση στο εκπαιδευμένο ανθρώπινο δυναμικό και στη συγκράτηση της φυγής των νέων επιστημόνων στο εξωτερικό, με την αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας, με την ενίσχυση των συνεργασιών και την αύξηση του μέσου μεγέθους των επιχειρήσεων, καθώς και με την επανεκβιομηχάνιση της χώρας.

Ο νέος Αναπτυξιακός Νόμος (Α.Ν.) δεν ενισχύει πλέον «τις υπάρχουσες τάσεις», αλλά στοχεύοντας στην αναδιάρθρωση της ελληνικής οικονομίας για έξοδο από την κρίση δίνει έμφαση σε τομείς που συμβάλλουν στην τεχνολογική αναβάθμιση της χώρας και στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς της σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας και έντασης γνώσης με απώτερη βασική επιδίωξη την κατάκτηση σημαντικά καλύτερης θέσης στον Διεθνή Καταμερισμό Εργασίας.

Βασικό ζητούμενο αποτελεί η διαμόρφωση νέας ταυτότητας (branding) της χώρας διεθνώς, αλλά και προς το εσωτερικό. Αυτό θα καταστεί εφικτό με έμφαση σε επιλεγμένους τεχνολογικούς τομείς, που συμβάλλουν στην τεχνολογική αναβάθμιση της χώρας και στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς της σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας και έντασης γνώσης. Με αυτή την έννοια **δύο κλάδοι ενισχύονται ιδιαίτερα: Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνιών** («Software Engineering made in Greece» - Ανάπτυξη εφαρμογών λογισμικού: γενικά, Μηχανικής, ηλεκτρονικής υγείας, ρομποτικής, αεροδιαστημικής, αναψυχής (π.χ. video games), ασφάλειας κλπ) και **Αγροδιατροφή** (από το χωράφι έως τον τουρισμό). Στους κλάδους αυτούς η Ελλάδα μπορεί να δομήσει “brand name” και να αλλάξει έτσι τη θέση της στον παγκόσμιο χάρτη.

Για να υλοποιηθούν αυτοί οι στόχοι ο νέος αναπτυξιακός νόμος περιλαμβάνει μια σειρά από καινοτομικές προβλέψεις, αποκλίνοντας συνειδητά της λογικής που διέπει προηγούμενα αντίστοιχα νομοθετήματα. Συγκεκριμένα:

1. Η λογική του νέου αναπτυξιακού νόμου δεν είναι πλέον «οριζόντια», αλλά επιδιώκει να επιλύσει συγκεκριμένα προβλήματα. Για το σκοπό αυτό εξειδικεύεται σε οκτώ επιμέρους καθεστώτα ενίσχυσης, διαφορετικής στόχευσης το καθένα και με διαφορετικούς δικαιούχους, μέσα από τα οποία πλέον θα υλοποιούνται συγκεκριμένες δράσεις.

2. Η οικονομική συμμετοχή του φορέα είναι δυνατό να καλυφθεί είτε με ίδια κεφάλαια, είτε με κεφάλαια τρίτων (τραπεζικό δανεισμό ή συμμετοχές), ή με συνδυασμό των δύο.

3. Τίθεται ανώτατο όριο στο ύψος της ενίσχυσης (5 εκ. ευρώ), την οποία δύναται να λάβει κάθε υπαγόμενο επενδυτικό σχέδιο, προκειμένου να επιτευχθεί η διεύρυνση της βάσης των ωφελούμενων από τις κρατικές ενισχύσεις και η άμβλυση των ανισοτήτων.

4. Θεσίζονται «Ειδικές Κατηγορίες Ενίσχυσης» (άρθρο 12), οι οποίες απολαμβάνουν πρόσθετων ενισχύσεων με βάση συγκεκριμένα κριτήρια, τα οποία είναι μεταξύ άλλων η εξωστρέφεια, η καινοτομία, η αύξηση της απασχόλησης κ.ά. Επίσης μέσω των κατηγοριών αυτών ενισχύονται κατά προτεραιότητα λιγότερο ευνοημένες περιοχές της χώρας (μείωση πληθυσμού, νησιωτικές, ορεινές, παραμεθόριες περιοχές), Βιομηχανικές Περιοχές/Ζώνες Καινοτομίας και περιοχές με ιδιαίτερα αυξημένες μεταναστευτικές ροές όπως ιδίως το Αγαθονήσι, η Κάλυμνος, το Καστελόριζο, η Κως, η Λέρος, η Λέσβος, η Σάμος, η Σύμη και η Χίος.

5. Επιδιώκεται κατά προτεραιότητα με συγκεκριμένες ειδικές ρυθμίσεις η ενίσχυση κλάδων (έντασης γνώσης και υψηλής προστιθέμενης αξίας), στους οποίους υπάρχει εθνικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα και ειδικά της Τεχνολογίας, Πληροφορικής, Επικοινωνιών και της Αγροδιατροφής (άρθρο 12 περ. στ'), η ενίσχυση των συνεργασιών με τη μορφή clusters/συνεταιρισμών/κοινωνικής οικονομίας (άρθρα 5, 6, 12 περ. ε', 52-58), η αύξηση του μεγέθους των επιχειρήσεων, η επανεκβιομηχάνιση της χώρας και η αξιοποίηση υφιστάμενων αλλά σε αδράνεια επιχειρήσεων και εξοπλισμού (άρθρο 14 παρ. Β2 περ. θ') και διατηρητέων κτισμάτων (άρθρο 8, παρ. 3 περ. α').

6. Αξιοποιούνται νέα επιστρεπτέα χρηματοδοτικά εργαλεία όπως είναι τα Ταμεία Συμμετοχών (Fund of Funds), τα οποία θα επιδιώξουν με δημόσιους πόρους και εποπτεία αλλά και ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια, τη μέγιστη δυνατή μόχλευση με κεφάλαια ιδιωτικά.

7. Μετατοπίζεται το βάρος του Α.Ν. στην παροχή ενισχύσεων πρωτίστως με φοροαπαλλαγές (45% του συνόλου των ενισχύσεων), καθώς μέσω αυτών επιδιώκεται πλέον η ενίσχυση κυρίως του αποτελέσματος και της απόδοσης σε αντιδιαστολή με την μέχρι σήμερα κυρίαρχη λογική της ενίσχυσης επιλέξιμων δαπανών ανεξαρτήτως τελικού αποτελέσματος (95% των ενισχύσεων είχαν τη μορφή επιχορήγησης).

8. Στη λογική της μετατόπισης του βάρους των ενισχύσεων από τη μορφή της επιχορήγησης σε αυτήν της φορολογικής απαλλαγής και προκειμένου οι ενισχύσεις που παρέχονται ως φοροαπαλλαγή (σε ποσοστό 100%) να είναι ισοδύναμες (και συνεπώς ελκυστικές για τους επενδυτές) με τις ενισχύσεις της επιχορήγησης, τα ύψη των επιχορηγήσεων ορίζονται στο 70% του ανώτατου επιτρεπόμενου ποσοστού του ΧΠΕ για τα καθεστώτα: Γενικής Επιχειρηματικότητας, Νέων Ανεξάρτητων ΜΜΕ και Ενισχύσεις Καινοτομικού Χαρακτήρα για ΜΜΕ.

9. Προβλέπεται σημαντική απλοποίηση των διαδικασιών αξιολόγησης (άρθρο 14) και ελέγχου (άρθρο 16) των επενδυτικών σχεδίων σε πλήρη συμβατότητα με τις διαδικασίες του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου (συγχρηματοδοτούμενων έργων), με στόχο την μείωση της γραφειοκρατίας, την ταχύτερη εξυπηρέτηση των επενδυτών και την ταυτόχρονη διασφάλιση του δημόσιου συμφέροντος.

10. Εισάγονται διαδικασίες αξιολόγησης των αποτελεσμάτων και των διαδικασιών του Α.Ν. (άρθρο 30). Η αξιολόγηση αυτή θα πραγματοποιείται τόσο κατά τη διάρκεια (on going) ισχύος των ειδικών καθεστώτων ενίσχυσης, όσο και εκ των υστέρων (ex post evaluation), ώστε να είναι στοχευμένες και αποτελεσματικές οι όποιες απαιτούμενες θεσμικές παρεμβάσεις και να είναι δυνατή η αποτίμηση των όποιων θετικών ή αρνητικών επιπτώσεων του Α.Ν. στην πραγματική οικονομία.

Περιγραφή Νέου Αναπτυξιακού Νόμου 4399/2016

Όροι και Προϋποθέσεις Υπαγωγής

Χαρακτήρας κινήτρου

Οι ενισχύσεις έχουν χαρακτήρα κινήτρου, μόνο εφόσον ο δικαιούχος έχει υποβάλει γραπτή αίτηση υπαγωγής σε καθεστώς ενίσχυσης πριν από την έναρξη των εργασιών του επενδυτικού σχεδίου.

Περιεχόμενο Επενδυτικού Σχεδίου - Αρχική επένδυση

Τα επενδυτικά σχέδια πρέπει να έχουν το χαρακτήρα αρχικής επένδυσης και συγκεκριμένα να πληρούν μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- δημιουργία νέας μονάδας
- επέκταση της δυναμικότητας υφιστάμενης μονάδας
- διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας
- θεμελιώδη αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας
- απόκτηση του συνόλου στοιχείων ενεργητικού μονάδας που έχει κλείσει

Ελάχιστο Ύψος Επενδυτικών Σχεδίων (σε Ευρώ)

- Μεγάλες επιχειρήσεις: 500.000
- Μεσαίες επιχειρήσεις, συνεταιρισμοί και cluster: 250.000
- Μικρές επιχειρήσεις: 150.000
- Πολύ μικρές επιχειρήσεις: 100.000
- Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.): 50.000

Συμμετοχή φορέα στο κόστος

Η συμμετοχή του φορέα στο κόστος του επενδυτικού σχεδίου μπορεί να γίνει είτε μέσω ιδίων κεφαλαίων είτε με εξωτερική χρηματοδότηση, με την προϋπόθεση ότι το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του συνολικού επενδυτικού κόστους δεν περιέχει καμία κρατική ενίσχυση, δημόσια στήριξη ή παροχή.

Δικαιούχοι

Δικαιούχοι των ενισχύσεων των καθεστώτων του παρόντος είναι οι επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες ή έχουν υποκατάστημα στην ελληνική επικράτεια κατά τη χρονική στιγμή έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου και έχουν μία από τις ακόλουθες μορφές:

- Ατομική επιχείρηση
- Εμπορική εταιρεία
- Συνεταιρισμός
- Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.), Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (ΑΣ), Ομάδες Παραγωγών (ΟΠ), Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ)
- Υπό ίδρυση ή υπό συγχώνευση εταιρείες, με την υποχρέωση να έχουν ολοκληρώσει τις διαδικασίες δημοσιότητας πριν την έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου
- Επιχειρήσεις που λειτουργούν με τη μορφή κοινοπραξίας με την προϋπόθεση καταχώρισής τους στο ΓΕΜΗ
- Δημόσιες και δημοτικές επιχειρήσεις και θυγατρικές τους (σύμφωνα με τους περιορισμούς του Άρθρου 6)

Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια (άρθρο 7)

Επιλέξιμοι κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας, είναι εκείνοι της μεταποίησης και μεγάλο μέρος των κλάδων παροχής διεθνώς εμπορεύσιμων υπηρεσιών και προϊόντων υπό την προϋπόθεση της συμβατότητάς τους με τον Γ.Α.Κ. 651/2014. Μετά την έκδοση της ΚΥΑ 108612/2016 υπάρχει πλέον η δυνατότητα υπαγωγής και επενδυτικών σχεδίων πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής στις διατάξεις του Α.Ν.

Δεν υπάγονται στα καθεστώτα ενισχύσεων του παρόντος νόμου

A. Με βάση τις διατάξεις του Γ.Α.Κ. οι τομείς:

- χάλυβα
- συνθετικών ινών
- άνθρακα
- ναυπηγίας (θα ζητηθεί εξαίρεση)
- μεταφορών και η συναφής υποδομή

B. Δεν υπάγονται βάσει ΚΑΔ ή λόγω κάλυψής τους από άλλα καθεστώτα ενίσχυσης προς αποφυγή επικαλύψεων, ενδεικτικά οι παρακάτω κλάδοι: Εμπόριο, Επιστημονική έρευνα, Εστίαση, Εκπαίδευση, Κατασκευές

Είδη Ενισχύσεων

- 1.** Φορολογική απαλλαγή: απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρου κερδών, τα οποία προκύπτουν με βάση τη φορολογική νομοθεσία, από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης και η οποία προσδιορίζεται ως ποσοστό των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου
- 2.** Επιχορήγηση: δωρεάν παροχή από το Δημόσιο χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου
- 3.** Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης: κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των καταβαλλόμενων δόσεων σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνάπτεται για την απόκτηση καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού και δεν μπορεί να υπερβαίνει σε διάρκεια τα 7 έτη
- 4.** Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης: κάλυψη του κόστους των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται και συνδέονται με το επενδυτικό σχέδιο
- 5.** Χρηματοδοτικά εργαλεία (κεφαλαιουχική συμμετοχή, δάνειο)
- 6.** Σταθεροποίηση συντελεστή φορολογίας εισοδήματος
- 7.** Ταχεία αδειοδότηση

Για να δικαιούνται οι υπαγόμενες επιχειρήσεις να λάβουν τις ενισχύσεις της επιχορήγησης και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης στο καθεστώς της Γενικής Επιχειρηματικότητας, πρέπει να έχουν εμφανίσει κέρδη σε μία κατ' ελάχιστον διαχειριστική χρήση από τις τελευταίες επτά (7), πριν από τη διαχειριστική χρήση της αίτησης υπαγωγής.

Επιλέξιμες δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων

Οι Δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων αποτελούν τη βάση κάθε επενδυτικού σχεδίου

A. Επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού

Κτηριακά (μέχρι 45% του συνόλου, 60% για τουριστικά, 70% για logistics, 80% για διατηρητέα), αγορά παγίων στοιχείων ενεργητικού, αγορά καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, μισθώματα χρηματοδοτικής μίσθωσης, δαπάνες εκσυγχρονισμού ειδικών εγκαταστάσεων

B. Επενδυτικές δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού

Μεταφορά τεχνολογίας μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας και μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων, Συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμήθειας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης

Η εναλλακτικά

γ. το μισθολογικό κόστος των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου υπολογιζόμενο για περίοδο δύο (2) ετών από τη δημιουργία κάθε θέσης.

Επιλέξιμες Δαπάνες Εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων

Συμπληρωματικά των περιφερειακών ενισχύσεων

- Επενδυτικές δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ
- Δαπάνες εκκίνησης για τις υπό ίδρυση μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις
- Δαπάνες καινοτομίας για ΜΜΕ
- Δαπάνες για διαδικαστική και οργανωτική καινοτομία για ΜΜΕ
- Δαπάνες για cluster καινοτομίας
- Επενδυτικές δαπάνες για μέτρα ενεργειακής απόδοσης
- Επενδυτικές δαπάνες για αυτοπαραγωγή ενέργειας
- Δαπάνες για την αποκατάσταση μολυσμένων χώρων

Επενδυτικά σχέδια παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ, ενισχύονται μόνο για:

- Επενδυτικές δαπάνες για τη συμπαραγωγή ενέργειας υψηλής απόδοσης από ΑΠΕ
- Δαπάνες για παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές
- Δαπάνες για εγκατάσταση αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης

Εντάσεις και Ύψη Ενισχύσεων (Άρθρο 11)

Επενδυτικές δαπάνες που ενισχύονται

α) Για τις δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων, οι μέγιστες εντάσεις ενισχύσεων (εγκεκριμένα ανώτατα όρια περιφερειακών ενισχύσεων) καθορίζονται από τον Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων (Χ.Π.Ε.) ανάλογα με την περιφέρεια και το μέγεθος της επιχείρησης.

*Σημείωση: Από 01/01/2017 θα ισχύει αναθεωρημένος ΧΠΕ με εντάσεις ενίσχυσης 10% - 55%.

β) Για τις δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων έως του ύψους που καθορίζεται για κάθε δαπάνη

γ) Για τις δαπάνες επενδυτικών σχεδίων στην πρωτογενή γεωργική παραγωγή, το ύψος ενίσχυσης μπορεί να φτάσει μέχρι τις 500.000 βάσει του Κανονισμού 702/2014 της ΕΕ.

Το μέγιστο ύψος ενίσχυσης για κάθε επενδυτικό σχέδιο είναι τα 5.000.000€, για κάθε επιχείρηση τα 10.000.000€ και για κάθε όμιλο επιχειρήσεων τα 20.000.000€

Ειδικές κατηγορίες ενισχύσεων (Άρθρο 12)

Κριτήρια μορφής/επίδοσης

- Εξωστρεφείς: Μικρομεσαίες επιχειρήσεις οι οποίες αύξησαν την εξωστρέφειά τους (δηλ. το λόγο αξίας των εξαγωγών τους προς τον κύκλο εργασιών τους) είτε σε ποσοστό τουλάχιστον 10% κατά μέσο όρο την τελευταία τριετία, είτε σε ποσοστό τουλάχιστον 5% κατά μέσο όρο την τελευταία τριετία εφόσον οι εξαγωγές τους καταλαμβάνουν περισσότερο από το 70% του κύκλου εργασιών τους το τρίτο έτος πριν το έτος υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου.
- Καινοτόμες: Μικρομεσαίες επιχειρήσεις των οποίων οι δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης έχουν υπερβεί το 10% του συνόλου των λειτουργικών τους δαπανών, για ένα (1) τουλάχιστον έτος από τα τρία (3) τελευταία
- Ανεξάρτητες μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες προβαίνουν σε διαδικασία συγχώνευσης μετά την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου είτε με απορρόφηση είτε με δημιουργία νέας εταιρείας, αποκλειόμενης ρητά της εξαγοράς
- Επιχειρήσεις οι οποίες παρουσιάζουν αύξηση της απασχόλησής τους (με βάση τις Ετήσιες Μονάδες Εργασίας) σε ποσοστό τουλάχιστον 10% την τελευταία τριετία
- Συνεταιρισμοί, Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.) καθώς και Ομάδες Παραγωγών και Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις,
- Επιχειρήσεις των οποίων τα επενδυτικά σχέδια υλοποιούνται σε έναν από τους κλάδους Τεχνολογίας, Πληροφορικής, Επικοινωνίας (Τ.Π.Ε.) και Αγροδιατροφής, ως κύριο κλάδο δραστηριότητάς τους
- Επιχειρήσεις οι οποίες επιτυγχάνουν αυξημένη προστιθέμενη αξία, όπως αυτή προσδιορίζεται από την ΕΛΣΤΑΤ, κατά το χρόνο της έκδοσης της απόφασης προκήρυξης, σε σχέση με το μέσο όρο του κλάδου τους

Γεωγραφικά κριτήρια

- Επιχειρήσεις των οποίων το υπαγόμενο επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.Π.Ε.), Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π.) (εξαιρουμένων των Επιχειρηματικών Πάρκων Ενδιάμεσου Βαθμού Οργάνωσης - Ε.Π.Ε.Β.Ο.), Τεχνολογικά Πάρκα και Θύλακες Υποδοχής Καινοτόμων Δραστηριοτήτων (Θ.Υ.Κ.Τ.) και δεν αφορούν σε εκσυγχρονισμό ή επέκταση υφιστάμενων δομών της ενισχυόμενης επιχείρησης,
- Επιχειρήσεις των οποίων το επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε Ειδικές Περιοχές (453 Δημοτικές Ενότητες σε κάλυψη ποσοστού 43,8% του συνόλου της επικράτειας και 19,5% του συνολικού μόνιμου πληθυσμού της χώρας):
  - α.** Ορεινή
  - β.** Παραμεθόρια: Περιοχές σε απόσταση έως 30 χλμ. από τα σύνορα, καθώς και τα νησιά της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, της νήσου της Σαμοθράκης του Νομού Έβρου και του Νομού Δωδεκανήσων,
  - γ.** Νησιά με πληθυσμό λιγότερο των 3.100 κατοίκων
  - δ.** Περιοχές με μείωση μόνιμου πληθυσμού σε ποσοστό > 30%, το χρονικό διάστημα 2001- 2011
  - ε.** Επιχειρήσεις των οποίων το επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε περιοχές με ιδιαίτερα αυξημένες μεταναστευτικές ροές και ιδίως: Αγαθονήσι, Κάλυμνος, Καστελόριζο, Κως, Λέρος, Λέσβος, Σάμος, Σύμη, Χίος.

Καθεστώς

Ο νέος Αναπτυξιακός Νόμος εξειδικεύεται σε οκτώ επιμέρους καθεστώτα ενίσχυσης επενδυτικών σχεδίων, διαφορετικής το καθένα στόχευσης, μέσα από τα οποία θα υλοποιείται το έργο του.

1. Ενισχύσεις Μηχανολογικού Εξοπλισμού
2. Γενική Επιχειρηματικότητα
3. Νέες Ανεξάρτητες ΜΜΕ
4. Ενισχύσεις Καινοτομικού Χαρακτήρα για ΜΜΕ
5. Συνέργειες και Δικτυώσεις
6. Ενδιάμεσοι Χρηματοπιστωτικοί Οργανισμοί – Ταμεία συμμετοχών
7. Ολοκληρωμένα Χωρικά και Κλαδικά Σχέδια - Αλυσίδες αξίας
8. Επενδύσεις Μείζονος Μεγέθους

	Καθεστώς ενίσχυσης	Περιγραφή/Στόχος	Είδος ενίσχυσης	Αξιολόγηση
1	Ενισχύσεις Μηχανολογικού Εξοπλισμού	Δημιουργία πλαισίου ενισχύσεων περιορισμένου εύρους με ιδιαίτερα απλοποιημένες διαδικασίες. Ελκυστικό για επιχειρήσεις που επιθυμούν ταχεία ένταξη, με ελάχιστα κριτήρια, χωρίς διαγωνιστική διαδικασία και καταβολή της ενίσχυσης άμεσα	Φορολογική απαλλαγή	Άμεση αξιολόγηση
2	Γενική Επιχειρηματικότητα	Απευθύνεται στο σύνολο των επιχειρήσεων και αποτελεί το βασικό πλαίσιο μέσω του οποίου θα ενισχυθούν επενδυτικές δαπάνες υφιστάμενων επιχειρήσεων.	<ul style="list-style-type: none"> Φορολογική απαλλαγή Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης Επιδότηση μισθολογικού κόστους Για τις Ειδικές Κατηγορίες: Επιχορήγηση 70% επί του προβλεπόμενου ύψους ενίσχυσης 	Συγκριτική αξιολόγηση
3	Νέες ανεξάρτητες ΜΜΕ	Παρέχεται ένα πλήρες πλαίσιο κινήτρων αποκλειστικά σε νεοσύστατες ή σε υπό ίδρυση ανεξάρτητες ΜΜΕ που προτίθενται να πραγματοποιήσουν αρχική επένδυση σε κάποιον από τους επιλέξιμους κλάδους του νόμου	<ul style="list-style-type: none"> Φορολογική απαλλαγή Επιχορήγηση 70% επί του προβλεπόμενου ύψους ενίσχυσης Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης Επιδότηση μισθολογικού κόστους Για τις Ειδικές Κατηγορίες: Επιχορήγηση 100% επί του προβλεπόμενου ύψους ενίσχυσης 	Συγκριτική αξιολόγηση
4	Επενδύσεις Καινοτομικού Χαρακτήρα για ΜΜΕ	Απευθύνεται σε ΜΜΕ για την πραγματοποίηση επενδυτικών σχεδίων που θα αποσκοπούν στην παραγωγή καινοτόμων προϊόντων	<ul style="list-style-type: none"> Φορολογική απαλλαγή Επιχορήγηση 70% επί του προβλεπόμενου ύψους ενίσχυσης Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης Επιδότηση μισθολογικού κόστους Για τις Ειδικές Κατηγορίες: Επιχορήγηση 100% επί του προβλεπόμενου ύψους ενίσχυσης 	Συγκριτική αξιολόγηση
5	Συνέργειες και δικτυώσεις	Στόχος είναι, μέσω της ενίσχυσης κοινών δράσεων, η προώθηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στα clusters, και η διασπορά της συνεργατικής κουλτούρας στην ελληνική επιχειρηματικότητα. Συμμετοχή επιχειρήσεων, αλλά και οργανισμών έρευνας και διάδοσης γνώσεων, μη κερδοσκοπικών οργανισμών και άλλων συναφών οικονομικών παραγόντων	<ul style="list-style-type: none"> Επιχορήγηση Φορολογική απαλλαγή Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης 	Συγκριτική αξιολόγηση
6	Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί – ταμεία συμμετοχών	Σύσταση Ταμείων Συμμετοχών ή περαιτέρω ειδικότερων Ταμείων με συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου με στόχο την αύξηση του καινοτομικού περιεχομένου των ελληνικών επιχειρήσεων και της δυνατότητάς τους για εξαγωγές, καθώς και την αύξηση της απασχόλησης	Επενδύσεις ιδίων ή οιοσεί ιδίων κεφαλαίων Δάνεια	Οι διαδικασίες καθορίζονται με συμφωνία
7	Ολοκληρωμένα χωρικά και κλαδικά σχέδια - αλυσίδες αξίας	Στόχους αποτελούν η αύξηση, η προστασία της απασχόλησης, καθώς και η περιφερειακή σύγκλιση μέσω της αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων μιας περιοχής και της ενίσχυσης των τοπικών διασυνδέσεων. Απευθύνεται σε επιχειρήσεις και cluster που συμμετέχουν σε κλαδικά ή τοπικά παραγωγικά συστήματα ή σε επιμέρους παραγωγικές αλυσίδες αξίας, με υποχρεωτική συμμετοχή τουλάχιστον 8 φορέων	<ul style="list-style-type: none"> Φορολογική απαλλαγή Επιχορήγηση (με την εξαίρεση των μεγάλων επιχειρήσεων) Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης Επιδότηση κόστους δημιουργούμενης απασχόλησης 	Δημοσίου - Διαχειριστών
8	Επενδύσεις Μείζονος Μεγέθους	Στόχος είναι η δημιουργία ενός ασφαλούς επενδυτικού περιβάλλοντος, το οποίο θα διευκολύνει την υλοποίηση πολύ μεγάλων επενδυτικών σχεδίων με στόχο την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας, τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και τη μεταφορά γνώσης και τεχνολογίας. Απευθύνεται σε επιχειρήσεις που υλοποιούν επενδυτικά σχέδια άνω των 20.000.000€ και δημιουργούν δύο τουλάχιστον θέσεις εργασίας ανά ένα εκατομμύριο επιλέξιμης επένδυσης	<ul style="list-style-type: none"> Διαδικασία επιτάχυνσης αδειοδότησης Παγιοποίηση συντελεστή φορολογίας εισοδήματος για 12 έτη Εναλλακτικά, ο φορέας της επένδυσης μπορεί να κάνει χρήση της φορολογικής απαλλαγής με ποσοστό ενίσχυσης 10% και έως του ποσού των 5.000.000 ευρώ 	θα προσδιοριστούν στην απόφαση προκήρυξης

Τα 4 καθεστώτα που ενεργοποιήθηκαν - Χρονοδιάγραμμα

Η υποβολή αιτήσεων υπαγωγής των επενδυτικών σχεδίων στον νέο Αναπτυξιακό Νόμο ξεκίνησε τον Οκτώβριο του 2016. Σε πρώτη φάση άνοιξε ο κύκλος υποβολής αιτήσεων σε τέσσερα (4) καθεστώτα (1, 2, 3 και 8). Για τα καθεστώτα 2 (Γενική Επιχειρηματικότητα) και 3 (Νέες Ανεξάρτητες ΜΜΕ) ο κύκλος υποβολών κλείνει στις 20 Δεκεμβρίου 2016. Για τα άλλα δύο καθεστώτα, ο κύκλος κλείνει στις 28 Απριλίου 2017.

Αυτός είναι ο πρώτος κύκλος υποβολών αιτήσεων υπαγωγής στα καθεστώτα αυτά και ο δεύτερος θα προκηρυχθεί για τα δύο πρώτα καθεστώτα τον Μάρτιο του 2017 και τα δύο επόμενα τον Μάιο του 2017.

Οι ενδιαφερόμενοι έχουν ξεκινήσει να υποβάλλουν αιτήσεις για τα επενδυτικά τους σχέδια διεκδικώντας την παροχή φορολογικών απαλλαγών και χρηματοδοτικών ενισχύσεων συνολικού προϋπολογισμού 550 εκατ. ευρώ. Ήδη μέσα στις δύο πρώτες εβδομάδες πάνω από 850 εταιρείες έχουν ξεκινήσει τη διαδικασία υποβολής σχετικής αίτησης στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων.

1. Ενισχύσεις μηχανολογικού εξοπλισμού

Στόχος του καθεστώτος «Ενισχύσεις μηχανολογικού εξοπλισμού» είναι η δημιουργία πλαισίου ενισχύσεων περιορισμένου εύρους με ιδιαίτερα απλοποιημένες διαδικασίες. Το συγκεκριμένο καθεστώς είναι ελκυστικό σε επιχειρήσεις που επιθυμούν ταχεία ένταξη, με ελάχιστα κριτήρια, χωρίς διαγωνιστική διαδικασία και καταβολή της ενίσχυσης άμεσα με τη διενέργεια διοικητικών ελέγχων (επιτόπιοι έλεγχοι θα διενεργούνται σε δειγματοληπτική βάση). Δεν υφίστανται περιορισμοί μεγέθους και ηλικίας, ενώ είναι δυνατή η υπαγωγή σχεδόν όλων των νομικών μορφών επιχειρήσεων, υφιστάμενων ή υπό σύσταση.

Στο πλαίσιο του συγκεκριμένου καθεστώτος ενισχύονται δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων (ενσώματες), στις οποίες περιλαμβάνονται δαπάνες μηχανολογικού εξοπλισμού και μεταφορικών μέσων που χρησιμοποιούνται μέσα στη μονάδα, υπό την προϋπόθεση ότι αφορούν σε αρχική επένδυση. Συγκεκριμένα: α) καινούργιος ή υπό προϋποθέσεις μεταχειρισμένος μηχανολογικός εξοπλισμός, β) αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων που κινούνται εντός της μονάδας.

Προβλέπεται φορολογική απαλλαγή για το σύνολο των υπαγόμενων έργων.

Οι επενδυτικές δαπάνες ενισχύονται για τις δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων έως του ποσοστού που καθορίζεται για κάθε περιοχή και μέγεθος επιχείρησης από τον Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων. Το μέγιστο ύψος ενίσχυσης για κάθε έργο είναι τα 5.000.000€.

Το υπόλοιπο (μέχρι του ύψους της επένδυσης) μπορεί να καλυφθεί είτε από ίδια κεφάλαια, είτε από εξωτερική χρηματοδότηση ή από συνδυασμό των δύο.

Οι αιτήσεις αξιολογούνται αυτοτελώς (χωρίς συγκριτική αξιολόγηση) στη βάση της χρονικής προτεραιότητας και των διαθέσιμων πόρων. Το καθεστώς «Ενισχύσεις Μηχανολογικού Εξοπλισμού» έχει πολύ απλές διαδικασίες αξιολόγησης, καθώς, εφόσον ένα επενδυτικό σχέδιο πληροί έναν μικρό αριθμό προϋποθέσεων, υπάγεται αυτόματα.

2. Γενική Επιχειρηματικότητα

Το συγκεκριμένο καθεστώς απευθύνεται στο σύνολο των επιχειρήσεων και αποτελεί το βασικό πλαίσιο μέσω του οποίου θα ενισχυθούν επενδυτικές δαπάνες υφιστάμενων επιχειρήσεων. Στην κατηγορία αυτή, δεν υφίστανται περιορισμοί μεγέθους και ηλικίας, ενώ είναι δυνατή η υπαγωγή σχεδόν όλων των νομικών μορφών επιχειρήσεων (ατομικές, εμπορικές, αλλά και συνεταιριστικές επιχειρήσεις), υφιστάμενων ή υπό σύσταση.

Διακρίνονται δύο κατηγορίες δαπανών: **Α)** Δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων, οι οποίες περιλαμβάνουν την πλειοψηφία των πιθανών δαπανών (π.χ. ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού) ή μισθολογικό κόστος. **Β)** Δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων.

Συμπληρωματικά στις περιφερειακές ενισχύσεις ενισχύονται δαπάνες για:

- Μελέτες και αμοιβές συμβούλων ΜΜΕ.
- Δαπάνες εκκίνησης για τις υπό ίδρυση μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις

Τα είδη της ενίσχυσης που προβλέπονται είναι φορολογική απαλλαγή, επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) ή επιδότηση μισθολογικού κόστους. Για τα επενδυτικά σχέδια που πληρούν τις προϋποθέσεις των Ειδικών Κατηγοριών Ενίσχυσης προβλέπεται η δυνατότητα λήψης επιχορήγησης έως 70% του ανώτατου επιτρεπόμενου ύψους ενίσχυσης.

Οι επενδυτικές δαπάνες ενισχύονται α) για τις δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων έως του ποσοστού που καθορίζεται για κάθε περιοχή και μέγεθος επιχείρησης από τον Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων και β) για τις δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων έως του ύψους που καθορίζεται για κάθε δαπάνη. Το μέγιστο ύψος ενίσχυσης για κάθε έργο είναι τα 5.000.000€. Το υπόλοιπο (μέχρι του ύψους της επένδυσης) μπορεί να καλυφθεί είτε από ίδια κεφάλαια, είτε από εξωτερική χρηματοδότηση ή από συνδυασμό των δύο.

Οι αιτήσεις αξιολογούνται συγκριτικά, μέσω προτεραιοποίησης στη βάση της επιτυγχάνομενης επίδοσης της κάθε επένδυσης σε πέντε βαθμολογικά κριτήρια (αριθμοδείκτες επίδοσης, χρηματοοικονομική ανάλυση του φορέα, απασχόληση με έμφαση στο εξειδικευμένο προσωπικό και ειδικά χαρακτηριστικά φορέα όπως καινοτομία, εξωστρέφεια και περιοχή εγκατάστασης).

3. Νέες ανεξάρτητες ΜΜΕ

Στόχος του καθεστώτος «Νέες ανεξάρτητες ΜΜΕ» είναι η παροχή ενός πλήρους πλαισίου κινήτρων με βασικό στόχο τη δημιουργία νέων ανεξάρτητων ή τη στήριξη νεοσύστατων και ανεξάρτητων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών. Το συγκεκριμένο καθεστώς απευθύνεται αποκλειστικά σε νεοσύστατες ή σε υπό ίδρυση ανεξάρτητες ΜΜΕ που προτίθενται να πραγματοποιήσουν αρχική επένδυση σε κάποιον από τους επιλέξιμους κλάδους του νόμου.

Οι επιλέξιμες επιχειρήσεις πρέπει να πληρούν ταυτόχρονα τα τρία παρακάτω κριτήρια: α) να είναι ΜΜΕ, β) να είναι υπό σύσταση ή νεοσύστατες (νεότερες των 7 ετών), γ) να είναι ανεξάρτητες (με τον τρόπο που ορίζεται η ανεξαρτησία στον νόμο). Είναι δυνατή η υπαγωγή σχεδόν όλων των νομικών μορφών επιχειρήσεων (ατομικές, εμπορικές, αλλά και συνεταιριστικές επιχειρήσεις), υφιστάμενων ή υπό σύσταση.

Διακρίνονται οι εξής κατηγορίες δαπανών: α) δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων, που περιλαμβάνουν την πλειοψηφία των πιθανών δαπανών (π.χ. ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού), β) δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων που περιλαμβάνουν μελέτες και αμοιβές συμβούλων ΜΜΕ και δαπάνες εκκίνησης για τις υπό ίδρυση μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις

Τα είδη ενίσχυσης συνίστανται σε α) φορολογική απαλλαγή, β) επιχορήγηση 70% του ανώτατου επιτρεπόμενου ύψους ενίσχυσης, γ) επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing), δ) επιδότηση μισθολογικού κόστους. Για τα επενδυτικά σχέδια που πληρούν τις προϋποθέσεις των Ειδικών Κατηγοριών Ενίσχυσης προβλέπεται η δυνατότητα για επιχορήγηση έως 100% του ανώτατου επιτρεπόμενου ύψους ενίσχυσης.

Οι επενδυτικές δαπάνες ενισχύονται για τις δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων έως του ποσοστού που καθορίζεται για κάθε περιοχή και μέγεθος επιχείρησης από τον Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων (ΧΠΕ) και για τις δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων έως του ύψους που καθορίζεται για κάθε δαπάνη. Το μέγιστο ύψος ενίσχυσης για κάθε έργο είναι τα 5.000.000€. Το υπόλοιπο (μέχρι του ύψους της επένδυσης) μπορεί να καλυφθεί είτε από ίδια κεφάλαια, είτε από εξωτερική χρηματοδότηση ή από συνδυασμό των δύο.

Οι αιτήσεις αξιολογούνται συγκριτικά, μέσω προτεραιοποίησης στη βάση της επιτυγχάνομενης επίδοσης της κάθε επένδυσης σε πέντε βαθμολογικά κριτήρια (αριθμοδείκτες επίδοσης, χρηματοοικονομική ανάλυση του φορέα, απασχόληση με έμφαση στο εξειδικευμένο προσωπικό και ειδικά χαρακτηριστικά φορέα όπως καινοτομία, εξωστρέφεια και περιοχή εγκατάστασης).

4. Επενδύσεις Μείζονος Μεγέθους

Στόχος του καθεστώτος «Επενδύσεις Μείζονος Μεγέθους» είναι η δημιουργία ενός ασφαλούς επενδυτικού περιβάλλοντος, το οποίο θα διευκολύνει την υλοποίηση πολύ μεγάλων επενδυτικών σχεδίων με στόχο την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας, τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και τη μεταφορά γνώσης και τεχνογνωσίας. Ενισχύονται επιχειρήσεις που υλοποιούν επενδυτικά σχέδια άνω των 20.000.000€ και δημιουργούν δύο τουλάχιστον θέσεις εργασίας ανά ένα εκατομμύριο επιλέξιμης επένδυσης. Σε αντίθεση με τα υπόλοιπα καθεστώτα, στο καθεστώς «Επενδύσεις Μείζονος Μεγέθους» δίνεται έμφαση σε ενισχύσεις χωρίς δημοσιονομική επιβάρυνση.

Είδη ενίσχυσης

1. Παγιοποίηση οικείου συντελεστή φορολογίας εισοδήματος στο ύψος που ισχύει κατά την ημερομηνία αίτησης υπαγωγής και για δώδεκα (12) έτη μέχρι την εξάντληση της ενίσχυσης που δικαιούται ο φορέας βάσει του επενδυτικού του σχεδίου. Σε περίπτωση μείωσης του φορολογικού συντελεστή οι επιχειρήσεις αξιοποιούν τον νέο συντελεστή.
2. Εναλλακτικά, ο φορέας της επένδυσης μπορεί, με την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, να κάνει χρήση της φορολογικής απαλλαγής με ποσοστό ενίσχυσης 10% και έως του ποσού των 5.000.000 ευρώ.
3. Διαδικασία επιτάχυνσης αδειοδότησης μέσω της Γενικής Διεύθυνσης Στρατηγικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας. Οι αιτήσεις αξιολογούνται αυτοτελώς (χωρίς συγκριτική αξιολόγηση)

Το καθεστώς «Επενδύσεις Μείζονος Μεγέθους» διαφοροποιείται τελείως από τα υπόλοιπα, τόσο υπό την έννοια της διαφοράς των ειδών ενίσχυσης που παρέχονται, όσο και στο ότι αποτελεί το μόνο καθεστώς που έχει ως βασικό στόχο την προσέλκυση Ξένων Άμεσων Επενδύσεων.

3+2 χρηματοδοτικά εργαλεία για την ελληνική οικονομία

Οι προσπάθειες του Υπουργείου Οικονομίας επικεντρώνονται σε μια στρατηγική για την προσέλκυση νέων επενδυτικών πόρων και προπάντων για τη συντονισμένη αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων πόρων, ώστε να παραχθούν πολλαπλασιαστικά οφέλη για την ελληνική οικονομία και να τεθούν οι βάσεις για ένα βιώσιμο αναπτυξιακό πρότυπο. Σε αυτό το πλαίσιο, διαπραγματευόμαστε με διεθνείς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς – όπως το Ευρωπαϊκό Επενδυτικό Ταμείο (EIF) και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων – τη δημιουργία νέων, σύγχρονων χρηματοδοτικών εργαλείων που να δίνουν ευκαιρίες σε μια δυναμική, εξωστρεφή και κοινωνικά υπεύθυνη επιχειρηματικότητα.

Στο τέλος του 2016, ενεργοποιήθηκαν **τρία κρίσιμα χρηματοοικονομικά εργαλεία** που απευθύνονται στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας: **(1)** το Ταμείο Συμμετοχών, **(2)** το νέο Ταμείο Επιχειρηματικότητας, **(3)** το νέο πρόγραμμα «Εξοικονομώ κατ' οίκον». Μέσα στο πρώτο τρίμηνο του 2017 θα ενεργοποιηθούν **άλλα δύο εργαλεία: (1)** το νέο Ταμείο Υποδομών και **(2)** το νέο Ταμείο Μικροπιστώσεων.

Προχωρήσαμε στη δημιουργία ενός **αναπτυξιακού Ταμείου Επιχειρηματικών Συμμετοχών (EquiFund)**, τη διαχείριση του οποίου θα αναλάβει το Ευρωπαϊκό Επενδυτικό Ταμείο (EIF). Η επενδυτική πλατφόρμα του Ταμείου Επιχειρηματικών Συμμετοχών θα ξεκινήσει τη λειτουργία της με κεφάλαια 200 εκατ. € από ευρωπαϊκούς και εθνικούς πόρους, 60 εκατ. από το EIF, καθώς και επιπλέον κεφάλαια από διεθνή πιστωτικά ιδρύματα και ιδιώτες επενδυτές. Από τα επιμέρους υποταμεία, που θα συσταθούν, θα μπορούν μικρομεσαίες επιχειρήσεις να αντλούν χρηματοδότηση με τη μορφή σύγχρονων εργαλείων και συγκεκριμένα με τη μορφή της συμμετοχής στη μετοχική τους σύνθεση (equity capital, venture capital). Θα παρέχονται ακόμη συμβουλευτικές υπηρεσίες για επιχειρήσεις που βρίσκονται σε οποιοδήποτε επίπεδο ανάπτυξης: είτε στο αρχικό στάδιο είτε σε φάση μεγέθυνσης ή ανάπτυξης. Το Ταμείο θα απευθύνεται καταρχήν σε κάθε είδους επιχειρήσεις, με ιδιαίτερη όμως έμφαση στους στρατηγικούς τομείς προτεραιότητας της ελληνικής οικονομίας και προπάντων **στον τομέα των νέων τεχνολογιών και της έρευνας**.

Ουσιαστική εμπλοκή στην επενδυτική πλατφόρμα θα έχει ο **νέος δημόσιος αναπτυξιακός φορέας**, που θα προκύψει από τη συνένωση και αναβάθμιση των ΕΤΕΑΝ και ΤΑΝΕΟ. Κατά το πρότυπο των αντίστοιχων φορέων στις χώρες της ΕΕ, ο εθνικός φορέας θα αναλάβει σταδιακά τη συνολική διαχείριση των πρωτοβουλιών του Δημοσίου για την ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Το **νέο Ταμείο Επιχειρηματικότητας (ΤΕΠΙΧ II)** αφορά δανειακά προϊόντα και προϊόντα εγγυοδοσίας. Θα διατεθούν πόροι 400 εκατ. € από το ΕΣΠΑ, που με τη συμμετοχή των τραπεζών θα ανέλθουν στο 1 δισ. €. Μέσα από το **νέο πρόγραμμα «Εξοικονομώ κατ' οίκον»** διατίθενται για την ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων – με τη μορφή επιχορηγήσεων, καθώς και με τη μορφή της συγχρηματοδότησης – 248 εκατ. € από το ΕΣΠΑ, ενώ η συνολική δαπάνη (grants, δάνεια και ίδια συμμετοχή) υπολογίζεται να φτάσει τα **500 εκατ. ευρώ**.

Σημαντική ώθηση στην οικονομία αναμένεται να δώσουν και τα δύο εργαλεία που θα ενεργοποιηθούν τους πρώτους μήνες του 2017. Το **νέο Ταμείο Υποδομών**, διάδοχο σχήμα του ταμείου JESSICA, θα στοχεύει – προκειμένου να αποφευχθούν τα λάθη του παρελθόντος – σε συγκεκριμένες κατηγορίες υποδομών, όπως η ενεργειακή εξοικονόμηση σε δημόσια κτίρια και η ανάπτυξη τουριστικών υποδομών. Το δε **Ταμείο Μικροπιστώσεων** αφορά πολύ μικρές επιχειρήσεις ή κοινωνικές επιχειρήσεις που σε κανονικές συνθήκες δεν έχουν πρόσβαση σε τραπεζικές και συναφείς υπηρεσίες. Το ταμείο ανάλογα με τον τελικό σχεδιασμό του θα μπορεί να χορηγεί μικρά ποσά για δάνεια μέχρι 25 χιλ. ευρώ ή εγγυήσεις μέχρι ποσοστό 80% για δάνεια για τις επιχειρήσεις που αφορά. Ταυτόχρονα θα παρέχονται υπηρεσίες mentoring και coaching, πρόβλεψη η οποία διαφοροποιεί σημαντικά το συγκεκριμένο χρηματοδοτικό εργαλείο.

Ταμείο Επιχειρηματικότητας (ΤΕΠΙΧ II)

Το νέο **Ταμείο Επιχειρηματικότητας (ΤΕΠΙΧ II)** έχει στόχο τη δημιουργία χρηματοδοτικών μέσων που θα στοχεύουν, στη διευκόλυνση της πρόσβασης των ελληνικών επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση, στην δημιουργία ή/και την ανάπτυξη βιώσιμων επιχειρήσεων σε καινοτόμους, δυναμικούς και ελπιδοφόρους τομείς και δραστηριότητες της οικονομίας, στη διευκόλυνση της άρσης των συνθηκών πιστωτικής ασφυξίας, των δυσμενών όρων δανεισμού και στη κάλυψη των κενών της χρηματοπιστωτικής αγοράς. Ο στόχος αυτός του Ταμείου Επιχειρηματικότητας II, θα υλοποιηθεί, σε πρώτο στάδιο, με την δημιουργία χρηματοδοτικών μέσων που έχουν χρησιμοποιηθεί ξανά στην Ελληνική αγορά με θετικά αποτελέσματα, όπως δάνεια επιμερισμού κινδύνου και εγγυήσεις, δηλαδή, με την επένδυση σε Ταμεία Δανείων και σε Ταμεία Εγγυήσεων.

Τα **δάνεια επιμερισμού ρίσκου** αποτελούν χρηματοδοτικά εργαλεία που επιτρέπουν σε τελικούς δικαιούχους να αποκτήσουν πρόσβαση σε τραπεζικό δανεισμό με καλύτερους όρους (π.χ. χαμηλά επιτόκια). Συνήθως, η χρηματοδότηση καλύπτεται συνδυαστικά από κρατική / ενωσιακή ενίσχυση και δάνειο από τον ενδιάμεσο φορέα (τράπεζα). Με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζεται η χρηματοδότηση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που σε αντίθετη περίπτωση δεν θα πληρούσαν τα τραπεζικά κριτήρια. Η διευκόλυνση πρόσβασης σε δανειοδότηση με ευνοϊκούς όρους μειώνει το κόστος κεφαλαίου των επιχειρήσεων, ενισχύοντας την ικανότητά τους να επεκτείνουν τη δραστηριότητά τους και να αναπτύσσονται.

Οι **εγγυήσεις** αποτελούν εργαλεία που επιτρέπουν την πρόσβαση δικαιούχων σε τραπεζικά προϊόντα με καλύτερους όρους κυρίως σε ότι αφορά τις απαιτούμενες εξασφαλίσεις. Οι εγγυήσεις αποτελούν εργαλεία υψηλής μόχλευσης και έχουν εφαρμογή σε όλους τους τομείς και σε όλα τα τραπεζικά προϊόντα. Μπορούν να υλοποιούνται είτε με την άμεση εγγύηση δανείων (ή άλλων προϊόντων) που παρέχει ο χρηματοδοτικός οργανισμός είτε ως εγγύηση μέρους ενός χαρτοφυλακίου (First loss portfolio guarantee).

Και τα δύο εργαλεία θα βοηθήσουν στην προώθηση της επιχειρηματικότητας με την ενίσχυση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση νέων, καινοτόμων και ανταγωνιστικών επιχειρήσεων, που συμβάλλουν στη βιώσιμη και φιλική στο περιβάλλον ανάπτυξη

Οι τελικοί αποδέκτες των ενισχύσεων του Ταμείου Επιχειρηματικότητας II θα είναι, υπό σύσταση, νέες και υφιστάμενες επιχειρήσεις και ιδίως Πολύ Μικρές, Μικρές και Μεσαίες επιχειρήσεις, όλων των κλάδων της Ελληνικής Οικονομίας και όλων των τύπων των εταιριών (ΑΕ, ΕΠΕ, κλπ). Ειδικότερα, το Ταμείο Επιχειρηματικότητας θα δώσει ιδιαίτερη έμφαση σε επιχειρήσεις, επενδύσεις και επενδυτικά σχήματα που αφορούν οικονομικά βιώσιμες δραστηριότητες.

Ο αρχικός προϋπολογισμός του Ταμείου Επιχειρηματικότητας II εκτιμάται σε 400 εκ. ευρώ., πόροι προερχόμενοι από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα - Επιχειρηματικότητα-Καινοτομία (ΕΠΑνΕΚ). Το ΕΠΑνΕΚ καλύπτει γεωγραφικά το σύνολο της Χώρας.

Για το Ταμείο Δανείων, οι δυνατές επιλογές αφορούν το ποσό συμμετοχής (από 80% έως 90% του προϋπολογισμού) και τη σχέση συμμετοχής-συνεπένδυσης (από 50% - 50% έως 75% - 25%), ενώ για το Ταμείο Εγγυήσεων οι δυνατές επιλογές αφορούν το ποσό συμμετοχής (από 10% έως 20% του προϋπολογισμού) και τον συντελεστή μόχλευσης αυτού (από 2,2 έως 3) με σταθερό ποσοστό εγγύησης 70%. Ως δεδομένα θεωρούνται η αναλογία μεταξύ του σκοπού των δανείων με τα επενδυτικά δάνεια να αποτελούν το 50% και τα κεφάλαια κίνησης το υπόλοιπο 50%. Τέλος, η ιδιωτική συμμετοχή στο χρηματοδοτικό σχήμα των επενδυτικών δανείων ορίζεται στο 20% της επένδυσης. Με βάση τα παραπάνω προκύπτει ένα ευρύ πλήθος δυνατών επενδυτικών επιλογών, με σκοπό να προκύψει το βέλτιστο μείγμα που θα μεγιστοποιήσει το ποσό της Δαπάνης και άρα και του Συντελεστή Μόχλευσης των πόρων του Ταμείου.

Σε ότι αφορά τη **σχέση συνεπένδυσης** του Ταμείου Επιχειρηματικότητας II σε Ταμεία Δανείων και σε Ταμεία Εγγυήσεων, αυτή θα είναι τέτοια ώστε να διευκολύνει, αφενός στη παροχή πιστώσεων με ακόμη ευνοϊκότερους όρους τιμολόγησης γεγονός που θα διευκολύνει και τη ρευστότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, αφετέρου στον περαιτέρω περιορισμό του πιστωτικού κινδύνου των πιστωτικών ιδρυμάτων και την επακόλουθη δυνατότητα αύξησης των διαθέσιμων ποσών για χρηματοδοτήσεις.

Μία δυνατή επιλογή σχέσης συμμετοχής-συνεπένδυσης επί του προϋπολογισμού τους, η οποία βασίζεται και στην αξιολόγηση των αντίστοιχων ταμείων το προηγούμενο διάστημα μπορεί να είναι:

ΧΜ	Μέλη	Σχέση
Ταμείο Δανείων	Ταμείο – Ενδιάμεσος Φορέας Χρηματοδότησης	60 – 40
Ταμείο Εγγυήσεων	Συντελεστής Μόχλευσης 2,2 και Ποσοστό Εγγύησης 70%.	

Οι φορείς στους οποίους πρέπει να απευθύνονται οι επενδυτές και να αναζητούν αυτά τα προϊόντα είναι οι τράπεζες.

Ταμείο Επιχειρηματικών Συμμετοχών (Equity Fund of Funds)-EquiFund

Η επενδυτική πλατφόρμα του Ταμείου Συμμετοχών θα ξεκινήσει τη λειτουργία της με κεφάλαια 200 εκατ. € από ευρωπαϊκούς και εθνικούς πόρους, 60 εκατ. € από το Ευρωπαϊκό Επενδυτικό Ταμείο (European Investment Fund/EIF - Ευρωπαϊκό Επενδυτικό Ταμείο/ETE), καθώς και επιπλέον κεφάλαια από διεθνή πιστωτικά ιδρύματα και ιδιώτες επενδυτές. Η δημιουργία του EquiFund, τη διαχείριση του οποίου θα αναλάβει το EIF θα προσελκύσει την προσοχή της διεθνούς κοινότητας λόγω της δυνατότητας που παρέχει για ανεύρεση χρηματοδότησης μέσω συμμετοχών στα κεφάλαια των επιχειρήσεων σε μία εποχή που ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις είναι η εξασφάλιση ρευστότητας και η ανεύρεση κεφαλαίων. Η χρηματοδότηση αυτή θα πραγματοποιείται μέσω ενδιάμεσων ταμείων συμμετοχών τα οποία προκύπτουν από διαγωνιστική διαδικασία και προβλέπεται να περιλαμβάνουν:

Στο παράθυρο καινοτομίας το ταμείο μεταφοράς τεχνολογίας (Technology Transfer Fund- TT Fund) και το ταμείο επιτάχυνσης (Accelerator Fund).

Για τη γενική επιχειρηματικότητα θα δημιουργηθούν δύο παράθυρα:

- Για Early stage Venture Capital Funds
- Για Growth Stage Private Equity Funds

Αναλυτικότερα το παράθυρο Καινοτομίας (Innovation window) εντάσσεται στη γενικότερη πολιτική επιδίωξη η Καινοτομία που παράγεται από την Έρευνα να οδηγήσει στην ανάπτυξη της Οικονομίας της Γνώσης, δηλαδή στην παραγωγή πλούτου με βάση τη γνώση που προκύπτει από την ερευνητική δραστηριότητα.

Με δεδομένο ότι στην Ελλάδα παράγεται πρωτότυπο και διεθνώς αναγνωρισμένο επιστημονικό και ερευνητικό έργο είναι κρίσιμης σημασίας η αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων που βρίσκονται σε υψηλό επίπεδο τεχνολογικής ετοιμότητας και η στήριξη των δομών που μπορούν να επιταχύνουν τη διαδικασία αυτή.

Το TT Fund θα στοχεύει έργα ή/και εταιρείες (SMEs) προερχόμενες από ΑΕΙ, Ερευνητικά κέντρα ή άλλους οργανισμούς με σημαντική ερευνητική δραστηριότητα. Ο στόχος είναι η αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων που βρίσκονται σε σχετικό επίπεδο τεχνολογικής ετοιμότητας, η διαμόρφωση επιχειρηματικών σχεδίων και η εμπορική αξιοποίησή τους. Η αξιοποίηση μπορεί να περιλαμβάνει επενδυτικά σχέδια υφιστάμενων επιχειρήσεων, την ίδρυση τεχνοβλαστών (spin-off, spin-out), την εκμετάλλευση Δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας, εκχωρήσεις δικαιωμάτων κλπ. Το Ταμείο αναμένεται να χρησιμοποιήσει κεφάλαια για επενδύσεις pre-seed, proof-of-concept και seed.

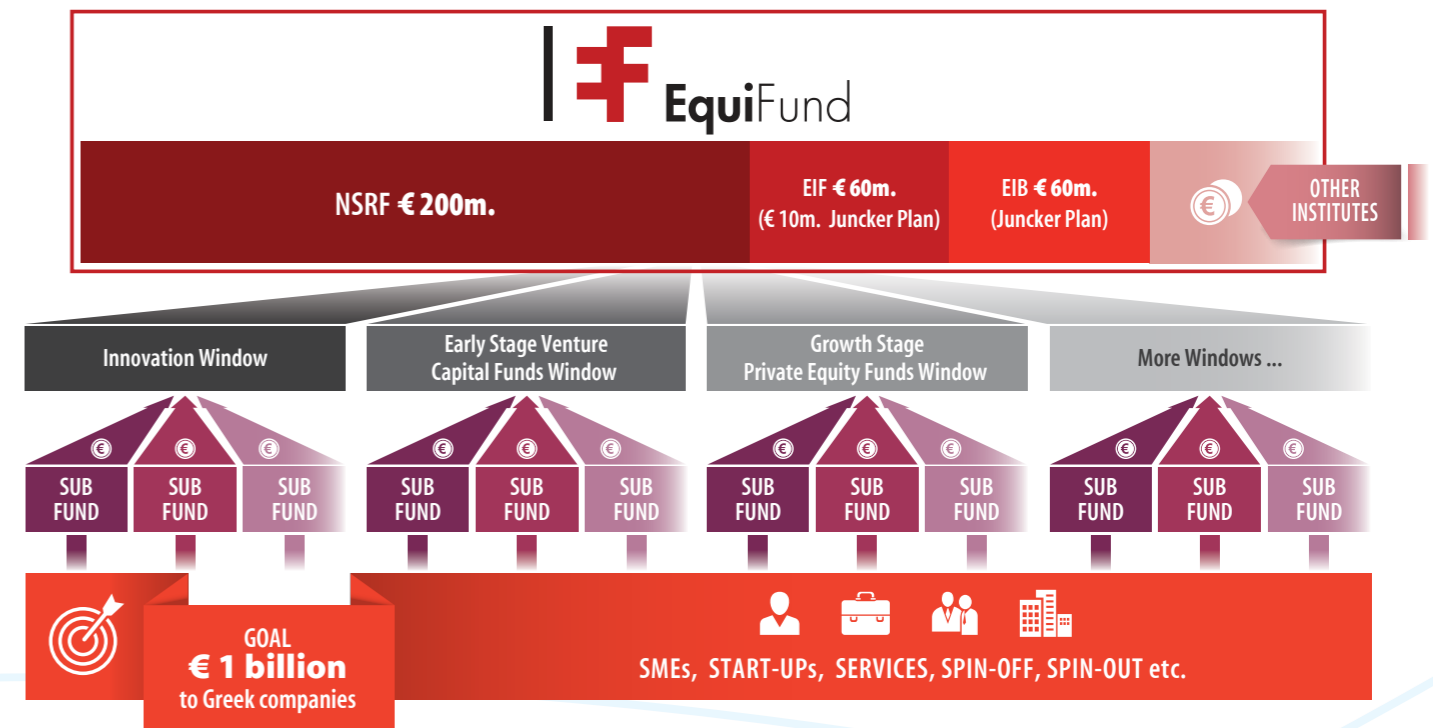
Το Ταμείο Επιτάχυνσης θα στοχεύει ομάδες/ έργα ή/και νεοφυείς επιχειρήσεις (start-ups) οι οποίες συνδέονται με δομές στήριξης της επιχειρηματικότητας όπως Θερμοκοιτίδες, Τεχνολογικά Πάρκα, χώρους συν-εργασίας (co-working spaces), Δομές στα ΑΕΙ και στα Ερευνητικά Κέντρα κλπ. Στόχος κατά την λειτουργία του ταμείου επιτάχυνσης είναι να παράσχει την αναγκαία χρηματοδότηση ώστε δράσεις όπως η συμβουλευτική (mentoring/coaching) και η δικτύωση (networking) μεταξύ των ενδιαφερόμενων ομάδων με το επενδυτικό/επιχειρηματικό/ερευνητικό/ακαδημαϊκό οικοσύστημα να ενδυναμωθούν. Το Ταμείο αναμένεται να χρησιμοποιήσει κεφάλαια για επενδύσεις pre-seed, proof-of-concept και seed.

Σε ότι αφορά στην γενική επιχειρηματικότητα το Ταμείο θα απευθύνεται σε κάθε είδους επιχειρήσεις, με ιδιαίτερη όμως έμφαση στους στρατηγικούς τομείς προτεραιότητας της ελληνικής οικονομίας δηλαδή τουρισμό, ενέργεια, αγροδιατροφή, περιβάλλον, εφοδιαστική αλυσίδα, τεχνολογίες πληροφορικής & επικοινωνιών, υγεία και φαρμακευτική βιομηχανία, δημιουργικές και πολιτιστικές βιομηχανίες, υλικά – κατασκευές με στόχο η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, η μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, με αιχμή την καινοτομία και την αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας. Το νέο μοντέλο αναδεικνύει σε κεντρικό ρόλο παραγωγικούς, ανταγωνιστικούς και εξωστρεφείς τομείς της οικονομίας.

Στο σύνολο της επενδυτικής πλατφόρμας το αποτέλεσμα που μπορεί να αποφέρει είναι πολλαπλάσιο των αρχικών πόρων που δεσμεύονται αφού μπορεί να προσεγγίσει συντελεστή μόχλευσης τελικά κοντά στο 10. Στο πλαίσιο αυτό δίδεται η δυνατότητα μέσω της συμμετοχής στην επενδυτική πλατφόρμα της ΕΙΒ να συνεπενδυθούν πόροι από το JUNCKER plan με πόρους από τα Ευρωπαϊκά διαρθρωτικά ταμεία. Ουσιαστική εμπλοκή στην επενδυτική πλατφόρμα θα έχει επίσης ο νέος δημόσιος αναπτυξιακός φορέας, που θα προκύψει από τη αναβάθμιση του ΕΤΕΑΝ και την θυγατρική του το ΤΑΝΕΟ. Κατά το πρότυπο των αντίστοιχων φορέων στις χώρες της ΕΕ, ο εθνικός φορέας θα αναλάβει σταδιακά τη συνολική διαχείριση των πρωτοβουλιών του Δημοσίου για την ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Η δυνατότητα χρηματοδότησης επιχειρηματικών σχεδίων σε όλους τους τομείς της επιχειρηματικότητας άρα και της βιομηχανίας μπορεί να οδηγήσει στο μετασχηματισμό της βιομηχανικής βάσης σταδιακά αφού θα χρηματοδοτούνται φρέσκιες επιχειρηματικές ιδέες, οι οποίες δεν θα μπορούσαν να υλοποιηθούν διαφορετικά. Οι έλληνες επιχειρηματίες εξάλλου είναι οι πρωτοπόροι στην «επιχειρηματικότητα ανάγκης» έχοντας επιδείξει επιχειρηματική εφευρετικότητα στα χρόνια της κρίσης.

Τέλος, η μεγάλη και αναντικατάστατη προστιθέμενη αξία του συγκεκριμένου χρηματοδοτικού εργαλείου (EquiFund,) έγκειται στο γεγονός ότι αποτελεί ένα αποτελεσματικό μέσο αναστροφής της διαρροής των επιστημόνων στο εξωτερικό και μετατροπής του από brain drain σε brain gain όχι μόνο ανακόπτοντας την μετανάστευση των νέων επιστημόνων αλλά και επαναπαρίζοντας πολλούς από αυτούς πίσω στην Ελλάδα από όλες τις βαθμίδες της ανώτατης εκπαίδευσης.

Ενεργειακή Αναβάθμιση Δημοσίων Κτιρίων

Ο Τομέας της Ενέργειας είναι ένας από τους στρατηγικούς τομείς που συμβάλλουν στο αναπτυξιακό μοντέλο της χώρας. Η δράση προωθεί τη βιώσιμη ανάπτυξη και την εξοικονόμηση ενέργειας στο Δημόσιο Τομέα, συμβάλλοντας παράλληλα στην επίτευξη των εθνικών στόχων για τη Στρατηγική Ευρώπη 2020.

Η δράση έχει ως στόχο την ενεργειακή αναβάθμιση των ενεργοβόρων δημόσιων κτιρίων με σκοπό την επίτευξη των εθνικών στόχων που έχουν τεθεί στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ενεργειακή Απόδοση. Επιπλέον, σκοπός είναι η αξιοποίηση του δυναμικού εξοικονόμησης ενέργειας και βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας στον κτιριακό τομέα, με τα κτίρια του Δημόσιου Τομέα να αποτελούν παράδειγμα για την κινητοποίηση όλης της οικονομίας.

Τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα της δράσης αφορούν στη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας των δημοσίων κτιρίων και στην παράλληλη μείωση των εκπομπών CO₂ μέσω της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) στις υποδομές του δημόσιου τομέα, μέσω της υιοθέτησης ενεργειακά αποδοτικών συστημάτων για ψύξη και θέρμανση χώρων και την παραγωγή ζεστού νερού χρήσης, καθώς και μέσω εφαρμογής τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας. Η αναβάθμιση των κτιρίων θα αφορά ενδεικτικά σε παρεμβάσεις στο κέλυφος των κτιρίων (θερμομόνωση), αντικατάσταση κουφωμάτων, αντικατάσταση συστημάτων ψύξης – θέρμανσης, κλπ.

Η δράση ενεργειακής αναβάθμισης δημοσίων κτιρίων είναι μια δράση εθνικής εμβέλειας που συμβάλλει στην μακροπρόθεσμη στρατηγική για την ενεργειακή ανακαίνιση του κτιριακού αποθέματος της χώρας και την επίτευξη των στόχων του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ενεργειακή Απόδοση.

Σε εθνικό επίπεδο, η ενεργειακή αναβάθμιση δημοσίων κτιρίων θα χρηματοδοτηθεί από δράσεις όλων των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΠΕΠ), το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα - Επιχειρηματικότητα-Καινοτομία (ΕΠΑΝΕΚ) και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Υποδομές, Μεταφορές, Περιβάλλον, Αειφόρος Ανάπτυξη (ΥΜΕΠΕΡΑΑ). Η πρόσκληση από το ΕΠΑΝΕΚ εκτιμάται ότι θα εκδοθεί το 1ο τρίμηνο του 2017.

Αφορά σε δημόσια κτίρια που καταλαμβάνονται από την κεντρική δημόσια διοίκηση (π.χ. Υπουργεία) και είναι υπό την κυριότητα του δημοσίου, όπου στεγάζονται δημόσιοι οργανισμοί και φορείς, ή χρησιμοποιούνται από την Τοπική Αυτοδιοίκηση, καθώς και αθλητικές εγκαταστάσεις.

ΕΤΕΑΝ - Παράταση χρηματοοικονομικών εργαλείων ΕΣΠΑ 2007-2013

Μέχρι τις 31 Ιανουαρίου του 2017 παρατείνονται οι δράσεις του Εθνικού Ταμείου Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (ΕΤΕΑΝ) με στόχο την ενεργό στήριξη της επιχειρηματικότητας για την υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων και για τη χρηματοδότηση, με νέα δάνεια κεφαλαίου κίνησης, νέων και υφιστάμενων μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Σημειώνεται ότι μέχρι την ανωτέρω ημερομηνία θα πρέπει να γίνει η εκταμίευση των δανειακών πόρων από τις Τράπεζες προς τους λογαριασμούς ειδικού σκοπού των επιχειρηματιών, ωστόσο η χρήση των πόρων για επενδυτικούς ή επιχειρηματικούς σκοπούς μπορεί να γίνει και αργότερα.

Ειδικότερα οι επιχειρήσεις μπορούν να κάνουν χρήση των χρηματοδοτικών εργαλείων του Ταμείου Επιχειρηματικότητας του ΕΤΕΑΝ και συγκεκριμένα των χρηματοδοτικών εργαλείων «Επιχειρηματική Επανεκκίνηση», «Νησιωτική Επιχειρηματικότητα» και «Ταμείο Εγγυοδοσίας».

Τρία χρηματοδοτικά εργαλεία που μπορούν να αξιοποιηθούν από τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις

Επιχειρηματική Επανεκκίνηση: Η δράση έχει στόχο την προώθηση της επιχειρηματικότητας, τη διευκόλυνση της πρόσβασης των επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση, την ενίσχυση των επενδύσεων, μέσω της παροχής δανείων με ευνοϊκούς όρους. Τα δάνεια ταξινομούνται σε δύο κατηγορίες -κεφαλαίου κίνησης και επενδυτικού σκοπού. Το κόστος των δανείων από τη συγκεκριμένη δράση είναι ιδιαίτερα ευνοϊκό για τις επιχειρήσεις, καθώς το επιτόκιο είναι μόλις το 50% του εκάστοτε ισχύοντος τραπεζικού επιτοκίου.

- Για δάνεια κεφαλαίου κίνησης το ύψος χρηματοδότησης κυμαίνεται από 10.000 έως 300.000 ευρώ, με διάρκεια έως 48 μήνες.
- Για δάνεια επενδυτικού σκοπού (ενίσχυση επιχειρηματικών επενδυτικών σχεδίων) το ύψος χρηματοδότησης κυμαίνεται από 10.000 έως 800.000 ευρώ με διάρκεια 5-12 έτη.

Νησιωτική τουριστική επιχειρηματικότητα: Η δράση αποσκοπεί στη διευκόλυνση των νησιωτικών τουριστικών επιχειρήσεων να λάβουν δάνεια επενδυτικού σκοπού ή και επιχειρηματικής ανάπτυξης με πολύ ελκυστικούς όρους. Μέσω της δράσης χρηματοδοτείται το 70% των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού/επιχειρηματικού σχεδίου και το υπόλοιπο 30% καλύπτεται με ίδια συμμετοχή της επιχείρησης. Στόχος είναι η καλύτερη δυνατή εξασφάλιση προοπτικών βιωσιμότητας και ανάπτυξης για το νησιωτικό τουρισμό.

Ενίσχυση νέων και υπό σύσταση πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων

- Για δάνεια επιχειρηματικής ανάπτυξης, οι επιλέξιμες επιχειρήσεις δύνανται να έχουν έδρα μόνο σε ελληνικά νησιά.
- Για επενδυτικά δάνεια (επενδύσεις), οι επιλέξιμες επιχειρήσεις δύνανται να έχουν έδρα και σε άλλες περιοχές της Ελλάδας, υπό την προϋπόθεση ότι οι επενδύσεις θα πραγματοποιηθούν σε νησιωτική περιοχή της χώρας.

Το δάνειο μπορεί να κυμαίνεται από 10.000 έως 30.000 ευρώ με διάρκεια αποπληρωμής έως τέσσερα έτη και επιτόκιο είτε μηδενικό, για επιχειρήσεις που υλοποιούν επένδυση σε νησιά με λιγότερους από 3.100 κατοίκους, είτε σταθερό 2,80%, για τις επιχειρήσεις που πραγματοποιούν επενδύσεις σε νησιά με πληθυσμό μεγαλύτερο των 3.100 κατοίκων. Το μηδενικό επιτόκιο ισχύει επίσης και για επιχειρήσεις των οποίων οι επενδύσεις θα λάβουν χώρα σε νησιά της ελληνικής επικράτειας με πληθυσμό κάτω των 3.100 κατοίκων.

Παροχή εγγύησης σε επιχειρηματικά δάνεια: Το Ταμείο Εγγυοδοσίας του Ταμείου Επιχειρηματικότητας (ΤΕ-ΕΓΓΥ) αποσκοπεί στην παροχή εγγυήσεων σε επιχειρηματικά δάνεια βιώσιμων επενδυτικών σχεδίων και ώριμων σχεδίων επιχειρηματικής ανάπτυξης, στα οποία περιλαμβάνονται κεφάλαια κίνησης και προκαταβολές έναντι επιχορήγησης εγκεκριμένων προγραμμάτων του ΕΣΠΑ.

Επισημαίνεται ότι τα δάνεια με συμμετοχή του ΕΤΕΑΝ δίνονται με ιδιαίτερα ευνοϊκό επιτόκιο, το οποίο κατά μέσο όρο είναι χαμηλότερο από 4,5%.

Χαρακτηριστικά των δανείων και των εγγυήσεων

Δάνεια για επενδυτικά σχέδια: το ύψος του δανείου μπορεί να είναι από 10.000 έως 800.000 ευρώ, η διάρκεια της εγγύησης από 5 έως 10 έτη με περίοδο χάριτος από 6 έως 24 μήνες και το ποσοστό εγγύησης ανέρχεται στο 70% του δανείου.

- Δάνεια έναντι επιχορήγησης εγκεκριμένου επενδυτικού σχεδίου προγραμμάτων κρατικών ενισχύσεων (ΕΣΠΑ και Επενδυτικό Νόμο): το ύψος του δανείου μπορεί να είναι από 10.000 έως 500.000 ευρώ, η διάρκεια της εγγύησης από 2 έως 3 έτη, η περίοδος χάριτος στους έξι μήνες και το ποσοστό της εγγύησης στο 80%.
- Δάνεια επιχειρηματικής ανάπτυξης ή και δάνεια χρηματοδότησης ώριμων επενδυτικών σχεδίων: το ύψος του δανείου μπορεί να κυμαίνεται από 10.000 έως 800.000 ευρώ, η διάρκεια της εγγύησης από 2 έως 10 έτη, η περίοδος χάριτος από 6 έως 24 μήνες και το ποσοστό της εγγύησης στο 70%.

Σχέδιο Γιούνκερ 1

Την έβδομη θέση, έπειτα από Ιταλία, Γαλλία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ισπανία, Γερμανία, Πολωνία. κατέχει η Ελλάδα σε εγκρίσεις και υπογραφές δανείων για επενδυτικά σχέδια στο πλαίσιο του Σχεδίου Γιούνκερ. Ήδη έχει εγκριθεί χρηματοδότηση ύψους 850 εκατ. € σε επτά έργα, η οποία υπολογίζεται ότι θα οδηγήσει σε επενδύσεις ύψους περίπου 2 δισ. €. Επιπλέον, έχει εγκριθεί χρηματοδότηση ύψους 350 εκατ. € προς ενδιάμεσες τράπεζες η οποία υπολογίζεται ότι θα οδηγήσει σε επενδύσεις 1 δισ. €

Αναλυτικότερα

Η Ελληνική Κυβέρνηση, αμέσως μετά την έγκριση, στις 25 Ιουνίου 2016, του «ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2015/1017 του ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ και του ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων, τον Ευρωπαϊκό Κόμβο Επενδυτικών Συμβουλών και την Ευρωπαϊκή Πύλη Επενδυτικών Έργων», επιδόθηκε σε μια συντονισμένη προσπάθεια για την ενημέρωση και κινητοποίηση όλων των δυνητικών project promoters, τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημόσιου τομέα, για τον εντοπισμό, την ωρίμανση και την υποβολή προς έγκριση επενδυτικών σχεδίων που να ανταποκρίνονται στα κριτήρια επιλεξιμότητας του EFSI. Οι πρωτοβουλίες αυτές, που αναλήφθηκαν σε στενή συνεργασία με την ΕΙΒ, αποδίδουν ήδη σημαντικούς καρπούς.

Η Ελλάδα είναι από τις πρώτες χώρες σε εγκεκριμένα και υπογεγραμμένα δάνεια της ΕΙΒ μέσω του EFSI.

Επισημαίνεται ότι το Επενδυτικό Σχέδιο για την Ευρώπη είναι καθαρά ανταγωνιστικό, δεν υφίσταται δηλ. καμιά γεωγραφική (ή τομεακή) κατανομή των παρεχομένων από το EFSI εγγυήσεων.

Ο Κανονισμός προβλέπει την δημιουργία δύο επενδυτικών παραθύρων

1. Μέσω του Παράθυρου για τις Υποδομές και την Καινοτομία, έχει εγκριθεί χρηματοδότηση 850εκ. € σε επτά έργα, η οποία υπολογίζεται ότι θα οδηγήσει σε επενδύσεις 2δισ. €.

Project	Sector	EIB financing under EFSI (million EUROS)	Status
Creta farms	Agrofood Industry - RDI	15	Signed
Greek Regional Airports PPP	Transport	300	Approved
Upstream	Smaller companies - RDI	25	Signed
Alpha Bank ABS Loan for SMEs and Mid-caps	Smaller companies	250	Signed
NBG Loan for SMEs & mid-caps	Smaller Companies	215	Signed
Diorama Hellenic Growth Fund	<ul style="list-style-type: none"> ● Digital ● Environment and resource efficiency ● Smaller companies 	20	Signed
Viotia Wind Parks	Energy	24	Approved
TOTAL		850	

2. Μέσω του Παράθυρου για την εγγύηση της χρηματοδότησης κυρίως ΜΜΕ, έχει εγκριθεί χρηματοδότηση 350εκ. € προς ενδιάμεσες τράπεζες, η οποία υπολογίζεται ότι θα οδηγήσει σε επενδύσεις άνω του 1δισ. €.

Project	Sector	EIB financing under EFSI (million EUROS)	Status
ProCredit	SMEs Financing	20	Signed
NBG	SMEs Financing	100	Signed
Eurobank	SMEs Financing	230	Signed
TOTAL		350	

Επιπλέον, και πέρα από το EFSI, η Ελληνική Κυβέρνηση έχει έρθει σε καταρχήν συμφωνία με την ΕΤΕπ για την απευθείας χρηματοδότηση τριών πολύ σημαντικών αναπτυξιακών έργων συνδυάζοντας πόρους των διαρθρωτικών ταμείων και δανεισμό από την ΕΤΕπ. Πρόκειται για:

- 1)** Τη νέα γραμμή 4 του Μετρό της Αθήνας, με προϋπολογισμό 1,5 δισ. εκ των οποίων το 75% θα προέλθει από δανειακά κεφάλαια της ΕΤΕπ και το 25% από το ΕΣΠΑ.
- 2)** Την ενεργειακή διασύνδεση Κρήτης-Πελοποννήσου μέσω υποβρυχίου καλωδίου, προϋπολογισμού 300 εκ € των οποίων το 50% θα προέλθει από δανειακά κεφάλαια της ΕΤΕπ και το 50% από το ΕΣΠΑ.
- 3)** Την επέκταση του δικτύου φυσικού αερίου σε περιοχές της Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας και Στερεάς Ελλάδας, προϋπολογισμού 280 εκ. €, των οποίων το 50% θα προέλθει από δανειακά κεφάλαια της ΕΤΕπ και το 50% από το ΕΣΠΑ.
- 4)** Υπενθυμίζουμε επίσης την συμφωνία που υπογράφηκε τον Ιούλιο του 2016 μεταξύ του ελληνικού Δημοσίου και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, ύψους 240 εκατ. €, για την χρηματοδότηση του Ελληνικού Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛΙΔΕΚ).
- 5)** Πάντα στον τομέα της Παιδείας, επίκειται η υπογραφή δανειακής σύμβασης μεταξύ της ΕΤΕπ και του ελληνικού Δημοσίου, ύψους 135 εκ.€ για την υλοποίηση ενός μεγάλου προγράμματος πανεπιστημιακών κτιριακών υποδομών ύψους 180 εκ. €.

Σημειώνεται ότι η υποβολή, αξιολόγηση και προώθηση επενδυτικών σχεδίων στην ΕΤΕπ είναι μια διαδικασία ανοικτή, συνεχής και ο κατάλογος αυτός θα εμπλουτίζεται όσο θα προχωρά ο αναπτυξιακός σχεδιασμός και θα προτεραιοποιούνται τα έργα.

Σχέδιο Γιούνκερ 2

Γενικά

Το σχέδιο Γιούνκερ αποτελεί πρωτοβουλία που ξεκίνησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με τον Όμιλο ΕΤΕπ, για να ξεπεραστεί το σημερινό επενδυτικό κενό στην ΕΕ, με την κινητοποίηση της ιδιωτικής χρηματοδότησης για στρατηγικές επενδύσεις.

Το Σχέδιο βασίζεται σε τρεις πυλώνες

- i)** Στη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ)/European Fund for Strategic Investments (EFSI)
- ii)** Στη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Κόμβου Επενδυτικών Συμβουλών (ΕΚΕΣ)/European Investment Advisory Hub (EIAH) ως ενιαίου σημείου παροχής τεχνικής βοήθειας και συμβουλευτικών υπηρεσιών για την προετοιμασία και την υποβολή επενδυτικών σχεδίων, και της Ευρωπαϊκής Πύλης Επενδυτικών Έργων (ΕΠΕΕ)/European Investment Project Portal (EIPP) στην οποία θα συγκεντρώνονται τα τρέχοντα και μελλοντικά επενδυτικά έργα στην Ένωση με σκοπό κυρίως την προβολή τους στους επενδυτές και για ενημερωτικούς σκοπούς.
- iii)** Στην εφαρμογή κανονιστικών και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων για την άρση εμποδίων και την διασφάλιση φιλικού επενδυτικού περιβάλλοντος.

Τι είναι το EFSI

Το EFSI δεν είναι ταμείο ή άλλο νομικό πρόσωπο (δεν αφορά extra χρηματοδότηση ή οποιασδήποτε άλλης μορφής ενίσχυση, αλλά δανειοδότηση με ευνοϊκούς όρους) και δεν δρα στην αγορά ανεξάρτητα: συνίσταται σε εγγυήσεις που παρέχει η ΕΕ προς τον Όμιλο ΕΤΕπ (Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων-ΕΤΕ/EIF), προκειμένου αυτός να αναλάβει περισσότερο κίνδυνο στις επενδυτικές του δραστηριότητες.

Συνολικά, το EFSI διαθέτει εγγύηση 16 δισ. € από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και 5 δισ. € από τα ίδια κεφάλαια της ΕΤΕπ. Με βάση αυτό το κεφάλαιο (21 δισ. €), ο Όμιλος ΕΤΕπ διευκολύνεται ώστε να παράσχει περίπου 61 δισ. € δανειοδότηση (εσωτερικός πολλαπλασιαστής μόχλευσης: 1x3). Στην συνέχεια, αναμένεται ότι η συγχρηματοδότηση που θα παρασχεθεί από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς θα οδηγήσει σε κινητοποίηση συνολικών επενδύσεων 315 δισ. € (εξωτερικός πολλαπλασιαστής μόχλευσης: 1x5).

Τι παραλάβαμε

Κατά τη φάση της προετοιμασίας της πρότασης Κανονισμού η Ε.Ε. είχε ζητήσει από τα κράτη-μέλη να υποβάλλουν ενδεικτικό κατάλογο έργων (μη δεσμευτικό). Σε αυτήν την λίστα συμπεριλήφθηκαν περίπου 2.000 έργα από όλες τις χώρες της Ε.Ε., τα οποία αντιστοιχούσαν σε συνολικές εκτιμώμενες επενδύσεις της τάξης του 1,3 τρισ. €. Η τότε ελληνική κυβέρνηση απέστειλε, τον Δεκέμβριο του 2014, κατάλογο 174 έργων, συνολικού ύψους 41,5 δισ. € (εκ των οποίων 9 δισ. € για την τριετία 2015-2017). Ο κατάλογος αυτός, όμως, έπασχε σοβαρά τόσο ως προς τον βαθμό ωριμότητας των έργων που προτάθηκαν, όσο και ως προς την επιλεξιμότητά τους με βάση τα κριτήρια που έθετε ο Κανονισμός.

Βασικά βήματα που έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι σήμερα

- **25 Ιουνίου 2015** εγκρίθηκε ο Κανονισμός (ΕΕ)2015/1017 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το EFSI, τον EIAH και την EIPP.
- **22 Ιουλίου 2015** εκδόθηκε η εκτελεστική απόφαση (ΕΕ)2015/1214 της Επιτροπής, για την δημιουργία της EIPP και τον καθορισμό των τεχνικών προδιαγραφών της. Η Πύλη βρίσκεται σήμερα σε λειτουργία.
- **29 Ιανουαρίου 2016** ο Πρόεδρος της ΕΤΕπ, ανακοίνωσε τη σύσταση και εγκατάσταση στην Ελλάδα ομάδας εργασίας: «Investment Team for Greece», που σκοπό έχει να ενισχύσει τις δράσεις της τράπεζας και να καταδείξει την ισχυρή της δέσμευση όσον αφορά την οικονομική ανάκαμψη της χώρας.
- **Φεβρουάριος 2016**, εκδόθηκε ενημερωτικό φυλλάδιο της Επιτροπής για την συμπληρωματικότητα EFSI και ΕΣΠΑ. Δίνεται η δυνατότητα να συνδυασθούν για κάποιο έργο πόροι από το EFSI και από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της ΠΠ 2014-2020.
- **10 Φεβρουαρίου 2016** κοινή επιστολή των υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης & Τουρισμού και Οικονομικών με την οποία γνωστοποιήθηκε στους φορείς η δημιουργία της Ευρωπαϊκής Πύλης Επενδυτικών Έργων ώστε να υποβάλουν προτάσεις. Αποδέκτες: όλα τα Υπουργεία, εποπτευόμενοι φορείς δημόσιου, ιδιωτικού φορείς.
- Πολλοί φορείς ανταποκρίθηκαν με προτάσεις με εχέγγυα ωριμότητας και επιλεξιμότητας. Οι μέχρι σήμερα προτάσεις αφορούν τόσο έργα όπου εμπλέκεται άμεσα και το Δημόσιο (κυρίως έργα Παρακωρήσεων και ΣΔΙΤ), όσο και αμιγώς ιδιωτικές επενδύσεις.
- Οι προτάσεις έργων που υποβλήθηκαν εξετάστηκαν και αξιολογήθηκαν σε πρώτη φάση από ad hoc Ομάδα Εργασίας του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Τουρισμού. Από αυτή τη διαδικασία **προ-επιλέχθηκαν 42 έργα** με κριτήρια:
  - i)** την ικανοποιητική ωριμότητα,
  - ii)** την πλήρωση των κριτηρίων επιλεξιμότητας του Κανονισμού του EFSI, αλλά και την εναρμόνιση με βασικούς άξονες του αναπτυξιακού μοντέλου που δημιουργούμε.

Δάνεια σε μικρές επιχειρήσεις (μικροπιστώσεις - microfinance): Χορήγηση δανείων μέχρι ποσού 25.000 € σε ιδιώτες για τη δημιουργία ή την ανάπτυξη μικρών επιχειρήσεων

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα για την Απασχόληση και την Κοινωνική Καινοτομία (EaSI):

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1081&langId=el>

EASI Μικροχρηματοδοτήσεις PROGRESS: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=836&langId=el>

COSME (Ειδικά για ΜΜΕ)

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Εκτελεστικός Οργανισμός για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις: <https://ec.europa.eu/easme/en/cosme>

Έρευνα και Καινοτομία- Πύλη Συμμετεχόντων: <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/>

ΕΘΝΙΚΟ ΣΗΜΕΙΟ ΕΠΑΦΗΣ

Enterprise Europe Network – Hellas <http://enterprise-hellas.gr/cosme>

Μεταφορές, ενέργεια, ΤΠΕ (Connecting Europe Facility - CEF)

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Εκτελεστικός Οργανισμός Καινοτομίας και Δικτύων (Innovation and Networks Executive Agency):

<http://ec.europa.eu/inea/>

ΕΘΝΙΚΟ ΣΗΜΕΙΟ ΕΠΑΦΗΣ

Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού: <https://2007-2013.espa.gr/el/Pages/cef.aspx>

Έρευνα και καινοτομία (Horizon 2020 - H2020)

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ορίζοντας 2020 (Horizon 2020): <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/>

Εκτελεστικός Οργανισμός για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (Executive Agency for Small and Medium-sized Enterprises, EASME): <http://ec.europa.eu/easme/en>

ΕΘΝΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ ΕΠΑΦΗΣ

Γενική Γραμματεία Έρευνας Τεχνολογίας - Συντονιστής: www.gsrt.gr

Δίκτυο Πράξη: <http://help-forward.gr/el/>

Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης: www.ekt.gr

Enterprise Europe Network - Hellas: <http://www.enterprise-hellas.gr/>

«Σχέδιο Γιούνκερ» (EFSI: Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων) Χορήγηση δανείων για υποδομές έρευνας και ανάπτυξης, ΤΠΕ, σε ΜΜΕ κ.λ.π.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

<http://www.eib.org/efsi/>

Χρηματοδοτικά εργαλεία

Ταμείο Επιχειρηματικότητας II (ΤΕΠΙΧ II)

ΕΘΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
 Τηλ.: +30 210 7450400 www.etean.com.gr/PublicPages/HomePage.aspx

Ταμείο Επιχειρηματικών Συμμετοχών (Equity Fund of Funds) - EquiFund

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
 Τηλ.: +30 210 7257346

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» - ΕΠΑΝΕΚ 2014 - 2020

ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ
 Διεύθυνση: Μεσογείων 56, Αθήνα Τηλ.: 801 11 36300 από σταθερό τηλέφωνο με αστική χρέωση.
 e-mail: infoepan@mou.gr www.antagonistikotita.gr/epanek/index.asp
 <https://www.facebook.com/espaepanek/> <https://twitter.com/espaepanek>
 <https://www.youtube.com/user/infoepan2> <https://www.linkedin.com/groups/5063337>

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» - ΕΠΑΝΑΔ - ΕΔΒΜ 2014 - 2020

ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔ - ΕΔΒΜ
 Διεύθυνση: Κοραή 4, Αθήνα Τηλ.: +30 210 5201200
www.epdm.gr, www.edulll.gr, www.epanad.gov.gr

Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014 - 2020

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
 Διεύθυνση: Λ. Αθηνών 58, Αθήνα Τηλ.: +30 210 5275203 - 4, +30 210 5218102 - 3, +30 210 5275100
 e-mail: agrotikianaptixi@mou.gr www.agrotikianaptixi.gr

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας 2014 - 2020

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Ε.Π. ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΑΣ
 Διεύθυνση: Μιχαλακοπούλου 103, Αθήνα Τηλ.: +30 213 1501150 Fax: +30 210 7774080
 e-mail: infoalieia@mou.gr www.espa.gr, www.alieia.gr

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων στους τομείς της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης & της Καινοτομίας (ΕΥΔΕ - ΕΤΑΚ)

ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΕΥΔΕ - ΕΤΑΚ
 Διεύθυνση: Λεωφ. Μεσογείων 14-18, 115 26 Αθήνα Τηλ.: +30 213 1300000
 Fax: +30 210 7458810 www.eyde-etak.gr

Αναπτυξιακός Νόμος (Ν. 4399/2016)

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
 Διεύθυνση: Κοραή 4 (6^{ος} όροφος), Αθήνα Τηλ.: +30 210 3258800 - 804
 e-mail: infodesk@mne.gov.gr www.ependyseis.gr

www.espa.gr

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά
και Επενδυτικά Ταμεία

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

